

Vse bralce lista obveščamo, da je najlažje in najceneje, če se na mesečnik list naročijo tako, da izpolnijo spodnjo naročilnico in jo pošljejo na naslov:

LIST,
Trg svobode 12,
3325 Šoštanj.

Naročiti se je mogoče tudi telefonsko na št.:

03 / 898 43 39
ali na fax:
03 / 898 43 33.

Naročilo lahko pošljete na e-naslov:

list@sostanj.si

prav tako pa lahko LIST naročite preko domače strani

Občine Šoštanj:

www.sostanj.si.

NAROČILNICA

NEPREKLICNO NAROČAM MESEČNIK LIST OBČINE ŠOŠTANJ

IME _____
PRIIMEK _____
NASLOV _____
_____
_____

LETNA NAROČNINA ZNAŠA 2000 SIT.

LIST

Revija za razvojna vprašanja
občine Šoštanj in širše.

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj
zanj Mirjam Povh, v.d. direktorja

Fotografija na naslovnici:

Jože Miklavc

Odgovorni urednik

Peter Rezman

Uredniški odbor

Jožica Andrejc
Danilo Čebul
Marjana Čelofiga
Brane Guzej
Milojka Komprej
Peter Rezman
Andrej Starič

Lektoriranje

Jožica Andrejc
(Za razpise in objave odgovarja
naročnik.)

Priprava redakcije

Milojka Komprej

Oblikovanje in grafična priprava

Vinko Pejovnik ml.
e-pošta: vinko@eurograf.si

Tisk

Eurograf d.o.o.
Stantetova17, 3320 Velenje
www.eurograf.si
e-pošta: info@eurograf.si

Natisnato

1000 izvodov.

**Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za LIST št. 3 (marec 2003), pošljejo
ali dostavijo najkasneje do 10. aprila
2003.**

Stran 31.

Foto: Arhiv

IZ VSEBINE TE ŠTEVILKE

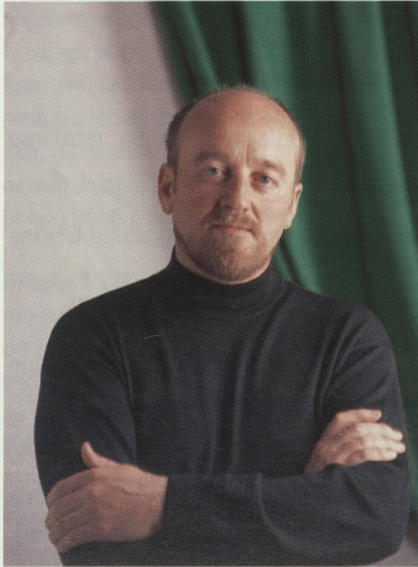
Fotografija meseca	4
Uvodnik	5
Naša občina	
<i>zapisnik 1. redne seje Sveta Občine Šoštanj</i>	6
<i>zapisnik 2. redne seje Sveta Občine Šoštanj</i>	10
<i>program dela Sveta Občine Šoštanj</i>	13
<i>Urejanje prostora v občini Šoštanj</i>	14
Dogodki in ljudje	19
Utrinki iz življenja Cerkve	38
<i>Velika noč-praznik nad prazniki</i>	
Intervju	40
<i>Drago Šumnik-Luka</i>	
Kmetijstvo	43
Jože Miklavc	46
<i>Levo od vzhodnega bloka</i>	
Edi Vučina	47
<i>Prostorske informacije</i>	
Naše korenine	48
<i>Woschnaggi in narodnoosvobodilno gibanje</i>	
<i>Dogodilo se mi je pred 60 leti...</i>	
Kultura	54
Rekreacija	59
Svetloba	66
Astrologija	68
<i>Horoskop za vsa znamenja za MAREC 2003</i>	
NAGRADNA KRIŽANKA	69
Neodgovorno klikanje. . .	70

Foto: Dejan Tonkli

Teorija zarote

ali zarota teorije ?

Časopis, ki ne izhaja redno, ni resen časopis.

List ne izhaja redno. Torej ni resen časopis? Napaka! List je zelo resen časopis, zato je med zadnjo lansko in prvo letošnjo številko minilo tako veliko časa. In vmes se je zgodilo veliko stvari. Med drugimi to, da je ukinjen List - glasilo Občine Šoštanj, ki ga je izdajala občina - in je ustanovljen »javni medij« List, mesečnik, ki ga izdaja Zavod za kulturo Šoštanj. V rokah držite prvo številko te revije!

Seveda je vse skupaj še v povojih. Tako zavod kot revija. Bomo zdržali? Ne vem. Če bi verjeli v teorijo zarote, potem se nam slabo piše. Lahko pa se proti obojemu - zavodu in reviji zaroti teorija. Tista, ki pravi, da so spremembe tvegane, da je bolje pustiti stvari takšne, kot so, da je kar dobro, da bi lahko bilo še slabše, in tako dalje in tako naprej.

Kakšna je razlika med Listom - glasilom občine Šoštanj in Listom - revijo, ki jo izdaja Zavod za kulturo? Upam, da za bralce razlika ne bo bistvena. Da bomo nadaljevali in razvijali ter dograjevali vsebine in profil časopisa... čeprav bo zopet najteže tam, kjer se za nas vse prične in vse konča. Na občini. Logično je namreč, da po sedmih, osmih letih »nove« Občine Šoštanj, ta ni več ne nova in ne nebogljena, temveč je postala prekaljena uradniška trdnjava, v kateri je težko prodreti z mislijo, da se svet ne konča pod stopniščem občinske hiše in da večina občanov ni omejena z občinskimi mejami. In da občini ni treba skrbeti za občane, temveč za občinsko infrastrukturo, ki se gradi in vzdržuje s sredstvi, ki jih v obliki davka plačujejo občani. Da proračun ni produkt občine, ki ga občina zagotavlja občanom, temveč ravno obratno!

Lahko pišemo o teh rečeh? Težko. Ker potem nastanejo zamere. Bolj ali manj tihe, odvisno od avtoritete avtorjev prispevkov, ki osvetljujejo dogodke v drugačni luči, kot bi želeli eni in kot se zdi drugim. Pa bomo vseeno še naprej poskušali - previdno in z izbranimi besedami, da zamere ne bodo prehude - ne bomo v lastno skledo pljuvali...

Naš cilj je bil, (cilj uredništva, ki je pripeljalo List od občinskega glasila, do javnega medija), da o stvareh, o katerih pač pišemo, poročamo bolj poglobljeno, kot bi bilo od takšnega medija pričakovati. Velikokrat (prevečkrat?) pa se je vsa stvar sprevrgla v avtentično, rahlo navijaško poročanje o kakšnem dogodku, kar izpod peresa akterjev dogodkov samih.

Drugače pri takšni zasnovi pač ne gre, pa čeprav je List lani olajšal občinsko malho za več kot 11 milijonov tolarjev... Prekoračili smo predvidena sredstva in sedaj z radovednostjo pričakujemo, kaj o tem porečejo izvoljenci občinskih davkoplačevalcev. Je prav, da takšna revija izhaja, ali bi vsi skupaj bolje shajali brez nje?

Pred Listom je torej prelomno obdobje. Ga bo udušila želja skrivnostnih neznancev, ki so decembra lani hoteli po tiho menjati uredniški odbor, ali pa se bo nadaljeval razvoj v smeri popolne(jše) profesionalizacije in neodvisnosti... in bi se na ta način »otresli« ekipe, ki sedaj to revijo snuje in izdeluje ob izdatni podpori vseh občanov, (ne le tistih, manj kot tisoč, ki revijo vzamejo v roke). Če bo šel razvoj v to, po mojem trdnem prepričanju - pravo smer, bo revija v letu ali dveh terjala profesionalno ekipo. Ta bo ob povečani nakladi bistveno povečala iztržek od prodaje in oglasov ter tako znižala sedaj nenadomestljivo dotacijo proračuna ter posledično povečala neodvisnost in s tem kvaliteto vsebine. ■

Luč miru šoštanjskim politikom

Uredniško redigiran zapisnik 1. redne seje Sveta Občine Šoštanj, ki je bila 19. 12. 2002 v veliki sejni dvorani Občine Šoštanj.

Na seji je bilo prisotnih 19 svetnikov, direktorica občinske uprave Mirjam Povh, svetovalka župana za družbene dejavnosti Marjana Čelofiga in pomočnica župana za gospodarstvo, okolje in prostor Sonja Novak.

Sejo je vodil župan Milan Kopusar, zapisnik je pisala Lili Grazer.

Župan je najprej pozdravil vse prisotne ter pričel 1. redno sejo Sveta Občine Šoštanj. Preden svet preide k uradnemu delu, župan povabi tabornike rodu **Pusti grad Šoštanj** in **Katoliške skavte**, da prižgejo Luč miru iz Betlehema ter povedo svojo poslanico. Župan se v svojem in v imenu svetnikov zahvali za izrečeno poslanico kot tudi za Luč miru iz Betlehema.

Župan nadaljuje sejo in predlaga umik 15. točke dnevnega reda, to je sprejem predloga sklepa o imenovanju Uredniškega odbora Lista. Župan obrazloži, da naš odlok o Listu ni usklajen z Zakonom o medijih. Sprejeti bo potrebno nov odlok, ki naj bi ga obravnavali na naslednji seji sveta. Pove, da ne vidi smisla imenovanja Uredniškega odbora Lista po starem odloku in kasneje še po novem, zato predlaga umik te točke z dnevnega reda. Uredniški odbor Lista bomo imenovali naknadno, s sprejetjem novega odloka.

Poleg tega je predlagal na sami seji še obravnavo Odloka o tretjem rebalansu proračuna za leto 2002, predloga Sprememb in dopolnitev tarifnega pravilnika o ravnanju in odlaganju komunalnih odpadkov, predloga sklepa o sežigu mesno - kostne moke, predloga sklepa o imenovanju podžupana Občine Šoštanj, predloga soglasja k imenovanju direktorice javnega zavoda Regijsko študijsko središče in sprejem sklepa očasnem financiranju proračuna za leto 2003. Na dnevnem redu se je tako znašlo 22 točk.

Svetniku **Dragu Korenu** je težko

razumljivo, da se lahko dnevni red razširi v tolikih točkah zadnji trenutek, zato se ne strinja s predlogom dnevnega reda. Moti ga predvsem način, saj s tem ocenjuje, da delo sveta ni dobro.

Večina pa je predlagani dnevni red po dodatnih pojasnilih župana potrdila.

Pri potrjevanju zapisnika zadnje seje sveta prejšnjega sklica je svetnik **Roman Kavšak** prosil za pravno obrazložitev, ali lahko kot novo imenovani svetnik potrjuje zapisnik seje, na kateri ni bil prisoten.

Župan pojasni iz prakse Državnega zbora, da so tudi novoizvoljeni poslanci potrjevali zapisnike seje Državnega zbora, ki je zasedal pred njimi. Nato so svetniki zapisnik potrdili.

Prav tako so potrdili zapisnik konstitutivne seje Sveta Občine Šoštanj.

Nato so svetniki potrdili mandat **Vladimirju Malenkoviću**, novemu

članu Sveta Občine Šoštanj, ki je zasedel mesto Milana Kopusarja, saj funkcija župana ni združljiva s funkcijo člana sveta občine.

Proračuni

Svetniki so najprej sprejeli predloga Odloka o tretjem rebalansu proračuna za leto 2002.

Nato pa so pristopili k obravnavi osnutka Odloka o proračunu Občine Šoštanj za leto 2003 in leto 2004.

Kratko obrazložitev k obširnemu pisnemu gradivi je podal župan.

V razpravi **Erna Obšteter** predlaga povečanje sredstev v zvezi z lokalno cesto Konovšek v Ravnah in dodatna sredstva pri izgradnji Doma krajanov Ravne, prav tako omeni pitno vodo, ki ji moramo nameniti več sredstev.

Marjan Jakob postavi vprašanje v zvezi z odkupom zemljišča. Zanima ga, za katero zemljišče gre. Proračunska postavka se mu zdi previsoka. Pripombo poda tudi na postavko Plače in drugi izdatki zaposlenim. Izpostavi predvsem izredno visok indeks 123, ki se mu zdi v primerjavi z gospodarstvom previsok.

Taborniki in skavti so skupaj prinesli luč miru na sejo občinskega sveta. Foto: Milojka Komprej

Nadaljuje s pripombami na proračunsko postavko Kmetijstvo. Želel bi, da se za leto 2003 nameni vsaj toliko sredstev kot v preteklem letu, v letu 2004 naj bi se upoštevala tudi stopnja inflacije.

Matjaž Cesar poda pripombo na postavko Vzdrževanje križišč javnih poti z železnico. Omeni predvsem prehod na Tovarniški poti. Za ureditev tega križišča predlaga sredstva v višini vsaj 10 MIO SIT.

Viki Drev poda predlog izgradnje kanalizacije Topolšica - sekundarni

del. Pred leti je bil zgrajen primarni del. V zvezi s tem predlaga proračunska sredstva v višini 1 MIO SIT, vsaj za ureditev dokumentacije.

Drago Koren ima pripombo na prihodke, predvsem pri sredstvih za gradnjo nove šole, kjer izpostavi sofinanciranje s strani ministrstva in sofinanciranje ostalih. Mislil je, da gre pri sofinanciranju sredstev za razmerje 50 : 50. Zanima ga, kdo so poleg občine ostali sofinancerji. Pri sežigu kostne moke poda pripombo, naj se dosežejo vsaj ista namenska sredstva kot preteklo leto.

Glede odhodkov ima pripombo na razmerje sejin za komisije in sejin za nadzorni odbor. Meni, da je za sejnine komisij namenjenih premalo sredstev. Predlaga povišanje postavke sejin komisij vsaj na višino postavke sejin NO.

Zanima ga, zakaj je tako znižana postavka Občinski državni prazniki. Sam je mnenja, da kdor dobro dela, potrebuje tudi čas za praznovanje.

Naslednjo pripombo ima na nakup službenega vozila. Nakup službenega vozila se mu ne zdi smotrno in trenutno ne vidi nobene potrebe. Že sam nakup avtomobila kot tudi vzdrževanje predstavlja visoke stroške. Nakup vozila odobrava, če bo namenjeno za elementarne nesreče.

Pripombo ima na postavko Kulturna društva, kjer je postavka ostala nespremenjena. Pove, da so društva zelo delovna, vsaj nekatera. Predlaga povišanje sredstev.

Prav tako predlaga povečanje sredstev na postavki Kmetijstvo. V prihodnosti bo kmetijstvo terjalo nekaj več sredstev.

Želi, da se oblikuje predlog investicij, kjer bi svetniki lahko vsaj približno ocenili, kdaj in kako se bodo odvijale investicije v prihodnosti. Potrebno bi bilo imeti izdelan program investicij.

Branko Valič predlaga namenska sredstva za izgradnjo druge polovice montažnih tribunah na igrišču OŠ Bibe Roecka, ki so potrebne za izvedbo kakovostnega športa. Pojavljajo se težave pri izvedbah kakovostnih tekem, ker primanjkuje tribun.

Peter Radoja postavi vprašanje pri postavki Prihodki od prodaje zemljišč, katera zemljišča konkretno se bodo prodajala.

Pri odhodkih predlaga povečanje postavke promocija občine s 5 na 6,5 MIO SIT. Omeni tudi izgradnjo doma za ostarele, katerega je obljubljala vsaka stranka v predvolilni kampanji. Zanimajo ga nedokončani projekti, kjer izpostavi dokončno izgradnjo Kulturnega doma. Nadaljuje z Muzejem usnarstva, kjer izpostavi ohranitev stavbe same, hkrati pa apelira na Zavod za kulturo, ki naj bi takšnim projektom namenil več pozornosti.

Pripombo poda tudi na izgradnjo lokalne ceste Skorno-Florjan, ki je potrebna rekonstrukcije in sanacije.

Sredstva, ki so namenjena za izdelavo in izgradnjo kanalizacije Lokovica, se mu zdijo premajhna.

Omeni, da so investicije v letih 2003 in 2004 planirane samo na eno področje, to je Gaberke. Predlaga, da se to popravi oz. spremeni.

Draga Kotnika zanimajo materialni stroški šol, kjer predstavlja ogrevanje največji del stroškov. Predlaga sanacijo podružničnih šol, saj, kot sam pravi, so potrebne obnove. Želi povečanje postavke Materialni stroški šol.

Namenjenih je premalo sredstev za delo kulturnih društev.

Predlaga dopolnitev postavk pri KS Ravne, in sicer kanalizacija vzhodni del Raven.

Romana Kavšaka zanima, zakaj se je tako povečal indeks stroškov za otroško varstvo. Predlaga pomoč novorojenim dojenčkom s strani občine. Prav tako omeni, da je namenjenih premalo sredstev za kulturo. Tudi sredstva za kmetijstvo so premajhna glede na to, da z letom 2004 vstopamo v Evropsko skupnost in da živimo predvsem od kmetijstva. Zato predlaga, da se postavke, namenjene kmetijstvu povečajo. Omeni investicijo postavitve javne razsvetljave na lokalni cesti Lokovica-Premogovnik-glavna magistrala kot tudi na križišču.

Vojko Krneža najprej pohvali postavko Prihodki iz financiranja Premogovnika, kjer je iztrženo dosti več, kot je bilo pričakovano.

Pričačuje povečanje sredstev s strani TEŠ, kjer vidi še veliko možnosti za

pogajanja v smislu kislosti zemlje, ki je posledica delovanja TEŠ-a. Predlaga povečanje postavke pri samem sežigu kostne moke na 200 MIO SIT.

Pripombo ima na proračunsko postavko Gospodarski razvoj, kjer je namenjenih zanemarljivih 20,5 MIO SIT, zato predlaga povečanje postavke vsaj za 12 MIO SIT.

Repliko poda na pripombo Erne Obšteter in na njen predlog povečanja postavke za ureditev doma KS Ravne. Meni, da je takšna sredstva potrebno vključiti v proračunsko postavko Krajevnih skupnosti. Strinja se s sredstvi, namenjenimi za ureditev domov krajanov, saj se tam odvijajo večinoma vse dejavnosti v KS.

Omeni parkirna mesta in predlaga ureditev mirujočega prometa, ureditev Trga bratov Mravljak, kjer naj bi omogočili dostop do lokalov in namenili dodatna parkirna mesta za stranke. Omeni izgradnjo parkirišča za tovorna vozila. Tovorni promet je zelo obremenjujoč za samo mestno jedro, kakor tudi za ceste lokalnega pomena. Predlaga povečanje postavke Odkupa zemljišča iz naslova izgradnje parkirišča za tovorna vozila.

Župan Milan Kopusar zaključi razpravo o proračunu ter poda komentar na določene pripombe, izrečene med razpravo.

Komentar začne s prihodki od prodaje zemljišč, kjer navede prodajo Kovinotehne.

Na pripombo sofinanciranja s strani Ministrstva za šolstvo navede podatek, da je višina namenskih sredstev popolnoma enaka kot v državnem proračunu. Ostala sredstva so predvsem s strani Premogovnika. Sistem financiranja je 40% država, 60% občina. Če želimo imeti nadstandard, je to strošek občine.

Prihodki TEŠ-a - 30 MIO SIT smo pridobili predvsem na osnovi dobrega sodelovanja. Predstavljajo ekološko takso po občinskem odloku. Če bi želeli povečanje postavke zaradi kislosti zemlje, je potrebno sprejeti nov odlok. Pri sežigu kostne moke gre za pogodbo, sklenjeno med TEŠ-em in KOTO Ljubljana, kjer se je cena nekoliko znižala, vendar naše razmerje ostaja enako. Omeni, da nam ta prihodek zavidajo v celi Sloveniji.

Komentar nadaljuje z obrazložitvijo nesorazmerno namenjenih sredstev za sejnine komisij in nadzornega odbora, kjer se sklicuje, da so dejstva pokazala, da toliko sredstev porabijo komisije kakor tudi nadzorni odbor. Sredstva moramo zagotavljati v skladu s poslovníkom kot tudi s Statutom Občine Šoštanj.

Pri postavki Občinski državni prazniki gre za prenos sredstev v postavko Zavoda za kulturo, kjer se je postavka povečala.

Nakup službenega avtomobila - to je avtomobil, ki ga uporablja župan v službene namene. Obrazloži, da je avtomobil star in terja veliko stroškov za vzdrževanje. Če svet ne bo potrdil nakupa službenega avtomobila, bo župan uporabljal svoj osebni avtomobil in si obračunaval kilometrino. Po opravljenih predhodnih izračunih predstavlja to večje stroške kot nakup novega službenega vozila.

Pri povečani postavki Plače in drugi izdatki zaposlenih pove, da nas nov Zakon o gradnji objektov zavezuje k upoštevanju dejstva po potrebi zaposlitve vsaj enega ali dveh sodelavcev s področja gradbeništva, ki ju bomo zaposlili na oddelku za gospodarstvo, okolje in prostor.

Pri postavki Izobraževanje navede, da občina vsako leto nameni določena sredstva za obnovo podružničnih šol, predvsem na osnovi programov, ki jih izdelava vsaka šola posebej. Meni, da se bodo stroški vzdrževanja bistveno znižali, ko bomo imeli eno samo šolo.

Pri postavki Odkup zemljišča gre predvsem za predvideno oceno

stroškov odkupa zemljišča in vseh pripadajočih objektov za izgradnjo šole. Pogajanja so še v teku in upamo, da bodo sredstva nižja, tako da bomo preostala sredstva lahko namenili za izgradnjo šole.

Predlog obdaritve novorojenčkov se mu ne zdi najboljši način pospeševanja rojstev v občini. Pripombo na drago otroško varstvo komentira z izjavo, da ga načeloma lahko zmanjšamo, vendar bomo morali drugje kaj vzeti oziroma, preprosto povedano, če na eni strani nekaj dodaš, moraš na drugi strani nekaj odvzeti.

Pri socialnem varstvu omeni pridobitev dokumentacije za izgradnjo Doma ostarelih občanov v Občini Šoštanj. Povečana je postavka socialne oskrbe, kjer se občina poslužuje predvsem pomoči družinam na domu.

S kulturnim domom se bo sedaj ukvarjal predvsem Zavod za kulturo, ki bo skušal s svojimi prireditvami povečati obseg svojih sredstev. Želeli bi, da bi se nabralo vsaj toliko sredstev, da bi lahko pričeli z nadaljnjo obnovo oz. dokončno izgradnjo Kulturnega doma. Vemo, da so investicije, kot so osvetlitev, oder in ozvočenje kulturnih ustanov, izredno drage.

Sredstva za kulturna društva so razdeljena po določenih kriterijih. Določena sredstva kulturna društva pridobijo tudi s strani promocije oziroma pokroviteljstva župana.

V zvezi z Muzejem usnjarstva pove, da bo delno financiran s strani sofinanciran, saj se bo občina prijavljala na razne javne razpise.

Nadaljuje s telovadnico OŠ Bibe Roeka, II. del tribun. Pri tem navede izgradnjo nove šole in pove, da trenutno ne vidi možnosti realizacije. Razen v primeru, če bi se našel kakšen drugi vir sredstev za izvedbo del. Pripombo na vzdrževanje križišč javnih poti z železnico pove dejstvo, da je vsakoletno sklenjena pogodba med Občino Šoštanj in Direkcijo za železnice, vendar za letošnje leto še ni podpisana, saj občina meni, da je previsoka. Direkcija ne izpolnjuje pričakovanih obveznosti, saj kljub vsemu prihaja do takšnih nezdod.

Na področju lokalnih cest so pritiski veliki, sredstva pa vedno premajhna. Zaenkrat poskušamo graditi tam, kjer je to najbolj potrebno. Še vedno so želje veliko večje kot realne možnosti.

Omeni ureditev parkirnih prostorov na področja TUŠ-a, ki naj bi bila namenjena za omenjeni Trg bratov Mravljak. V zvezi s tovornim prometom pa je mnenja, da bo potrebna razprava, preden bomo lahko zapisali kakšne številke v proračun.

Na področju komunale se bomo intenzivno prijavljali na javne razpise in skušali pridobiti sredstva za sofinanciranje vodooskrbe, izgradnjo kanalizacije, izgradnjo čistilne naprave. Sredstva bomo pridobili tudi na račun taks.

Okrog javne razsvetljave na lokalni cesti in križišču Lokovica-Premogovnik pove, da je cesta sedaj malo razširjena. Kar se tiče izgradnje razsvetljave oz. pločnika, bi bilo potrebno poizvedeti, koliko ljudi hodi tam peš.

Veliko govora je bilo na račun nizke postavke za kmetijstvo, kjer župan poudarja, da je potrebno kmetom pomagati pri prehodu v EU. Naprej navaja, da je veliko stvari, ki so bile navedene s strani Romana Kavšaka, v pristojnosti Ministrstva za kmetijstvo. Po navodilih EU lokalna skupnost ne bi smela vlagati v kmetijstvo, ker bi s tem kmetje imeli boljše izhodišče oz. konkurenčno prednost, česar pa Evropa ne pusti. V preteklih letih smo sredstva povečevali z rebalansom in tako bo tudi v prihodnje. Sredstva, namenjena za razvoj malih kmetij, so bila planirana v vsakem proračunu, kar kažejo tudi dejstva.

Glede pripombe na ustavljene projekte, tukaj gre predvsem za toplifikacijo Lokovica, ki naj bi bila dogovorjena že s prejšnjim županom, to

trditev župan zanika. Lansko leto je bil dan v izdelavo idejni projekt za toplifikacijo Lokovice, kasneje je sledil idejni projekt toplifikacije Ravne-Gaberke. V projektu Ravne-Gaberke je bilo ugotovljeno, da je investicija v izgradnjo plinifikacije bistveno cenejša varianta. Investicija bo delno sofinancirana s strani Premogovnika in bo obremenila občinski proračun z izredno nizkimi sredstvi. Dogovarjamo se tudi, da bi celotno plinifikacijo izvedel koncesionar, kar pomeni, da bi vse stroške izgradnje, vzdrževanja kot tudi stroške upravljanja za naslednjih 20 let nosil koncesionar.

Omeni tudi krajevne skupnosti, kjer se še dogovarjajo o sporazumih, ki jih bomo v proračun vključili z rebalansi.

Župan komentar zaključil z obrazložitvijo, da se lahko oddajo tudi pisne pripombe na osnutek proračuna, ki jih bomo pregledali ter skušali pripraviti tak predlog osnutka proračuna, ki bo zadovoljil vse potrebe. Rok za oddajo pisnih pripomb je 05. 1. 2003.

Na koncu doda še to, da proračun ni kot elastika, ki jo lahko raztegujemo v nedogled. Poudari, da je naloga in namen občine v tem, da ustvarja pogoje za nadaljnji razvoj.

Svetniki so nato sprejeli osnutek Odloka o proračunu Občine Šoštanj za leto 2003 in leto 2004.

Opozicija je radovedna

Brez razprave so svetniki sprejeli predloga Sprememb in dopolnitev tarifnega pravilnika o ravnanju in odlaganju komunalnih odpadkov. Gradivo so svetniki dobili med sejo sveta.

Sklepa o vrednosti točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Občine Šoštanj je na kratko pojasnila **Sonja Novak**, pomočnica župana za GOP, ki razloži da Zakon o stavbnih zemljiščih določa zavezance za plačilo nadomestila kot tudi kriterije o odmeri tega nadomestila. Hkrati pooblašča občine, da v svojih odlokih stvari podrobneje uredijo. Ena izmed takšnih stvari je sklep o vrednosti točke, ki ga mora sprejeti Svet Občine Šoštanj do konca leta. Vrednost točke je osnova za odmero nadomestila v prihodnjem letu. V letošnjem letu predlagajo povišanje vrednosti točke za 6%, kar je toliko, kot zanaša indeks rasti cen za obdobje januar-december 2002.

V državnem proračunu je določena vrednost prihodkov, ki jih mora posamezna občina zbrati na račun nadomestil. Naša občina s svojimi kriteriji zadovoljuje državne potrebe in s tem ne predlaga previsokega povišanja vrednosti točke.

V razpravi **Vojko Krneža** postavi vprašanje, katere so opuščene proizvodne dejavnosti.

Sonja Novak pojasni, da je bil v letu 2000 sprejet odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča. V roku enega meseca je bila sprejeta sprememba tega odloka, predvsem zaradi poslovnih objektov nekdanje TUŠ, ki je za sabo postila precej opuščeni objektov. Ravno zaradi tega, da takšni objekti ne bi bili predolgo opuščeni, je bilo potrebno vrednost točke zvišati. S tem bodo lastniki prisiljeni nekaj narediti v tej smeri. Ali bodo objekte prodali in s tem dali možnost drugim, ki želijo opravljati neko dejavnost.

Peter Radoja omeni opuščene parcele, ki leta in leta samevajo. Konkretno omeni parcelo v Lokovici pri Zadružnem domu, kjer so krajani sami ponudili pomoč pri ureditvi neugledne okolice, vendar se lastnik s tem ni strinjal. Predlaga razširitev sklepa na podobne opuščene

primere parcel.

Sonja Novak pove, da Zakon o stavbnih zemljiščih omogoča, da se plačuje nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča za zazidane površine, to so tiste površine, kjer so objekti zgrajeni in se koristna površina šteje za uporabno površino objekta. Zakon pravi, da lahko občina obračuna nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča tudi za nezazidana stavbna zemljišča. Po našem odloku se nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča plačuje na vseh območjih, ki so po dolgoročnem planu občine opredeljena kot stavbna zemljišča. Stavbna zemljišča zavzemajo po našem dolgoročnem planu tako ogromne površine, da bi tak predlog uvrstitve nezazidanih stavbnih zemljišč pomenil visoke stroške za lastnike. Naš dolgoročni plan opredeljuje stavbna zemljišča tudi tam, kjer gradnja ni mogoča iz različnih dejavnikov. Zelo težko je razmejiti zazidana in nezazidana stavbna zemljišča. Omeni sprejem nove zakonodaje, ki bo s 1. 1. 2003 prinesla veliko novosti s strani urejanja prostora in sprejemanja prostorskih aktov. Predlaga, da kasneje, ko bomo videli, kaj bo zakon prinesel, podrobneje obdelamo te prostorske akte ter določimo zazidalne parcele površinsko in te obremenimo, ostalih pa ne. Potem so svetniki soglasno sprejeli predlagani sklep.

Nato so se lotili predloga sklepa o sežigu mesno-kostne moke.

V razpravi **Vojko Krneža** želi, da bi bili svetniki seznanjeni s poročili o raziskavah pooblaščenih institucij, ki se naj bi vsako leto ponovile oz. obnovile. Sam je mnenje, da je potrebno, da takšna poročila dobijo svetniki prej, preden lahko o čemer koli odločajo. Saj je potrebno vedeti, kdo je opravil raziskavo, kakšni so rezultati in podobno.

Župan pove, da bomo ta poročila o raziskavah pridobili, saj se opravljajo s strani TEŠ-a in ERIC-a iz Velenja.

Drago Koren meni, da bi bilo bolje, če bi se 1. točka sklepa izločila, saj ne sodi zraven.

Župan nadaljuje razpravo o tem, da predlaga, naj se da sklep na glasovanje, predvsem zaradi proizvodnega procesa sežiga.

Hkrati predlaga dodatni sklep, da bi na eni izmed naslednjih sej ponovno obravnavali sklep o sežigu mesno-kostne moke ter izločili oziroma dopolnili 1. točko.

S tem dodatnim sklepom je bil predlog sprejet.

Nato so svetniki imenovali na funkcijo podžupana **Štefana Szabo**.

Župan ob koncu glasovanja izreče iskrene čestitke podžupanu Štefanu Szabo.

Podžupan Štefan Szabo se zahvali vsem svetnicam in svetnikom za zaupanje ob izvolitvi za podžupana. Županu obljubi, da mu bo pomagal po svojih močeh.

Komisije sveta občine

Svetniki so na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja obravnavali in imenovali člane vrste občinskih komisij.

V komisije za pripravo statuta občine in poslovnika Sveta Občine Šoštanj so imenovali: mag. Cvetka Tinauer, Vladimir Malenković, Boris Gomboc, Danijel Urbanc in Drago Koren.

Komisije za okolje in prostor sestavljajo: Matjaž Cesar, Vilma Fece, Edi

Vučina, Vladimir Videmšek, Drago Koren, Vojko Krneža in Branko Debeljak.

Komisije za prošnje, pritožbe in varstvo potrošnikov: Leopold Kušar, Branko Valič, Štefan Szabo, Jože Plešnik in Lilijana Ograjenšek.

V Komisijo za kmetijstvo in gozdarstvo so svetnice in svetniki imenovali člane: Stanko Goličnik, Roman Kavšak, Viki Drev, Marjan Jakob in Silvo Mežnar.

Komisije za razvoj malega gospodarstva: Andrej Turinek, Janko Jurkovnik, David Ravnjak, Branko Sevcnikar, Vojko Krneža, Leopold Kušar in Peter Turinek.

Komisija za priznanja: Anton Berložnik, Andrej Koželjnik, Peter Radoja, Branko Sevcnikar, Helena Tajnik, Peter Turinek in Drago Kotnik.

Komisija za področje gospodarskih javnih služb: Vilma Fece, Marijan Penšek, Viki Drev, Vojko Krneža in Branko Debeljak.

Komisija za področje negospodarskih javnih služb: Erna Obšteter, Drago Koren, Branko Valič, Jožica Rotnik in Valter Pirtovšek.

Nadzorni odbor občine Šoštanj: Bojan Kugonič, Judita Čas-Krneža, Ivana Grudnik, Anica Salmič in Zdenko Slatnar.

Nato so člani sveta izdali soglasje k imenovanju direktorice javnega zavoda Regijsko študijsko središče, in sicer Adriani Zupanc, univ. dipl. inž. iz Celja.

Pred pobudami pa so še sprejeli sklepa o začasnem financiranju proračuna za leto 2003.

Pobude in vprašanja svetnikov

Vladimir Videmšek daje pobudo, da se na eni izmed prihodnjih sej sprejme predlog odloka o odvajanju in čiščenju odpadnih voda. Osnutek je bil sprejet na 30. redni seji Sveta Občine Šoštanj.

Vojko Krneža izrazi pobudo, da bi se svetnikom v najkrajšem možnem času dostavilo poročilo raziskav in analiz o sežigu mesno-kostne moke. Omeni tudi problem tresenja tal v Šoštanju in bližnji okolici. V KS Šoštanj je bila ustanovljena posebna komisija, ki naj bi raziskovala vzroke in posledice tresenja tal, ki žal ni zaživela v svojem pravem pomenu. Izrazi pobudo osnovanja nove komisije, ki bi bila deležna več podpore s strani občine, župana in uprave ter bolj strokovno naravnana. Zanima ga tudi, ali je v projekt sanacije in rekonstrukcije Koroške ceste vključena priključitev na kanalizacijsko omrežje.

Peter Radoja izrazi svoje mnenje o združljivosti mladinskega centra in šole. Meni, da mladinski center ne sodi v stavbo šole, saj vemo, da se v takšnih centrih točijo alkoholne pijače, ki ne sodijo v šolo. V zvezi s tem izrazi pobudo o ustanovitvi mladinskega centra na drugi lokaciji.

S to pobudo je bila seja zaključena. ■

Svet občine je sprejel program svojega dela

Uredniško redigiran zapisnik 2. redne seje Sveta Občine Šoštanj, ki je bila 27. 1. 2003 ob 11. uri v veliki sejni dvorani Občine Šoštanj.

Na seji je bilo prisotnih vseh 20 svetnikov, poleg njih pa še direktorica občinske uprave Mirjam Povh in pomočnica župana za gospodarstvo, okolje in prostor Sonja Novak. Sejo je vodil župan Milan Kopušar, zapisnik je pisala Lili Grazer.

Pred sprejemom dnevnega reda **Vilma Fece** glede na svojo profesionalnost predlaga umik predloga Odloka o odvajanju in čiščenju odpadnih voda, saj predlog temelji na stari zakonodaji, ki jo je že zamenjala nova. Predlaga, naj se pripravi nov predlog odloka, ki bo temeljil na sedaj veljavni zakonodaji in pravilih o varstvu okolja. Pogoj za to je, da se hkrati pripravi tudi nov osnutek odloka ter nov Pravilnik o izvajanju na operativnem nivoju.

Svet je predlog Fecetove sprejel.

Po potrditvi zapisnika 1. redne seje Sveta Občine Šoštanj, se je svet lotil proračuna občine za leto 2003.

Župan na kratko razloži, da so upoštevali večinoma vse pripombe na osnutek proračuna za leto 2003. Trenutno smo s TEŠ-em v fazi dogovarjanja o sporazumih. Takoj ko bodo podatki znani, bomo na prvo sejo uvrstili rebalans proračuna. Zdi se mu pomembno, da se proračun čim prej sprejme, saj so krajevne skupnosti v veliki meri vezane na finančna sredstva iz proračuna.

Ker sta člana stranke **Nova Slovenija** predložila amandma, župan predlagatelja **Romana Kavšaka** in **Draga Korena** pozove k dodatni obrazložitvi amandmaja, kjer naj točno opredeli proračunsko postavko, iz katere bi se črpala sredstva. Omeni, da so podatki o rojstvu otrok na območju Občine Šoštanj netočni in navede podatek o rojstvu 89 - 90 otrok letno.

Roman Kavšak pojasni predlog, da se vsaki družini ob rojstvu otroka dodeli iz občinskega proračuna »nagrada« v višini 50.000,00 SIT. Pove, da je podatek o rojstvu otrok pridobil od patronažnih sester. Lansko leto je bilo v Občini Šoštanj rojenih 61 otrok. Ta obdaritev bi staršem pomenila veliko pozornost ob odločitvi za novo življenje, kar je v Šoštanju zelo pomembno. Župan komentira izjavo in pravi, da je to socialno področje, za katerega skrbi država. Ob rojstvu otroka država namenja otroški paket v vrednosti 60.000 SIT oz. denar. To je ena od oblik pomoči

novorojenčkom, druga so otroški dodatki, tretja je denarna pomoč družinam s tremi in več otroki. Namen občine kot lokalne skupnosti ni v tem, da skrbi za to področje. Smiselno se mu zdi, da občina zagotavlja sredstva za urejeno otroško varstvo, normalne pogoje za delovanje osnovnih šol, zagotavlja možnosti prostorske gradnje in ne nazadnje socialna stanovanja. Vemo, da se sicer denar porazgubi in končnega efekta ni videti. Meni, da se nekdo, ki načrtuje družino, ne bo odločil za rojstvo otroka zaradi obdaritve.

Poudari tudi to, da je proračunska postavka Ureditev prostorov že tako nizka, da jo je skoraj nemogoče zmanjšati za 3 MIO SIT. Občinsko stavbo je potrebno sanirati, saj s svojim izgledom kazi mesto Šoštanj. Ne zdi se mu potrebno, da se občina promovira na račun obdarovanja novorojenčkov. Vendar, če že, bi bilo boljše v kakšni drugi obliki. Za rojstvo otrok bi se morda zato odločali socialno šibki, to posledično pomeni brezplačno otroško varstvo, socialna pomoč skozi osnovno šolo. Navede dejstvo, da se rojstva v občinah, kjer so uvedli to pomoč, niso povečala. Potrebno je na drugačen način stimulirati rojstva oziroma mlade družine.

Cvetka Tinauer je mnenja, da je to konkretno vprašanje in ga je težko obravnavati na takšen način. Predlagatelj ni navedel jasnih ciljev predloga. Vprašanje je, kaj želimo doseči s tako simboliko.

Svet je resno pričel z delom. V ospredju Davorin Tonkli/stranka mladih. Foto: Milojka Komprej

Omeni županov celovit odgovor na socialno politiko v Občini Šoštanj, kjer dejansko namenjamo kar nekaj sredstev socialno ogroženim, ki so ugotovljeni. Navede podatke, ki so bili ugotovljeni v dolgoročni strategiji Občine Šoštanj, da je Občina Šoštanj zelo stara občina, kjer veliko večino prebivalstva predstavljajo starejši občani. V primerjavi z Mestno občino Velenje je to razmerje 1 : 3. Naslednji podatek je izredno nizka izobrazbena struktura in nas uvršča med zadnja mesta Sloveniji. Absolutno je

proti denarni nagradi kot darilu ob rojstvu otroka. Predlaga, naj se vsakemu otroku ob rojstvu podari denar, ki bo namenjen za otrokovo izobraževanje v obliki raznih tečajev in podobno. S predlogom obdarovanja se ne strinja in bo glasovala proti.

Drago Koren komentira županovo razpravo s trditvijo, da se z mnogimi stvarmi strinja, razen z zadnjim delom njegove razprave. Njegovo izjavo razume, da naj imajo otroke le bogati ljudje, saj imamo z njimi v občini tako ali tako največ problemov. Razloži, da so amandma predlagali zgolj iz simbolnega namena kot pomoč družini ob rojstvu otroka. Meni, da je rojstvo otroka velik dogodek za družino. Zdi se mu, da bi se občina morala veseliti vsake nove

družine, vsakega novega občana in se spomniti nanje vsaj s telegramom. Apelira na svetnike naj podprejo amandma.

Na koncu ima pripombo na gradivo o proračunu, kjer bi bilo potrebno obrazložiti, katere pripombe so se upoštevale, katere se niso.

Matjaž Cesar meni, da predlog amandmaja ni slab, vendar je slabo preciziran. Tako bi se lahko vse slovenske mamice prijavile v Šoštanju in glede na to, da se v Sloveniji letno rodi 3500 otrok, bi imela občina velik del prihodkov od dohodnin. Za ta predlog se ne bo opredelil in bo glasoval proti.

Vladimir Malenković predlog razume kot pobudo, da se nekaj naredi v tej smeri. Denarna nagrada s strani občine ni rešitev problema upadanja števila rojstev. Rešitev vidi v zagotovitvi pogojev, ki bodo spodbudili mlade družine k večjemu številu otrok. To je zagotavljanje novih delovnih mest, ustrezna zasnova izobraževalnega sistema, velik poudarek je v izgradnji nove šole. Zagotovljena nova delovna mesta in kvalitetno izobraževanje sta poglavita pogoja nastajanja mladih družin. Problematika ostarelega mesta se bo sicer iz leta v leto slabšala. Glasoval bo proti amandmaju.

Župan obrazloži, da s svojo izjavo ni mislil tega, da bi imeli otroke samo bogati. Vendar je dejstvo, da socialno šibki drugače razmišljajo o denarni nagradi, in ne verjame, da bi se zato odločili za otroka.

Pojasni, da je gradivo za proračun pripravljeno po zapisniku, kjer so točno navedene pripombe, ki so bile podane. Vse pripombe, ki so se upoštevale, so označene z debelim tiskom. Na kratko razloži, da smo popravili postavko Kmetijstvo, Kanalizacija Topolšica, postavke Kulturna društva nismo povečali, saj je po pravilnikih teh sredstev dovolj. Društva se prav tako financirajo skozi postavko promocija občine, ki se je povečala. Če bi se pojavilo novo kulturno društvo ali bi se osnoval nov pevski zbor s pevovodjo, bi občina zagotovila dodatna sredstva. Vključili smo pripombo tribune v telovadnici OŠ Bibe Roeck. Prav tako smo upoštevali Muzej usnjarstva. Če se bodo stvari med letom spreminjale, jih bomo reševali z rebalansom. V zvezi s cestami smo omejeni.

V nadaljevanju razprae o proračunu je svetnika **Romana Kavšaka** zanimalo, zakaj se je postavka sanacija zdravstvenega doma zmanjšala z 26.950 TSIT na 10.000 TSIT.

Župan na kratko razloži, da se je sanacija zdravstvenega doma pred leti že delno opravila. To investicijo smo prijavili tudi na državo, od katere naj bi v treh letih 8 MIO SIT. Po sedanjih usmeritvah v zdravstvu smo projekt spremenili. Navede primer manjših čakalnic, ki so posledica naročanja pacientov na uro. S tem se je povečala celotna vrednost investicije. Namensko smo se odpovedali sredstvom iz državnega proračuna. V marcu se bomo z novim projektom prijavili na razpis za državna sredstva. Poudari, da Zdravstveni center Velenje delno financira naš ZD Šoštanj, kar znaša 10 MIO SIT/letno, zaradi tega smo zmanjšali sredstva pri sami sanaciji ZD in dobili postavko 10 MIO. Ostalo razliko bomo upoštevali kasneje z rebalansom, glede na uspeh razpisa. Vključitev države v sanacijo zdravstvenega doma je nujna in zelo potrebna, saj lokalna skupnost sama ni dolžna financirati.

Prepričan je, da bomo s tem pridobili bistveno večja sredstva, kot so bila planirana.

Petra Radojo zanima izraziti porast ocene realizacije proračunske postavke Zimska služba lokalnih cest, kjer omeni postavko v proračunu 12 MIO SIT, ocena realizacije 36 MIO SIT, kakor tudi za letošnje leto 18 MIO in naslednje leto 20 MIO SIT. Prosi za obrazložitev takšnega povečanja.

Župan pove, da bo ocena realizacije lažje primerljiva ob zaključnem računu. Dejansko gre za 50% povečanje proračunske postavke od leta 2002 - 2003. Opredelitev postavke je pri zimski službi izredno težka, saj se včasih pojavi bistveno več kot drugič. Obsežno obrazložitev visoke postavke ocene realizacije bomo podali ob zaključnem računu. Navede stare dolgove, ki smo jih v celoti sanirali do konca v lanskem letu. Podatek moramo kljub vsemu prikazati v zaključnem računu in zato tudi kratka obrazložitev.

Po končani razpravi je svet zavrnil predlagani amandma Nove Slovenije in sprejel proračun občine Šoštanj za leto 2003.

Predkupna pravica

Pred sprejemanjem predloga Odloka o območju zakonite predkupne pravice Občine Šoštanj, Sonja Novak pove, da smo bili v začetku leta, ko je bila sprejeta nova zakonodaja na področju prostora, še sami močno presenečeni, saj nam v zvezi s tem ni bilo posredovanih nobenih natančnih navodil. Nobenega seminarja ni bilo organiziranega, kjer bi zakonodajalec seznanil občine predvsem s tistimi stvarmi, ki se občine najbolj dotikajo. Pri pregledovanju nove zakonodaje smo ugotovili, da novi Zakon o urejanju prostora v celoti razveljavlja Zakon o stavbnih zemljiščih. Le-ta je občinam določal predkupno pravico na tistih prostorskih in gradbenih načrtih, kjer je bila predvidena gradnja komunalne infrastrukture, ter zagotavljal občini predkupno pravico ob prodaji nepremičnine. Nova zakonodaja občinam omogoča uveljavitev predkupne pravice na vseh nepremičninah, vendar samo na območjih, ki so določena z odlokom. S tem odlokom smo določili, da ima občina predkupno pravico na vseh območjih, ki so po dolgoročnem planu opredeljena kot stavbna zemljišča. Iz tega izhaja, da bo pri vsakem prometu z nepremičninami notar zahteval potrdilo, da občina predkupno pravico uveljavlja. Občina s tem pridobi možnost uveljavljanja predkupne pravice do tistih nepremičnin, ki jih želi kupiti zaradi svojega nadaljnjega prostorskega razvoja oziroma svojih interesov.

V razpravi je **Vojka Krnežo** zanimalo, po kakšni ceni bo občina odkupovala ta zemljišča s predkupno pravico. Ali bo to tržna cena?

Sonja Novak obrazloži, da zakon določa občini predkupno pravico. Razlaga zakona pomeni, da če občina ugotovi na določenem stavbnem zemljišču razvojne namene, lahko uveljavlja predkupno pravico. Na podlagi uveljavljanja predkupne pravice mora prodajalec občini predložiti ponudbo s prodajno ceno zemljišča. Na osnovi te ponudbe se občina odloči, ali je zanjo sprejemljiva ali ne. Če zanjo ni sprejemljiva in v roku 15 dni ne odgovori, se po

zakonu smatra, da občina predkupne pravice ne želi uveljavljati. V primeru, da je občina zainteresirana za uveljavljanje predkupne pravice, mora z izjavo obvestiti ponudnika, da sprejema pogodbenne pogoje. Ponudnik mora seveda v svoji ponudbi navesti, po kakšni ceni prodaja zemljišče oz. objekt.

Potem je bil odlok sprejet.

Brez razprave je svet potrdil tudi Sklep o povprečni ceni stanovanjske površine in stroških komunalnega urejanja zemljišč za leto 2003.

Zavod za kulturo

Svet je brez razprave potrdil prenos izdajateljskih pravic javnega medija List iz občino na Zavod za kulturo, potem pa je razpravljal o soglasju k Statutu Zavoda za kulturo Šoštanj.

Drago Koren postavi občinski upravi vprašanje, ali je statut dobro pregledala, da ne bi bilo kakšnih nepredvidenih finančnih posledic. Zdi se mu, da bi stvari morale biti bolj dodelane in jasne.

Mirjam Povh svetniku razloži, da občinska uprava pri osnovanju Statuta Zavoda za kulturo ni vključena. Sama je kot članica Sveta zavoda, ki jo je potrdil občinski svet, sodelovala pri tem. Svet zavoda, ki je že ustanovljen in se je že nekajkrat sestal, je pregledal, dopolnil, dodal pripombe ter soglasno potrdil statut, ki ga imate danes pred sabo. Kot je določeno z Odlokom o Zavodu za kulturo mora svet občine potrditi statut.

Cvetka Tinauer ima pripombo na 15. člen statuta, to je dejavnost zavoda. Razloži, da se v dejavnost vpiše samo pridobitne dejavnosti, na podlagi katerih zavod opravlja pravne posle oz. sklepa pogodbe. Zanima jo, zakaj bo zavod opravljal računovodske in knjigovodske storitve in za koga bo opravljal druga splošna tajniška opravila.

Župan pojasni, da je bil podlaga za statut sprejet odlok. Prepričan je, da je namen Zavoda za kulturo predvsem pokrivanje področja kulture.

Po razpravi je svet izdal soglasje k statutu.

Setev in žetev

Svet je nato obravnaval program svojega dela.

Matjaž Cesar ima pripombo na mesec MAREC, kjer naj bi bil pod 3. točko sprejet Odlok o javnem redu in miru, ki bo uvedel redarsko službo in s tem tudi komunalnega oglednika. Za vsako službo bomo potrebovali svoj odlok oziroma pravilnik poslovanja in dela.

Vladimir Videmšek predlaga, da bi v program dela vključili Odlok o odvajanju in čiščenju odpadnih voda, ki smo ga danes umaknili s seje.

Vilma Fece predlaga vključitev Odloka o odvajanju in čiščenju odpadnih voda v mesecu marcu, saj se navezuje na Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o lokacijskem načrtu za CČN. Nadaljuje z obrazložitvijo, da kar bomo sprejeli z Odlokom o odvajanju in čiščenju odpadnih voda bomo kasneje čistili v centralni čistilni napravi (CČN).

S temi pripombami je svet potrdil svoj program dela.

Pobude in vprašanja svetnikov

Cvetka Tinauer želi v čim krajšem času sprejem predloga Odloka o javnem redu in miru. Županu in poslancu državnega zbora Milanu Kopušarju predlaga, da v občino povabi ministra za notranje zadeve dr. Rada Bohinca kot tudi šefa policije Republike Slovenije, s katerima bi se dogovorili o potrebah policijske postaje v Šoštanju. Predlaga, da se na Kajuhovi cesti postavijo cestne ovire, saj trasa od rondoja do ovinka za Topolšico služi nekaterim za nočne dirke.

Izrazi pobudo občini, naj razmisli o usodi letnega bazena Šoštanj. Možnost vidi v prodaji celotnega objekta Termam Topolšica v vrednosti enega (1) tolarja. Verjetno bi Terme znale in zmogle zgraditi bazenske površine in jih tudi tržiti. Skratka, išče rešitev, da bi bazen v Šoštanju ohranili, da bi od njega imeli koristi tudi mladi.

Roman Kavšak opozori, da se pred glasbeno šolo v mestu zbirajo brezdomci, ki nadlegujejo in prosijo mimoidoče za denar, ustrahujejo otroke. Izrazi pobudo o postavitvi propagandno-reklamnih tabel, ki bi označevale poti k raznim podjetjem v Šoštanju.

Vladimir Malenkovič kot član projektne sveta za oživitev prostora TRC Jezero pri Mestni Občini Velenje podpre pobudo svetnice Cvetke Tinauer o prihodnosti letnega bazena Šoštanj. Če bi bile Terme Topolšica pripravljene prevzeti ta objekt za simbolično vrednost 1 SIT, bi bilo to idealno za nadaljnji razvoj kvalitetnih storitev. V nasprotnem primeru bo potreben razmislek o prihodnosti bazena.

Drago Kotnik daje pobudo za ureditev ceste na področju bivše TUŠ, ki vodi do Rednaka. Pravi, da je cesta v poraznem stanju. Zanima ga, kateri občani so oproščeni plačila vrtca in kateri imajo subvencionirano malico in kosilo v šoli. Prosi za posredovanja seznama teh upravičencev.

Branko Valič omeni problem sežiganja odpadkov v Šoštanju ter izpostavi Trgovino Osmica, ki sežiga razne vrste svojih odpadkov od papirja, lesa do plastike. Omeni sežiganje oplemenitene iverke v Gorenju Notranja oprema, obrat Kopalnice, ki povzroča veliko dima in kot posledico tudi masten pepel. Meni, da naj jih občina pisno opozori.

Marjan Jakob izrazi pobudo, da bi uprava Občine Šoštanj obveljala predsednike komisij sveta, katera je kontaktna oseba, na katero se lahko predsedniki obračajo v primeru sklicevanja sej komisij, v zvezi s pripravo zapisnika in podobno.

Davorin Tonkli daje pobudo k ustanovitvi komisije za mladinska vprašanja ali urada za mladino na lokalni ravni. Razloži, da Urad za mladino RS financira vrsto projektov na lokalni ravni, ki jih moramo pripraviti, da bi s tem zadostili razpisnim pogojem.

Nato so se člani sveta temeljito posvetili projektom nove šole, s katerim so se seznanili v mestni galeriji, o čemer poročamo posebej. ■

Na podlagi 16. člena Statuta Občine Šoštanj (Uradni list Občine Šoštanj, št. 10/00) in 33. člena Poslovnika Sveta Občine Šoštanj (Uradni list Občine Šoštanj, št.10/00) je Svet Občine Šoštanj na svoji 2. redni seji, dne 27.01.2003, sprejel

OKVIRNI PROGRAM DELA SVETA ŠOŠTANJ V LETU 2

I.

Okvirni program dela sveta Občine Šoštanj v letu 2003 je naslednji:

Zap. št.	NAZIV AKTA	PREDLAGATELJ	FAZA OBRAVNAVE
MESEC			
FEBRUAR			
1.	Program izvajanja JGS v Občini Šoštanj za leto 2003	ŽUPAN	Predlog
2.	Program odlaganja odpadkov za leto 2003	ŽUPAN	Predlog
3.	Sklep o določitvi cene JGS ravnanje z odpadki	ŽUPAN	Predlog
4.	Odlok o ureditvenem načrtu Družmirje	ŽUPAN	Predlog
5.	Pravilnik o tehnični izvedbi in uporabi kanalizacijskih objektov in naprav	ŽUPAN	Predlog
6.	Odlok o določitvi območja predkupne pravice Občine Šoštanj	ŽUPAN	Predlog
7.	Sklep o imenovanju direktorja Zavoda za kulturo	ŽUPAN	Predlog
MAREC			
1.	Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o PUP za območje mesta Šoštanj z imenom šoštanjski trikotnik (šola)	ŽUPAN	Osutek - Predlog
2.	Odlok o javnem redu in miru	ŽUPAN	Predlog
3.	Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o lokacijskem načrtu za CČN	ŽUPAN	Osutek
4.	Investicijski program izgradnje nove osnovne šole	ŽUPAN	Osutek
5.	Soglasje k pravilniku in sistemizaciji delovnih mest Zavoda za kulturo Šoštanj	ŽUPAN	Predlog
6.	Soglasje k programu dela in finančnemu načrtu Zavoda za kulturo Šoštanj	ŽUPAN	Predlog
APRIL			
1.	Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Šoštanj za leto 2002	ŽUPAN	Predlog
2.	Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča	ŽUPAN	Osutek
3.	Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o lokacijskem načrtu za CČN	ŽUPAN	Predlog
4.	Odlok o odvajanju in čiščenju odpadnih in padavinskih voda	ŽUPAN	Osutek

MAJ

1.	Odlok o odvajanju in čiščenju odpadnih in padavinskih voda	ŽUPAN	Predlog
2.	Pravilnik o odvajanju in čiščenju odpadnih in padavinskih voda	ŽUPAN	Predlog
3.	Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o UN Šoštanj	ŽUPAN	Osutek
4.	Odlok o UZ mesta Šoštanj	ŽUPAN	Osutek

JUNIJ

1.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o UN Šoštanj	ŽUPAN	Predlog
2.	Odlok o začasnih PUP za območje, določeno v UZ Šoštanj	ŽUPAN	Osutek
3.	Odlok o PUP za območje sedaj še veljavnega urbanističnega reda (eksploatacijsko območje)	ŽUPAN	Osutek
4.	Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o kategorizaciji občinskih cest	ŽUPAN	Predlog

SEPTEMBER

1.	Odlok o začasnih PUP za območje, določeno v UZ Šoštanj	ŽUPAN	Predlog
2.	Odlok o PUP za območje sedaj veljavnega urbanističnega reda	ŽUPAN	Predlog
3.	Letni program športa v Občini Šoštanj za leto 2004	ŽUPAN	Predlog
4.	Sklep o podelitvi priznanj Občine Šoštanj	K. ZA PRIZNANJA	Predlog

30. septembra

Slavnostna seja v okviru občinskega praznika Občine Šoštanj.

OKTOBER

1.	Odlok o ustanovitvi Javnega zavoda Osnovna šola Šoštanj	ŽUPAN	Osutek
----	---	-------	--------

NOVEMBER

1.	Odlok o proračunu Občine Šoštanj za leto 2003	ŽUPAN	Osutek
2.	Odlok o spremembah in dopolnitvah PSDP Občine Velenje za obdobje od leta 1986 do 2000 in SDP Občine Velenje za obdobje od 1986 do 1990 za območje Občine Šoštanj	ŽUPAN	Osutek
3.	Odlok o ustanovitvi Javnega zavoda Osnovna šola Šoštanj	ŽUPAN	Predlog

DECEMBER

1.	Odlok o proračunu Občine Šoštanj za leto 2003	ŽUPAN	Predlog
2.	Sklep o povprečni ceni stanovanjske površine in o stroških komunalnega urejanja za leto 2004	ŽUPAN	Predlog
3.	Sklep o vrednosti točke o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča za leto 2004	ŽUPAN	Predlog

V program dela se med letom uvrstijo še naslednje točke:

- Sklepi o izbrisu nepremičnin v splošni rabi,
- Sklepi o pridobitvi, odtujitvi ali zamenjavi nepremičnin,
- Sklepi o imenovanjih ali soglasjih k imenovanju,
- Poročila Javnih zavodov in Javnih podjetij,
- drugo. ■

Predstavitev Idejnega projekta Osnovne šole Šoštanj s športno dvorano

Pri pripravi projektov je neposredno in posredno sodelovalo veliko število zainteresiranih skupin in posameznikov, katerih mnenja so se skušala upoštevati v kar največji meri. Prvenstveno so bile upoštevane zahteve in želje šol in staršev, oboji so vsak s svojega zornega kota predstavljali potrebe uporabnikov, to je otrok. V celoti so bile upoštevane zahteve in potrebe šolske reforme, to je uvedba in način dela v devetletnem šolanju.

Kot posvetovalni organ župana je bil imenovan Gradbeni odbor (dalje GO), sestavljen iz predstavnikov sofinancerjev, to je Premogovnika in TEŠ-a, obeh ravnateljev, arhitekta, uprave, predsedoval mu je župan, strokovni poročevalec pa je bila predstavnica inženiringa, ki je opravljal vsakokratno revizijo projektantskih predlogov.

V okviru tega je bila na predlog GO oblikovana delovna skupina, ki so jo sestavljali: oba ravnatelja, predstavnica Premogovnika, predstavnik inženiringa in uprave. Delovna skupina je spremljala nastajanje projektov in dajala vsebinske pripombe na podane rešitve, zlasti z vidika zahtev bodočih uporabnikov, ob upoštevanju normativnih zahtev Ministrstva za šolstvo, znanost in šport. Na Ministrstvu za šolstvo, znanost in šport - služba za investicije, so projekt, ki je pred vami, ugodno ocenili.

Objekt je lociran ob in na zemljišču šole Karla Destovnika Kajuha ter na zemljišču Vegradovega obrata »Lesna«. Prvotno se je zdelo, da lahko v času gradnje ostanejo nedotaknjeni objekti obstoječe šole s telovadnico, da se kasneje poruši le telovadnica, ki itak že sedaj poka in se vidno poseda. Objekt šole naj bi se namenil za drugo rabo kot npr. preselitev vrtca. S tem bi na enem mestu združili vse dejavnosti, namenjene vzgoji in izobraževanju. V ta namen je objekt šole pregledal Gradbeni inštitut ZRMK, ki je izdelal mnenje in sicer: nosilni

sistem objekta v sedanjem stanju ne zagotavlja protipotresne odpornosti, prekoračeni so dopustni povesi v starem delu objekta, potrebno bi bilo sanirati vlažne zidove, v celoti obnoviti strojne instalacije, na novo urediti odvodnjavanje meteor-nih voda, zamenjati dotrajane tlake, stavbno pohištvo in še več drugih posegov. Stroški vseh navedenih posegov bi bili gotovo znatni tudi v primerjavi s ceno novogradnje, zato je umestnost sanacije in nadaljnje uporabe vprašljiva.

Glede na vse to in ob dejstvu, da bo morala nova šola dolgo vrsto let zadovoljevati potrebe osnovnega izobraževanja v občini, je potrebno tako objekte kot zunanje površine (enako pomembne za delovanje šole) zasnovati tako, da bodo dolgo-ročno služili svojemu namenu in dvignili kakovost uporabe šolskega prostora, glede na sedanjo utesnjenost in neprimer-nost pri obeh šolah. V ta namen je racionalen odkup zemljišča »Lesne« pred pričetkom gradnje, porušitev objektov lesnega obrata in telovadnice ob šoli, po preselivi otrok v nov objekt pa tudi rušitev stare šole.

Nova šola Šoštanj, kot je delovni naslov novogradnje, bo graje-na za 32 oddelkov, v katerih je lahko po usmeritvah MŠZŠ 840 otrok, kar pomeni po sedanjih normativih za oblikovanje oddelkov 28 otrok v učilnici. V predvidenem letu izgradnje in možne preselitve(2005) bo na šoli približno 717 otrok. Kljub temu se je potreba za gradnjo šole z 32 oddelki pokazala na osnovi izračuna po pravilu, da se oddelk v katerem je več kot 28 otrok, razdeli na dva. Upoštevati je bilo potrebno tudi nov pravilnik o šolanju otrok s posebnimi potrebami, ki ne bodo več takoj prešolani na šolo s prilagojenim programom, temveč v oddelke redne osnovne šole. V teh je manjše število otrok, da se lahko za otroke s posebnimi potrebami izvaja njim ustrezen dodaten program.

Oblikovno je objekt šole zasnovan v obliki črke »V«, z enim daljšim krakom v katerem so predvsem locirane splošne učilni-

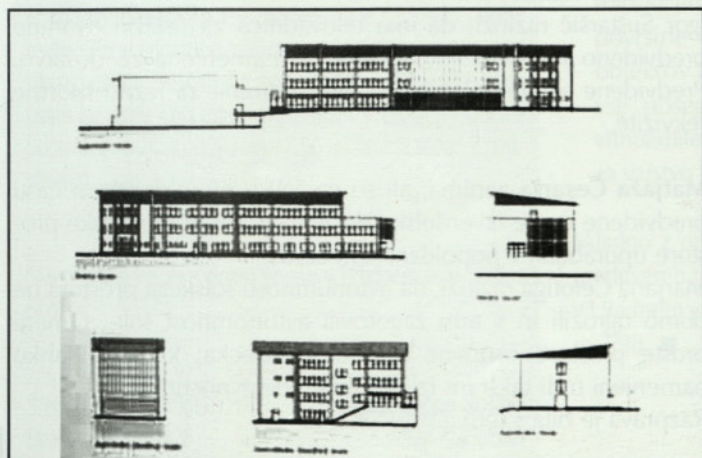

ce v pritličju in 1.nadstropju namenjene učencem I.in II. triade, 2. nadstropje in drugi krak pa III. triadi. Drugi ima v pritličju t. i. »hrupne učilnice« (tehnični pouk in glasbena vzgoja), učilnico za likovni pouk iz katere je neposreden izhod za izvajanje pouka na prostem. Delno v drugem kraku in delno v večnamenski prostor sta umeščeni še kuhinja in ob njej jedilnica.

Oba kraka se srečata v osrednjem delu, ki tvori večnamenski prostor, ki se lahko po potrebi še poveča z odprtjem jedilnice. Večnamenski prostor je večji, kot bi lahko bil ob polnem upoštevanju normativov MŠZŠ, za 180 m². To je bila naša izrecna želja, saj le tak lahko sprejme vse obiskovalce večjih šolskih prireditev kot n.pr. Likovni svet otrok, lahko pa bo služil tudi za prireditve v občini, za katere je kulturni dom premajhen. Stopnišče, ki vodi iz tega prostora v gornji nadstropji, s polno ograjo zagotavlja primerno zaščito, hkrati pa omogoča postavitev pregledne razstave likovnih del kot galerija. Osrednji del bo od tal do strehe zastekljen, kar daje objektu prepoznavnost in svežino. V 1. nadstropju osrednjega dela so upravni prostori z zbornico, v 2. nadstropju pa knjižnica in ob njej multimedijška učilnica.

Otroci I. triade (učenci 1. - 3. razreda) imajo poseben vhod z garderobami, ločen od glavnega vhoda. Glavni vhod je namenjen učencem II. (učenci 4. - 6. razreda) in III. (učenci 7. - 9. razreda) triade, zaposlenim in obiskovalcem. Tudi garderobe II. in III. triade so ločene. Poudarjanje ločenosti tako vhodov kot garderob je odgovor staršem, ki so želeli zagotovilo, da mlajši otroci ne bodo izpostavljeni morebitnim grobostim in izsiljevanju starejših učencev.

Ob šoli bo zgrajena tudi nova telovadnica ali boljše športna dvorana, neposredno povezana s šolskim objektom in hkrati ločenim vhodom za zunanje uporabnike. Glede na število oddelkov, pripada šoli vadbeni prostor, katerega skupna površina, ustreza površini primerne velikosti za roket. Ne tako stara športna dvorana pri OŠ Bibe Ročka ima poleg drugih pomanjkljivosti in nedoslednosti pri izgradnji tudi to, da v njej ni mogoče igrati rokomet. S športno dvorano ob novi šoli so se skušale upoštevati vse potrebe različnih športnih panog in s tem zagotoviti pogoje za vsestransko športno udejstvovanje.

Poleg osnovnega vadbenega prostora, ki obsega tri vadbene enote, je načrtovana še četrta, prvenstveno namenjena mlajšim učencem. Ta je fizično ločena od osnovne vadbene površine, vanjo je mogoč neposreden dostop učencem I. triade. Služila pa bo tudi dodatnim vsebinam, ki jih omogoča in lahko ponuja devetletka, to je plesnim dejavnostim, aerobiki ali borilnim športom.

Zunanja ureditev šole je zasnovana tako, da se smiselno deli na odprti in zaprti del. Šolski prostor, ki ni namenjen zunanjim uporabnikom, bo v celoti obdan z ograjo, ki bo v predelu, kjer zemljišče meji na zemljišče v lasti železnice, izvedena kot protihrupna.

Odprti del obsega parkirišča, ta so dopoldan namenjena zaposlenim in obiskovalcem. Število parkirnih mest je bistveno povečano, predvsem za potrebe staršev, kadar šola organizira skupne roditeljske sestanke, prireditve in podobno kot tudi obiskovalcem športnih prireditev. Posebna prometna površina je namenjena za postanek in varno vstopanje otrok v dva avtobusa hkrati ob Koroški cesti tako, da jo od ceste loči zeleni otok. K odprtemu delu sodi tudi park pred glavnim vhodom, dvignjen in odmaknjen od ceste, kjer bodo lahko otroci ob ugodnem vremenu, na prostem in varno počakali na prihode avtobusov.

Zaprti del okolice šole, sestavlja zunanje športno igrišče obdano s tekalnim krogom in tekališčem na 60 m, skok v daljino in suvanje krogle. Intervencijska površina locirana med obema krakoma šole, bo lahko služila tudi kot pomožno igrišče za igre med dvema ognjema, odbojko in drugo. Izhod iz učilnice za likovno vzgojo se terasasto spušča proti zunanjemu igrišču, uporaben je tako za likovnike, kot za spremljanje tekem. Poleg tega imajo učenci prvih in drugih razredov tudi neposreden izhod iz učilnic v delno pokrite atrije ob šoli. ■

Pripravila: Marjana Čelofiga

Svetniki o novi šoli

Uredniško redigiran zapisnik - 2. seja sveta občine

Na predlog župana so svetniki zadnjo točko dnevnega reda prestavili na lokacijo Mestne galerije Šoštanj, kjer je bila predstavitev idejnega projekta Osnovne šole Šoštanj s športno dvorano, maketo nove šole, slikovnim materialom in strokovno razlago.

Predstavitve je vodil **odgovorni projektant Igor Šuštaršič, univ. dipl. inž. arh.** iz podjetja **Savaprojekt d.d. Krško.** Vsebinsko predstavitev ustreza predstavitvi v prispevku **PREDSTAVITEV IDEJNEGA PROJEKTA OSNOVNA ŠOLA ŠOŠTANJ S ŠPORTNO DVORANO.**

Nad idejnim projektom so bili svetniki navdušeni, ker je dobro umeščen v prostor, upošteva varnost otrok in v veliki meri tudi želje staršev.

Odgovorni projektant Igor Šuštaršič je zaključil predstavitev nove šole in odprl razpravo.

Romana Kavšaka v zvezi z idejnim projektom zanima mnenje obeh ravnatelj. Oba sta izredno navdušena nad novim projektom, saj je zelo funkcionalen, zadostuje vsem zahtevam, poudarja ločitev I. triade, dobro je umeščen v prostor, ločen od ceste, od železnice, upošteva varnost otrok. Oba sta mnenja, da je to trenutno najboljša rešitev za izgradnjo nove šole.

Svetniki so bili navdušeni...

Foto: Milojka Komprij

Viki Drev omeni širjenje industrijske cone v TUŠ-u, predviden je tudi 2. železniški tir. Vidi problem prehoda otrok preko teh tirov. Zanima ga, ali je v tem trenutku še čas, da bi predvideli podhod pod železniško progo. Zato omeni predvsem varnost otrok, ki bodo še bolj izpostavljeni nevarnostim.

Marjana Čelofiga razloži, da prometna ureditev mesta ne sodi zraven projektov šole. To je predvsem problem občine same in njene prostorske infrastrukture. Meni, da bi bilo potrebno urediti tako podvoz kot podhod za pešce.

Davorin Tonkli meni, da bo ta šola postala tudi E-šola. V zvezi s tem ga zanima, ali so predvidene posebne računalniške učilnice za I. triado, ali so predvidene tovrstne napeljave.

Odgovorni projektant Igor Šuštaršič razloži, da je po normativih za šolo predvidena ena multimedijška učilnica. V vseh učilnicah so parapetni kanali, ki omogočajo priključitev računalnikov. Vse učilnice so povezane v lokalno mrežo.

Cvetka Tinauer omeni izgradnjo sprehajalno-kolesarske poti ob železnici od Šoštanja do naselja Pohrastnik.

Projektant odgovori, da je ta pešpot in kolesarska steza predvidena, vendar so potrebni še razgovori z železnico.

Drago Koren pohvali dobro predstavitev s strani projektanta ter upa, da bo izgradnja šole potekala prav tako kvalitetno naprej.

Peter Radoja pohvali idejni projekt nove šole kot zelo varen. Zanima ga, ali je prostor I. triade fizično ločen od ostalih dveh, da ne bo prihajalo do mešanja populacije. Nadalje omeni možnost poplav na tem področju, zanima ga, ali so nivoji igrišč dvignjeni, ali so predvideni dodatni odtoki meteornih voda.

Projektant na kratko razloži, da so izkušnje pokazale, da ločene triade niso najboljša rešitev, saj poudari predvsem druženje s starejšimi otroki, ki vedno ni slabo, pač pa tudi zaželeno. Tudi na ministrstvu za šolstvo so predlagali drugačno boljše rešitev tega problema. Problem je rešljiv s samo organizacijo pouka, recimo z urnikom. Lahko začetek pouka zamaknemo za par minut in podobno.

V zvezi s poplavami omeni, da so bile opravljene geomehanske raziskave, ki so pokazale, da področje ni poplavno, pač pa je nosilnost tal izredno slaba. Razloži, da celotna šola stoji na pilotih, to pomeni, da vsi temelji tvorijo betonski skelet, vsak točkovni temelj je podprt s štiri do petimi piloti, ki gredo do 6-7 metrov v zemljo.

Svetnico **Cvetko Tinauer** zanima, ali bo osrednji del šole namenjen večjim prireditvam, ali bo ustrezal akustiki in koliko ljudi bo lahko sprejel.

Projektant navede športno dvorano kot večnamenski prostor za večje prireditve. Osrednji del šole tvori 450 m², če se odpre tudi jedilnica, to predstavlja prostor za cca.300 ljudi.

Petra Radojo zanima, ali so v sklopu telovadnice namenjeni dodatni prostori za skladiščenje, ali je predvidena dovozna pot za tovorna vozila.

Igor Šuštaršič razloži, da ima telovadnica za oskrbo dvorane predvideno intervencijsko pot, ki je namenjena za dostavo. Predvidene so shrambe za orodje, shrambe za razne športne rekvizite.

Matjaža Cesarja zanima, ali so na šoli v popoldanskem času predvidene razne izvenšolske dejavnosti. Ali bomo šolske prostore uporabljali v popoldanskem času?

Marjana Čelofiga razloži, da avtonomnosti šolskega prostora ne bomo ogrozili in s tem zagotovili avtonomnost šole. Omeni proste prostore osnovne šole Bibe Roecka, ki bodo lahko namenjeni tudi takšnim izvenšolskim dejavnostim.

Razprava je bila s tem zaključena. ■

OBČINA ŠOŠTANJ

ŽUPAN

Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, telefon: (03) 89 84 300,
fax: (03) 89 84 333

Na podlagi 31. in 175. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS št. 110/2002, 8/2003) ter 37. čl. Statuta občine Šoštanj (Uradni list občine Šoštanj 10/2000-prečiščeno besedilo) izdaja Župan občine Šoštanj naslednji

SKLEP

o javni razgrnitvi predloga sprememb in dopolnitev Prostorskih ureditvenih pogojev za območje mesta Šoštanj z imenom Šoštanjski trikotnik

1.

Javno se razgrnejo predlagane spremembe in dopolnitve Prostorskih ureditvenih pogojev za območje mesta Šoštanj z imenom Šoštanjski trikotnik, ki jih je izdelala Saša Piano, s.p. PIANO-Atelje Krajinske arhitekture, Šaleška 19, Velenje, pod št. Piano/36/2003-PUP, v februarju 2003.

2.

Predlagane spremembe Prostorskih ureditvenih pogojev za območje mesta Šoštanj z imenom Šoštanjski trikotnik, z vsemi obveznimi prilogami, bodo javno razgrnjene v prostorih Uprave občine Šoštanj, Trg svobode 12. Javna razgrnitev bo trajala 30 dni in sicer od 04.03.2003 do 04.04.2003.

3.

K dokumentu lahko v času javne razgrnitve podajo svoje pripombe in predloge vse zainteresirane fizične in pravne osebe. Pisne pripombe oziroma predlogi se posredujejo na Upravo občine Šoštanj Trg svobode 12, Šoštanj ali podajo ustno na javni obravnavi, organizirani v prostorih občine Šoštanj, dne 26.03.2003 ob 17.00 uri (sejna soba -2.nadstropje).

4.

Sklep začne veljati z dnem objave v Uradnem listu občine Šoštanj.

Številka: 350-03-0001/2003
Datum: 03.03.2003

Župan občine Šoštanj
Milan KOPUŠAR

POVZETEK ZA JAVNOST

PROSTORSKI UREDITVENI POGOJI PUP ŠOŠTANJSKI TRIKOTNIK, SPREMEMBE IN DOPOLNITVE

(faza: OSNUTEK št.proj.Piano/36/2003-PUP, februar 2003)

Spremembe in dopolnitve prostorskih ureditvenih pogojev PUP Šoštanjski trikotnik so izdelane na podlagi programa priprav. Dokument je razdeljen na splošni del, tekstualni del z osnutkom odloka, priloge in grafični del.

Namen sprememb je uskladitev z razvojem nekaterih dejavnosti, ki je znotraj veljavnega prostorskega akta nemogoč: gradnja nove osnovne šole, možnosti širitve storitvene dejavnosti ter ustrezni pogoje za preselitev občana z vplivnega območja Centralne čistilne naprave

V ta namen je potrebno spremeniti grafični in / ali tekstualni del na območju morfoloških enot 1A/5, 3C/1, 6A, 7E in 13/1 v območju urejanja S4/30 ter na območju morfološke enote 4C v območju urejanja S4/31.

Spremembe v območju urejanja S4/30:

- V morfološki enoti 1A/5 se na parceli 892 dovoli gradnja dveh ločenih objektov za potrebe lastnika, ki ga je potrebno preseliti iz vplivnega območja centralne čistilne naprave. En objekt se namenja stanovanjski gradnji, drugi pa storitveni dejavnosti ali manjši servisni ali obrtni dejavnosti vendar v obsegu, ki ne poslabšuje bivalnih razmer v neposredni okolici.
- Morfološke enote 7E, 13/1 in 6A se združijo v novo morfološko enoto 3C/1. V novi morfološki enoti 3C/1 je dovoljena gradnja nove / nadomestne osnovne šole z vsemi potrebnimi spremljajočimi objekti za izvajanje vzgojnih, izobraževalnih, kulturnih in športnih dejavnosti kot prizidek, dopolnitev ali nadomestna gradnja. Pri tem je potrebno upoštevati splošne pogoje v zvezi z odmiki od ceste in sosednjih objektov, v zvezi z gabariti in urejanjem komunalne infrastrukture.

Spremembe v območju urejanja S4/31:

- Morfološka enota 4C v območju urejanja S4/31 se poveča na parcelo 108/4. Razdeli se na dve novi morfološki enoti 4C/1 in 4C/2. Razširitev morfološke enote pomeni tudi povečanje območja urejanja. V morfološki enoti 4C/1 so dovoljene dozidave na severni in zahodni strani objekta pod splošnimi pogoji za potrebe širitve obstoječe dejavnosti. Nadzidave niso dovoljene. V morfološki enoti 4C/2 so dovoljeni samo posegi, ki izboljšajo zunanjo ureditev površine v smislu ozelenitve ter posegi za potrebe urejanja ceste. Gradnja objektov in pomožnih objektov (nadstrešnic ipd.) v tej enoti ni dovoljena. Za vse posege v morfoloških enotah 4C/1 in 4C/2 znotraj vplivnega območja vrtnoarhitekturne dediščine Vile Široko je potrebno soglasje območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Skladno z opisanimi spremembami se spremeni in dopolni tudi Odlok o prostorskih ureditvenih pogojih za območje mesta Šoštanj z imenom Šoštanjski trikotnik, objavljen v Uradnem vestniku Občine Velenje št. 10/92 ter Uradnem listu Občine Šoštanj št. 7/96 in 3/98. ■

PIANO, ATELJE KRAJINSKE ARHITEKTURE
Saša PIANO, univ. dipl. ing. kr. arh.

OBČINA ŠOŠTANJ

UPRAVA

Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, telefon: (03) 89 84 300, fax:
(03) 89 84 333

OBČINA ŠOŠTANJ v sodelovanju z RAIFFEISEN Krekovo
banko d.d. Maribor objavlja

R A Z P I S

POSOJIL ZA POSPEŠEVANJE RAZVOJA MALEGA GOSPODARSTVA V OBČINI ŠOŠTANJ ZA LETO 2003

1.

Za posojilo lahko zaprosijo samostojni podjetniki in male
gospodarske družbe, ki imajo kraj obratovalnice in kraj inve-
sticije na območju Občine Šoštanj.

2.

Skupni okvirni znesek posojil znaša 30.000.000 SIT.

3.

Posojila se dodeljujejo za naslednje namene:

- Nakup, graditev ali adaptacijo poslovnih prostorov
- Nakup nove opreme
- Financiranje trajnih obratnih sredstev
- Ekološko sanacijo obstoječih dejavnosti oz. tehnoloških procesov
- Uvajanje novih tehnologij

4.

Posojilni pogoji so naslednji:

- Doba odplačila do 5 let
- Realna obrestna mera 2 %
- Krediti se revalorizirajo v skladu z zakonsko določeno temeljno obrestno mero (TOM)
- Stroški odobritve kreditov in zavarovanje v skladu s pogoji banke
- Kreditjemalci morajo biti kreditno sposobni
- Znesek posameznega kredita od 1,0 mio do 8,0 mio SIT
- 1 leto možnost moratorija na odplačilo glavnice

Vse informacije o najetju posojila in potrebni dokumentaciji so na voljo v Raiffeisen Krekovi banki d.d., PE Šoštanj pri gospe Venišnikovi (Kajušov dom - 1. nadstropje), telefon 898 68 80.

Vloge oddajte do 15.04.2003 v Raiffeisen Krekovi banki d.d., PE Šoštanj.

V roku 30 dni po končanem razpisu bo sprejet sklep o dodelitvi posojil, ki bo posredovan vsem posilcem.

OBČINA ŠOŠTANJ in RAIFFEISEN Krekova banka d.d

OBČINA ŠOŠTANJ

ŽUPAN

Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, telefon: (03) 89
84 300, fax: (03) 89 84 333

objavlja

JAVNI NATEČAJ ZA PROSTO DELOVNO MESTO

Pomočnik župana
za družbene dejavnosti

Zahtevani pogoji:

- visoka šola družboslovne smeri,
- štiri leta delovnih izkušenj,
- znanje tujega jezika (angleščina),
- znanje uporabe računalniških programov,
- poskusno delo štiri mesece

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati tudi posebne pogoje, določene v Zakonu o delavcih v državnih organih (da je državljan Republike Slovenije, da je polnoleten, da ni bil obsojen za kaznivo dejanje, ki je po zakonu ovira za sklenitev delovnega razmerja v državnem organu, da ima predpisano izobrazbo, da izpolnjuje druge posebne pogoje, določene v sistemizaciji delovnih mest).

Za sprejem na razpisano delovno mesto so pomembne osebne lastnosti kandidatov; zaposleni naj bi bil iznajdljiv, deloven, sposoben organizacije. Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom - s štirimesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, dosedanjih delovnih izkušnjah in kratkim življenjepisom pošljite v osmih dneh po objavi na naš naslov: Občina Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj. Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po koncu javnega natečaja.

Dodatne informacije so na voljo po telefonu 03 898 43 10.

Župan občine Šoštanj
Milan KOPUŠAR, l.r.

OBČINA ŠOŠTANJ

ŽUPAN

Trg svobode 12, 3325 Šoštanj, telefon: (03) 89
84 300, fax: (03) 89 84 333

objavlja

JAVNI NATEČAJ ZA PROSTO DELOVNO MESTO

Svetovalec župana
za okolje in prostor

Zahtevani pogoji:

- visoka šola gradbene ali arhitekturne smeri,
- dve leti delovnih izkušenj,
- znanje tujega jezika (angleščina),
- znanje uporabe računalniških programov,
- poskusno delo štiri mesece.

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati tudi posebne pogoje, določene v Zakonu o delavcih v državnih organih (da je državljan Republike Slovenije, da je polnoleten, da ni bil obsojen za kaznivo dejanje, ki je po zakonu ovira za sklenitev delovnega razmerja v državnem organu, da ima predpisano izobrazbo, da izpolnjuje druge posebne pogoje, določene v sistemizaciji delovnih mest).

Za sprejem na razpisano delovno mesto so pomembne osebne lastnosti kandidatov; zaposleni naj bi bil iznajdljiv, deloven, sposoben organizacije. Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas s polnim delovnim časom - s štiri mesečnim poskusnim delom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, dosedanjih delovnih izkušnjah in kratkim življenjepisom pošljite v osmih dneh po objavi na naš naslov: Občina Šoštanj, Trg svobode 12, 3325 Šoštanj. Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po koncu javnega natečaja.

Dodatne informacije so na voljo po telefonu 03 898 43 10.

Župan občine Šoštanj
Milan KOPUŠAR, l.r.

Dogodki

in

December je že daleč... a vendar	20
PIREDITVE V MESECU MARCU	23
Gasilci	24
Novi vrh turističnega društva v Skornem	27
Staro leto zaključili z novimim nalogami	27
Uspešno delo v preteklem letu	28
Ko odhajajo ljudje, ki se jih bomo vedno radi spomnili	29
Bili so in ostali veliki ljudje...	29
Šola smučanja ali kako so počitnikovali v Topolšici	30
Vrtec Šoštanj shodil tudi na smučeh	30
Otroški pustni karneval v Topolšici	31
V januarju 13. Medobčinski otroški parlament	31
Sklepi in pobude 13. otroškega parlamenta	31
90 let Prednekove mame	32
Lepih in zadovoljnih petdeset let	32
4. konferenca o kakovosti Znanje za jutri	33
Jože Lampret- upornik iz ljubezni	33
Moje prvo "srečanje" s 14. divizijo	34
Spomin na XIV. divizijo	35
Zakaj podpiramo članstvo Slovenije v zvezi NATO?	35
Bilo je na pusta	36

December je že daleč... a vendar

"Baraka" je postala dom

Delno prenovljenega doma v KS Skorno - Florjan so se tamkajšnji krajanji veselili letos 22. 12., ko je predsednik tamkajšnje krajevne skupnosti dr. Valter Pirtovšek svečano prerezal trak in goste povabil v nove prostore dvorane, ki so jo prizidali k obstoječi konstrukciji. Ta del predstavlja šele prvi fazo obnove doma, letos in v naslednjih štirih letih bo sledila še dozidava ter dokončna ureditev doma in okolice.

Ob otvoritvi doma je bil ta poln.

Foto: Zdravko Kočevar

Prenova doma je bila v planu že v preteklem mandatu in se bo nadaljevala tudi naprej pod vodstvom predsednika KS dr. Valterja Pirtovška, ki je predsednik tudi v tem mandatu. Zagotovo bodo tudi novo izvoljeni člani sveta krajevne skupnosti tako pridno sodelovali pri ustvarjanju in načrtih kot prejšnji člani. Dr. Valter Pirtovšek je med drugim, ko je v svojem govoru naredil povzetek dosedanjih aktivnosti, poudaril, da mora imeti dom v prihodnosti večjo vlogo tudi v kulturnem življenju kraja. Investicija je do sedaj veljala že 15 milijonov, katere je krajevna skupnost zbrala s pomočjo občine, ekoloških taks in tudi preko sponzorjev. Nekaj pa je ostalo dolga, katerega bodo sanirali letos.

Ob tej priložnosti je bila v dvorani že prva prireditev. Kdo drug kot dedek Mraz je obiskal tamkajšnje otroke in jih razveselil s svojimi darili pa tudi lutkovno igrico v izvedbi skupine vzgojiteljic.

Začetek dogajanja v domu je bil torej obetajoč. Z voljo in energijo je lahko tam vedno tako. ■

M.K.

Luči prijateljstva

Bil je mrzel decembrski večer, ko sem bil pri lipi v Florjanu, kjer se je na pobudo gospoda Toneta Berložnika zbralo Športno društvo Pohrastnik. Člani društva so se dogovorili, da se mora tudi na

Foto: Dejan Tonkli

Pohrastniku dogajati nekaj, kar bi pritegnilo krajanje k prijetnemu druženju. Magnet za druženje so poimenovali "prižgimo luč prijateljstva". To geslo je bilo zelo uspešno, saj je bil odziv velik. V velikem številu so se krajanji zbrali ob lipi, na kateri so izobesili luči prijateljstva. Vsaka luč na lipi je predstavljala hišo v naselju Pohrastnik. Na tem srečanju krajanov je bil tudi slavnostni govornik, predsednik krajevne skupnosti Skorno - Florjan dr. Valter Pirtovšek. Tudi kulturni vložki so popestrili večer: recitiranje pesmic, ob katerih smo se lahko pogreli pri kozarčku zakuhanega vina, pa tudi kakšen kos domačega kruha se je znašel v naših rokah. Prisotna je bila najmlajša krajevna Ana Žigon, ki je štela komaj dva meseca in štirinajst dni. Podarili so ji miška, oblečenega v majico športnega društva. Po programu so se slavnostno prižgale luči, ki jih je zasnoval mladi možakar Vojko Bricman. Posebej pa moramo poudariti, da to druženje ne bi bilo tako uspešno, kot je bilo, če ne bi bilo samopriskupkov krajanov Pohrastnika. Zato se ob tej priložnosti Športno društvo Pohrastnik iz srca zahvaljuje dobrosrčnosti donatorjev. ■

Dejan Tonkli

Prisrčno v mestni galeriji

V decembru se je dogajalo veliko takšnih ali drugačnih prireditev, ki so nam pričarale in vzbudile božično vzdušje. Nekatere prireditve sem imel priložnost obiskati tudi sam. Med njimi tudi lutkovno igrico z naslovom Babica Zima, za naše najmlajše, ki so jo izvedle vzgojiteljice vrtca. Igra se je odigrala v odličnem

Foto: Dejan Tonkli

ambientu v galeriji, kjer so bile postavljene božične jaslice. Odziv je bil velik saj je bilo prisotnih veliko najmlajših radovednih glav. Začutilo se je veliko veselja in zanimanja med otroki.

Po končani animaciji je Zveza prijateljev mladine Velenje pripravila delavnico v kateri so se otroci preizkušali v ročnih spretnostih. Izdelovali so okraske za božična drevesca.

Foto: Dejan Tonkli

Dejan Tonkli

Pihalni orkester Zarja z gosti podkrepil predpraznično vzdušje

V četrtek 19. decembra so nas s svojim koncertom razveselili godbeniki Pihalnega orkestra Zarja z nekaterimi gosti. Mladinskim pihalnim orkestrom glasbene šole, Combo bandom, mažoretno skupini in pa odlično solistko Dušanko Simonovič ter seveda Edvinom Fliserjem.

Zarja je letos gostila Edvina Flisarja.

Foto: Dejan Tonkli

Odveč bi bilo opisovati podrobnosti tega koncerta, kdor je tam bil ve, da je težko opisati enkratno vzdušje in navdušenje, ki je vladalo med poslušalci. Godbeniki so se odrezali tako kot se znajo, gostje pa so prispevali k pestrosti, odličnosti in raznolikosti programa. ■

M.K.

Solisti Glasbene šole Nazarje navdušili

Foto: M.K.

Koncert solistov Glasbene šole Nazarje konec decembra v Kulturnem domu, je vnesel v praznični čas svečan in čisto poseben pridih. Solisti Darja Čremožnik, Barbara Čretnik, Jožica Grudnik, Jelka Juvan, Anja Rajter in Tomaž Robnik ter še drugi. Seveda ne smemo pozabiti na odlično korporitorko in vodjo Katjo Gruber. Glasno ploskanje poslušalcev je po uri trajajočem programu dovolj prepričljivo argumentiralo svoje navdušenje, da so solisti še enkrat stopili na oder. ■

M.K.

Kako bi brez "Svobode" v svobodi

Še v sklopu decembrskih praznovanj je bil koncert MePZ Svoboda pod vodstvom Anke Jazbec, ki se jim je v dvorani Kulturnega doma pridružil Komorni orkester iz Vrhnike pod taktirko Marka Fabijanija in in MeZP Mavrica pod vodstvom Darinke Fajjani. V programu v katerem sta nastopila še dva odlična solista Katja Konvalinka in Matjaž Stopinšek smo lahko prisluhnili delom domačih in tujih skladateljev. Seveda ni šlo brez napitnice iz Traviate in pesem Ljubim te Slovenija, je marsikomu orosila oko. Dvorana je živela z nastopajočimi in nastopajoči so se združili s poslušalci v nepozabnem vzdušju pesmi in govorce srca. ■

M.K.

Svoboda in Mavrica s komornim orkestrom iz Vrhnike - VELIČASTNO!

Foto: Z. Kočevar

Silvestrov vzpon na Sleme

Kolesarski vzpon na Sleme se je odvijal na zadnji dan preteklega leta. Kot veste, se ta dan imenuje Silvester in ko slišimo to ime imamo v mislih zimsko idilo, lani pa je bil Silvester aprilsko obarvan. Najvztrajnejši kolesarji pa so se kljub deževnemu vremenu odločili, da napadejo vrh Slemenca. Čeprav je bila pot trnova in polna kolesarskega potu, pomešana z dežjem, je bila letošnja udeležba rekordna. Vrh je osvojilo devetnajst kolesarjev, od tega je bilo pet primernih za veseli krst. Ko so se kolesarji krepko odžejali, se je ob enajsti uri začel uradni del z duhovnikom. Po pridigi je sledil blagoslov kolesarjev in njihovih aluminijastih konjičkov. Po obredu je sledil tradicionalni krst. Tega ne bomo posebej opisovali, najbolje je da se sami udeležite tega vzpona in vam pričramo nežnosti tega krsta. Vodja obreda ali bič božji je bil Miran Jančič znan pod vzdevkom Muri. Njega posebej omenjamo zaradi njegovih dosežkov, ne samo letos, ampak tudi preteklem letu, saj je največkrat med letom prikolesaril na vrh. Rekord preteklega leta je 141 vzponov. Skupni seštevek njegovih vzponov pa je kar neverjetnih 1128. Kljub njegovim nesrečam, ki so se mu pripetile v preteklih letih se še vedno z optimizmom in veseljem kolesari na svoj priljubljen vrh.

Foto: Dejan Tonkli

Spoštovani bralci in kolesarji upamo da se boste konec tega leta pridružili v čim večjem številu, da bo kolesarstvo postalo sestavni del življenja ■

Zelo vesela

Dejan Tonkli in Mitja Hočvar

Pred in po Božični čas v Lokovici

Tudi v Lokovici so izkoristili Božično - novoletni čas, da so se poveselili skupaj. Da ne bi bilo veselo se ni bilo bati, saj pesem moškega pevskega zbora in ženskih grl, posamezno in skupaj vedno dobro zazveni. Tudi sodelovanje mladincev se je izkazalo za zelo dobro in tako je bilo pod streho Prosvetnega doma v Lokovici 22. 12. zares veselo. Dodatno navdušenje je s svojo rdečo kapo in polnim košem daril prinesel tudi Božiček, skavti pa so prenesli Betlehemske luče, da so si jo lahko vsi prisotni odnesli domov, kjer je svetila in kazala pot. K dobrim in vese-

lim ljudem kakršni so v Lokovici.

Žene v Lokovici pa so znane tudi po ročnih spretnostih. Tako so 6. 1. to pokazale tudi širši javnosti, ko so v dvorani tamkajšnjega doma z delavnico o izdelovanju rož iz krep papirja navdušile gledalce, k te vrste umetnosti. Najbrž je marsikdo nato tudi doma preizkusil kako "zrastejo" rožice kar iz papirja. Delavnica je lepo uspela, kakšni pa so izdelki "učencev" pa ne vemo. ■

Foto: Štefka Strožič

M.K.

V Zavodnjah je bilo veselo med upokojenci

V Zavodnjah so upokojenci pred novim letom opravili s starim in na srečanju v gostišču Pri Vidi 19. 12. prisluhnili svoji predsednici Vidi Goršek. Seznanila jih je z aktivnostmi v preteklem letu in zastavila načrte tudi za naprej. Tudi prisotni predsednik DU Šoštanj Leopold Kušar jim je namenil par vzpodbudnih besed. Srečanje se je udeležilo 48 tamkajšnjih upokojencev. Da pa ne bi bilo vse tako uradno in resno je organizator poskrbel tudi za veseli del. Neumorni Koroški dediji so se izkazali za prave Korošce in igrali tako veselo in iskrivo, da ni bilo "kos nehati". ■

M.K.

Foto: Marjan Tekauc

PRIREDITVE V MESECU

MARCU

15. marec ob 16.00 uri
Materinski dan

šola Ravne

15. marec ob 18.00 uri
Materinski dan

kmečki turizem Vrabič

20. marec od 8.00 do 13.00 ure
krvodajalska akcija v
Ravnah

v gostišču Kotnik

30. marec ob 11.00 uri
Materinski dan

Zavodnje

28. - 30. marec
Seminar za dirigente

Kulturni dom Šoštanj

29. marec ob 19. uri
predstava GENERALKA

Kulturnica Gaberke

v kulturnem domu Šoštanj

6. april ob 15.00 uri
Tradicionalni koncert
Roberta Goličnika s prijatelji

(poleg njih nastopajo še Modrijani, ansambel Pogum, ansambel Špica in mnogi drugi, gost popoldneva bo Marjan Zgonc, program pa bo povezovala Darja Vrhovnik)

Kino Topolšica

PREVENTIVNA AKCIJA SLOVENIJA, PRIPNI SE

V mesecu marcu od 24.03. do 30.03.2003 bo po vsej Sloveniji potekala preventivna akcija pod naslovom SLOVENIJA, PRIPNI SE. V tem času bodo policisti dali večji poudarek na uporabo varnostnega pasu med vožnjo, kakor za voznike in ostale potnike oz. sopotnike. Kazen za ne uporabo varnostnega pasu po 72. členu zakona ZVCP znaša 10.000,00 SIT.

Nekaj nasvetov, ki se nanaša na uporabo varnostnega pasu:

- v Sloveniji je obvezno pripenjanje z varnostnim pasom na vseh sedežih v vozilu, kjer so vgrajeni varnostni pasovi,
- pripnite se takoj, ko sedete v vozilu, še preden zaženete motor. Z roko rahlo potegnute zgornji krak pasu, da se bosta kraka tesno prilegala telesu,
- naravnajte si naslonjalo za glavo tako, da bo zgornji rob naslonjala v višini namišljene črte: oko - zgornji rob ušesa,
- pogledjte, če vam pas poteka po sredini ramena in ni zvit. Ne uporabljajte ščipalk ali naprav, ki preprečujejo, da bi bil varnostni pas ves čas napet,
- otroci naj bodo v posebnih varnostnih sedežih, ki so prilagojeni starosti otrok,
- dojenčke in mlajše otroke vozimo tako, da je varnostni sedež obrnjen s hrbtno stranjo v smeri vožnje,
- v vozilih, kjer je vgrajen varnostni meh (air bag) tudi za sovoznika, ne smemo pripeti otroškega varnostnega sedeža na sedež poleg voznika,
- ko otrok zraste do višine 150 cm lahko uporablja običajni tritočkovni varnostni pas.

ŠE NEKAJ ZANIMIVOSTI:

- odrasel človek lahko z močjo rok in nog zadrži težo telesa ob trku le do hitrosti 7 km/h,
- pri trku vozila, ki vozi s hitrostjo 50 km/h deluje na naše telo enaka sila, kot če bi padli deset metrov globoko. Pri večjih hitrostih pa ta sila skokovito narašča,
- strokovnjaki so ugotovili, da bi bilo med vozniki in potniki v avtomobilih 40% manj žrtev, če bi vsi uporabljali varnostne pasove. ■

PGD Lokovica - v pričakanju nove pridobitve

Na dan slovenskega kulturnega praznika so se zbrali člani Prostovoljnega gasilskega društva Lokovica, da pregledajo opravljeno delo v preteklem letu. 95. občni zbor je vodil Sandi Drev, ki je uspešno opravil zahtevno nalogo. Iz poročila poveljnika društva Andreja Juriča je bilo razvidno število opravljenih del na področju operative.

Največ pozornosti so namenili izobraževanju svojih članov, ki jih poleg skrbi za požarno varnost na področju Lokovice vežejo tudi medsebojni pogodbeni odnosi s TE Šoštanj. Zadovoljstvo nad kvalitetnim medsebojnim sodelovanjem je izrazil tudi g. Franc Poličnik, predstavnik TE Šoštanj. Oči lokoviških gasilcev so uprte predvsem v prihodnost, saj v letošnjem letu pričakujejo pridobitev novega gasilskega vozila tipa GVC 16/25, ki je rezultat Pogodbe o opremljanju gasilskih enot Občine Šoštanj. Po besedah predsednika društva Borisa Lambizerja bodo pristopili k izgradnji garažnega prostora za omenjeno vozilo, kar bo terjalo od članov veliko dodatnih odrekanih. Dodatno težavo predstavlja še potreba po pridobitvi zemljišča, ki je nujna za izvedbo predvidenega projekta.

Veseli nad dejstvom, da je svet občine potrdil proračun za leto 2003, je izrazil tudi župan Milan Kopušar, ki je v razpravi poudaril pomen investicij in dobrega sodelovanja med gasilskimi društvi. Zaveda se pomena nudenja ustrezne požarne varnosti, ki jo bo ob tako zastavljenih programih podpiral tudi v prihodnje. Pri pridobitvi zemljišča za izgradnjo dodatnih prostorov pa je obljubil pomoč Občine Šoštanj. V imenu poveljstva Občine Šoštanj je prisotne pozdravil Danilo Čebul ml., ki se ni mogel izogniti vprašanju ukinitve gasilskega društva TU Šoštanj. Poudaril je, da so izkušnje lokoviških gasilcev kot pravnih naslednikov Gasilskega društva Družmirje zelo dobrodošle, zato v današnjem primeru ne smemo dovoliti morebitnih napak.

Tudi tega zbora so se udeležili predstavniki pobratenega društva Ribno pri Bledu, s katerim društvo dolga leta prijateljuje. Prav tem gorenjskim gasilcem pripada zasluga, da so gostitelji spoznali dovršen del prelepe Gorenjske.

Po končanem uradnem delu se je pričel zabavni del ob zvoških Slovenskega ekspresa, ki je pripomogel k dobremu razpoloženju pozno v noč. ■

Danilo Čebul ml.

PGD Šoštanj - mesto Moč povezovanja

Tokrat so šoštanjski gasilci najbolj pohiteli in prvi med gasilskimi društvi občine Šoštanj povabili v svoje vrste. In res. Povabilu se jih je 19. januarja odzvalo toliko, da

smo za primerjavo morali dodobra pobrskati po spominu. V dolgoletnem obdobju delovanja, si je društvo spletlo veliko prijateljskih vezi, s katerimi so pridobivali nova spoznanja. Tudi mlajša generacija, ki je prevzela vaje pred letom dni je ohranila dosednji nivo in ga želi dopolniti.

Pri pregledu opravljenega dela v preteklem letu je izstopala udeležba članskih in veteranskih desetih, ki so ponovno pričele segati po odličjih. Prav tako je bila velika skrb namenjena vzgoji pomladka, za katero je kot mentor zadolžen Hudobreznik Justin. Velik poudarek je bil posvečen vzgoji gasilskega kadra in izobraževanju, nad čemer je bil Poveljnik Aleš Švarc v poročilu upravičeno zadovoljen. Številna udeležba enot na tekmovanju starih ročnih in motornih brigalen je dokaz, da je tovrstno obujanje gasilske tradicije še kako pomembno in dobro sprejeto med obiskovalci. Društvo je odločeno še naprej organizirati to vrst tekmovanja, zato se nameravajo za jubilejno 20 tekmovanje še posebej potruditi. Organizacija gasilske veselice na dan tekmovanja je pokazala, da so krajan pogrešali to vrst zabave, zato je predsednik društva Boris Goličnik po mladih Dolencih napovedal še kakšno prijetno presenečenje. Čestitke k organizaciji tako kvalitetne prireditve je izrekel tudi župan Milan Kopušar, ki delo gasilskega društva tudi sprotno spremlja. Tudi v prihodnosti bodo šoštanjski gasilci namenili večino časa izobraževanju in organizaciji gasilskih vaj, saj se zavedajo pomena društva kot osrednje enote in pomena pogodbenih obveznosti z TE Šoštanj.

Poveljnik gasilske zveze Velenje, Jože Drobež se je zahvalil za tvorno sodelovanje in opozoril na pomen bližajočih se volitev na nivoju gasilske zveze, kjer bodo društva podala predloge kandidatov za nosilce funkcij. Na koncu sta s predsednico gasilske zveze podelila priznanje za dolgoletno službovanje, med katerimi sta najbolj žlahtni prejela Turk Martin za 60 let in Finkšt Anton za 50 let dela v gasilstvu. Za dodatno presenečenje so poskrbeli Mladi Dolenci, ki so v preteklem obdobju z društvom navezali prijateljske vezi, zato so se povabili radi odzvali. ■

Danilo Čebul ml.

Pričetek gradnje novega gasilskega doma

Konec januarja in začetek februarja sta bila v PGD Topolšica v znamenju občnih zborov. V petek, 31. 1., je v prostorih gasilskega doma potekal 14. redni občni zbor mladine. Izvolitvi organov zbora in kratkemu kulturnemu programu so sledila poročila deseterjev o delu posameznih desetih v preteklem letu. Iz njih je razvidno, da so mladinci in pionirji marljivo delali tudi v preteklem letu, saj so se vse desetine udeležile občinskega tekmovanja, raznih meddruštvenih tekmovanj,

največji uspeh pa so dosegle pionirke, ki so na državnem tekmovanju v Žalcu med 40 desetminami dosegle odlično tretje mesto.

V razpravi po poročilih jim je za uspehe v preteklem letu poleg gostov čestital tudi predsednik in jim v prihodnje zaželel čim boljših rezultatov.

V soboto, 1. 2., pa smo se na 72. rednem letnem občnem zboru, ki se je pričel s kratkim kulturnim programom, zbrali člani in članice.

Iz poročil predsednika in poveljnika je razvidno, da je naše društvo nadvse uspešno delovalo tudi v preteklem letu. Desetine vseh kategorij so se udeležile občinskega in številnih meddruštvenih tekmovanj, med akcijami pa je potrebno poudariti požrtvovalno sodelovanje naših gasilcev pri gašenju požara v Zavodnjah.

V razpravi po poročilih so naš občni zbor poleg predstavnikov sosednjih PGD, društev v Topolšici, pozdravili, nam čestitali za uspehe v preteklem letu in zaželeli čim boljših rezultatov tudi v prihodnje, župan Občine Šoštanj g. Milan Kopusar, predsednik KS Topolšica g. Viki Drev, predstavnika GZ Velenje in poveljstva Občine Šoštanj.

Ker je letos volilno leto, smo v nadaljevanju izvolili tudi nov upravni in nadzorni odbor. Glede na prejšnji sestav je bilo opravljenih nekaj zamenjav, tako da bodo vodilne funkcije (predsednik, poveljnik, tajnik) opravljali še naprej prekaljeni člani. Sprejeta sta bila plan dela in finančni plan za leto 2003, v katerih je seveda največja postavka pričetek gradnje novega gasilskega doma.

Zbor se je nadaljeval s sprejemom novih članov, končal pa s podelitvijo priznanj. Seveda pa se je neuradni del po stari gasilski navadi ob bogato obloženih mizah zaključil šele v zgodnjih jutranjih urah. ■

Marjan Pocajt
PGD Topolšica

Foto: Arhiv

V Gaberkah gasilci zadovoljni s svojim delom

Občni zbor gasilskega društva Gaberke, ki je bil v soboto, 25. 1., je bil že 73. po vrsti. Sto osemnajst prisotnih članov je izkazovalo nekaj več kot 60% udeležbo. Prisotne je pozdravil predsednik društva Karel Judež, zbor pa je vodil Slavko Ramšak.

Kot se za take priložnosti spodobi, so pregledali poslovanje in naredili plan za naprej. Izkazalo se je, da so lani opravili kar 2153 delovnih ur in kar 1140 operativnih, kar izkazuje dejavnost in resnost dela gaberških gasilcev. Posebej so bile pohvaljene gaberške veteranke za odlične rezultate na tekmovanjih. Tudi finančno poročilo je bilo ugodno in za plane, ki so si jih zadali, so predvideli različne vire finančnih sredstev. Eden izmed njih je tudi občina, saj je župan Milan Kopusar tudi na samem občnem zboru potrdil plan sodelovanja in obveznosti.

Občni zbor je pozdravila tudi predsednica GZ Velenje Alenka Brglez, k besedi pa so se prijavili tudi ostali gostje, ki so pozdravili občni zbor in želeli še vnaprej dobrega sodelovanja.

Občni zbor je tudi priložnost za izrekanje pohval in priznanj. Občinsko priznanje prve stopnje sta prejela Bogdan Lampret in Igor Rezman, druge stopnje Majda Zelcer, Tomaž Slamek, Matjaž Tajnik, Irena Skornšek in Sabina Ramšak, tretje stopnje pa Karmen Koželjnik. Tudi republiška priznanja so si prislužili Janko Zelcer, Alojzija Borovšek in Peter Bolha. Tokrat so bili za trideset let dela v društvu nagrajeni Branko Beg, Franc Jan, Danilo Jevšnik, Anton Plešnik, Mihael Ravljen, Peter Skaza, Bojan Slamek, Anton Spital ml., Jože Spital in Branko Videčnik.

Za kar petdeset let gasilstva pa je dobil priznanje Franc Navodnik. Tudi tri nove člane so sprejeli v svoje vrste, veteranke so društvu poklonile spominsko sliko v zahvalo za pomoč. In najbrž malo tudi v opomin in vzpodbudo tistim, ki ne verjamejo, da je vsak uspeh mogoč, če se zanj dovolj potrudiš.

Nadzorni odbor pod predsedstvom Jožeta Borovška, ki je spremljal delo društva skozi vse leto, je izrazil pohvalo in zadovoljstvo nad delom društva in njegovim vodstvom predsednikom Karlom Judežem, poveljnikom Bogdanom Lampretom in blagajničarko Karmen Koželjnik. ■

Milojka Komprej

Foto: Arhiv

Nikoli več ne bo tako, kot je bilo...

S temi besedami je delovni predsednik g. Anton Berložnik zaključil 86., zadnji občni zbor prostovoljnega industrijskega gasilskega društva Tovarne usnja Šoštanj in med 21 člani, kolikor jih je bilo prisotnih od 26, se je marsikatere mu zasvetilo oko. Tovarne usnja že tri leta ni več, lani so porušili tudi gasilski dom. Nekaj opreme so skladiščili, nekaj jo oddali, gasilci veterani pa so vztrajali, dokler se je dalo in imelo smisel. Zdaj tudi tega ni več, zato so na tem poslednjem občnem zboru sprejeli sklep, da se odzovejo povabilu drugih društev in se vključijo v prostovoljno gasilsko delo drugod.

Ob tem je bilo z zadovoljstvom slišati, da se društva veselijo prihoda bivših članov PIGD v svoje vrste, zato so jim na samem občnem zboru že izrekli dobrodošlico. Še posebej lepo je bilo slišati poveljnika poveljstva Šoštanj gospoda Borisa Lambizerja, ki je v znak pohvale in zahvale rekel: "Bili ste pravi mentorji, gasilci, ki ste mnogim pokazali, kaj je biti gasilec."

Občni zbor je pozdravil tudi župan občine Milan Kopusar, delovni predsednik pa se mu je ob zahvalil za sponzorstvo, saj je med drugim občina prispevala tudi za izdelavo zahval, ki so jih ob tej priložnosti prejeli vsi člani društva.

Najbrž pa bo v nepozabnem spominu ostalo zadnje priznanje nekaterim gasilcem iz te sredine: Mariji Lebar za 30 let, Antonu Golobu in Francu Mevcu za 50 let, naziv gasilec veteran pa je prejel Tone Berložnik.

Z enominutnim molkom pa so se poslovili od dveh preminulih članov Franca Slaparja in Franca Melanška.

Predsednik društva gospod Herman Lešnik je še zadnjič podal poročilo delovanja in se ob tem dotaknil tudi zgodovine in povedal:

Tovarna usnja je Šoštanju več kot dve stoletji dajala pečat, zaradi nje je bil Šoštanj znan deleč po svetu. Bila so plodna pa tudi sušna leta, pa vendar dajala je kruh generacijam, med njimi tudi gasilcem, čeprav je bil ta košček kruha pogosto zelo skromen.

Vzporedno s tovarno je delovalo tudi gasilsko društvo. Ustanovljeno je bilo davnega leta 1917. Tovarna usnja se je širila. Njeno vodstvo se je zavedalo, da lahko poleg ostalih le izurjeni in opremljeni gasilci preprečijo marsikatero škodo, kar je poznejši čas tudi večkrat potrdil. Bile so poplave, požari, tudi dva večja leta 1906, ko še ni bilo gasilcev, in leta 1966. Le našim gasilcem, ki so bili tudi takrat prvi na požarišču, in pa seveda okoliškim gasilcem gre zasluga, da škoda ni bila večja in da tudi mesto Šoštanj ni bilo prizadeto. Pri gašenju je sodelovalo 20 gasilskih društev s preko 300 gasilci. Še bi lahko naštevali, tudi pri gozdnih požarih so bili prisotni, npr. velepožar Mozirska planina in drugih.

Vzpon je naša organizacija oz. društvo beležilo takoj po drugi svetovni vojni. Številčno se je okrepilo, kar je razumljivo, saj se je povečalo tudi število zaposlenih. Organizacija je štela preko 70 gasilcev, od tega kar blizu 80% aktivnih. Organizirane so bile 3 operativne desetine, ženska desetina, pionirska desetina in t. i. hidrantna desetina. V okviru gasilske zveze so bili v tovarni usnja

organizirani seminarji, gasilski tečaji in izpiti. Člani društva so aktivno sodelovali s sosednjimi društvi v občini in njihova pomoč pri požarih je bila vedno dobrodošla in dragocena. Številni pokali pričajo tudi o tekmovalnih uspehih posameznih desetin društva. Leta 1952 je društvo dobilo prvo gasilsko vozilo, nabavila ga je tovarna.

Vzporedno s tovarno je delovalo tudi društvo, ki je z izobraževanjem članov pridobilo podčastniški in častniški kader. Potrebna oprema je bila na pobudo gasilcev v glavnem zagotovljena.

Požarna preventiva v tovarni je bila dobro organizirana, glede na proizvodnjo, kjer so bile v rabi tudi visoko vnetljive snovi.

Poleg glavnega orodišča so bila priročna orodišča in sredstva za gašenje še drugod v obratu. Razvejani hidrantni sistem, nadzemni in podzemni sistem je vsaj na začetku požara zagotavljal uspešno gašenje. Ročni gasilni aparati so bil razporejeni po vseh obratih. Z njimi je na osnovi predavanj, ki so jih organizirali gasilci, znala ravnati večina zaposlenih. Nad vsem tem pa je imel nadzor vodja gasilske čuvajne službe s podrejenimi čuvaji - gasilci, ki so delovali v treh izmenah.

Zadnji občni zbor PIGD TUŠ.

Foto: Milojka Komprij

Finančne dotacije s strani tovarne so bile vrsto let kar izdatne, pozneje pa vedno bolj skromne in neredne in zadnja leta jih ni bilo več. Da smo lahko še naprej delovali, smo iskali druge vire, kot so delovne akcije članov. S tem pa smo pridobili nekaj finančnih sredstev. IMV vozilo je bilo nabavljeno večinoma iz teh sredstev.

Govornik je zaključil še s podatkom, da se je upravni odbor v sestavi Franc Mevc, Herman Lešnik, Marjana Košar, Franc Medved, Tone Golob, Miran Lešnik, Silvo Komprij, Vojko Komprij, Marija Leber, Slavko Dragar in Jana Jelenko sestal 22.1. in 30.1. ter sklenil, da na podlagi ugotovitev, da je društvo ostalo brez možnosti delovanja praktično na cesti, da preneha delovati ter da se s tem sklepom seznaniti ostala društva in poveljstvo. V poročilu predsednika je bila tudi zahvala vestnemu gasilcu vodji gasilske čuvajske službe g. Francu Mevcu in pa sedanjemu poveljniku, zahvala pa se je zaključila z besedami:

Na kraju poročila mi je dolžnost, da se v imenu preostalih gasilcev in v svojem imenu zahvalim vsem generacijam tovarniških gasilcev, ki so kakor koli sodelovali na področju požarne varnosti od leta 1917 do leta 2003..

Še zadnjič v imenu PIGD TUŠ: Na pomoč! ■

Novi vrh turističnega društva v Skornem

Za Turistično društvo Skorno je letos volilno leto. Na občnem zboru 1. februarja so izvolili novo vodstvo. Predsednica društva je Maša Stropnik, ki je zamenjala osemletnega predsednika Franca Skornška. "Še bom pomagal," je ob tej priložnosti dejal g. Skornšek, "vendar z veseljem prepuščam vodenje društva." Ob tem je treba povedati, da je na predlog društva pred tremi leti gospod Skornšek prejel občinsko priznanje.

Občni zbor pa se ni ukvarjal samo s kadrovskimi spremembami. Poročila predsednika, blagajnika in nadzornega odbora so izkazala pridno delo in vestno poslovanje, s planom za naslednje leto pa so si naložili novih del.

Društvu, ki je štelo 122 članov, se je pridružilo še dvanajst

Predsednik Franc Skornšek je prejel priznanje ob primopredaji vodstva.

Foto: Milojka Komprej

novih, z delom pa so v letošnjem letu že začeli, saj so v januarju obiskali domove sveti trije kralji, v februarju so se pridružili pohodu Po poteh krajevne skupnosti, marca pa bodo kot ponavadi obeležili dan žena in materinski praznik.

Občni zbor v Skornem so pozdravili tudi drugi predstavniki društev in podžupan občine Šoštanj Štefan Szabo, delovni predsednik Vili Drolc pa je zaokrožil zbor s povabilom k družabnemu delu. ■

Milojka Komprej

Staro leto zaključili z novim nalogami

KO RK Ravne

V Ravnah pri Šoštanju imajo aktiven in "močen" Krajevni odbor Rdečega križa. Že vrsto let je predsednik Jože Jančič, ki skupaj z ostalimi poverjeniki skrbi za krvodajalstvo, socialno ogrožene krajanje in tiste, ki so jim leta naložila že 75 in več križev.

V Ravnah sta vsako leto organizirani dve krvodajalski akciji, ob koncu leta poskrbijo za druženje starejših krajanov, tiste, ki so bolni, pa poverjeniki obiščejo na domu. Ob zaključku lanskega leta so jih predstavniki Rdečega križa ob pristnosti predstavnikov Krajevne skupnosti Ravne obiskali kar šestnajst in pri vseh naleteli na hvaležen sprejem. Taki obiski niso namenjeni samo obdarovanju, temveč so lepa priložnost za klepet in ohranjanje odnosov med ljudmi.

Foto: Tatjana Podgoršek

V začetku lanskega decembra so svojo dejavnost tudi "posodobili". Krajanje so povabili k merjenju krvnega tlaka, holesterola in sladkorja v krvi. Da so v Ravnah nekaj takega potrebovali, priča dober odziv, saj se je vabilu odzvalo kar 61 krajanov. Da bi bila dobrina tudi fizično čim bolj približana krajanom, so organizirali merjene pri kmetiji Sovičevih, Rotnikovih in pri Ivanu Kumru.

Na obisku pri Avgustu Javnorniku ob novoletnih praznikih.

Foto: Jože Jančič

Seveda bodo te oblike preventivnega dela uvajali tudi v bodoče, najbrž enkrat na mesec. Žal meritve ne bodo čisto zastoj, pa vendarle je 700 tolarjev, kolikor bo potrebno odšteti za listič, zanemarljiv strošek.

Žal lanskoletna afera pušča posledice tam, kjer ne bi bilo treba. Število članov se je nekoliko zmanjšalo, tako da pade več dela na tiste, ki že pravzaprav vseskozi pošteno in vestno služijo humanitarnemu namenu. Ob tem jim prisluhnejo tudi na tamkajšnji krajevni skupnosti. ■

Uspešno delo v preteklem letu

Člani medobčinskega društva invalidov, odbor Šoštanj so se v soboto, 1. marca, zbrali na rednem letnem občnem zboru v prostorih gostišča Strniša.

Predsednik Anton Plešnik je pozdravil vse navzoče, predvsem pa goste: župana Milana Kopušarja, podžupana Štefana Szabota, predstavnika MDI Velenje Gašperja Brgleza in vse prisotne.

Ko so sprejeli dnevni red, je vodenje občnega zbora prevzel delovni predsednik Milan Ježovnik, ki je vse navzoče pozval k jedrnatim in konkretnim razpravi.

Predsednik Anton Plešnik je podal poročilo o delu v preteklem letu. Iz njega je bilo videti, da v društvu že vrsto let organizirajo prireditve in dogodke, kot so praznovanje 8. marca, martinovanje in novoletna zabava. Izziv je ravno v tem, da jim še vedno uspe te dogodke popestriti in pripraviti drugače, tako da so člani vedno zadovoljni in se teh prireditev z veseljem udeležujejo v lepem številu. Silvestrovanja se tako udeleži vsako leto krepko

bolj številno udeležbo pri raznih rekreacijskih dejavnostih.

Zahvalil se je županu, da je občina omogočila treninge namiznega tenisa v prostorih nekdanje železnine.

Športne igre so bile izvedene v Lajšah, in sicer zelo uspešno v vseh 6 panogah.

Zelo uspešno so tekmovali tudi v ribolovu. Na športnem področju precej sodelujejo z Društvom upokojencev Šoštanj.

Vse udeležence je pozdravil tudi g. Gašper Brglez z MDI Velenje in povedal, da bo društvo letos samo organiziralo letovanje invalidov, saj je zanimanje invalidov veliko. Odločili so se za letovanje na Hvaru, število udeležencev pa ni omejeno.

Vse prisotne je pozdravil tudi župan Občine Šoštanj g. Milan Kopušar. Pohvalil je delo občnega zbora in celotno delovanje društva, s čimer je dobro seznanjen. Iz delovnega in finančnega poročila je videti racionalno in skromno obnašanje. Zlasti pa ga veseli, je dejal, vestno pobiranje članarine, saj je iz tega razvidna resnost društva. Na tej podlagi tudi občina lažje dodeli kakšna sredstva. Če bi se šoštanjski odbor odločil drugo leto organizirati prireditev ob 8. marcu ali pa ob kaki drugi priložnosti za vse tri odbore, bi se gotovo dalo dobiti dvorano brezplačno. Društvu je zaželel še vnaprej uspešno delo.

Prav tako je pozdravil občni zbor Alojz Grudnik, novi predsednik odbora Šmartno ob Paki, in zaželel, da bi jih vezale vezi prijateljstva in sodelovanja. Predlagal je, da bi izvedli športno tekmovanje med šoštanjskim in šmarškim odborom, ki bi bilo bolj prijateljskega kot tekmovalnega značaja. Na koncu pa je zaželel vsem veliko zdravja.

V imenu PGD Šoštanj je pozdravil občni zbor g. Jože Škrbot, ki je povedal, da bodo imeli gasilci vedno posluš za težave invalidov in bodo še naprej dali na razpolago dvorano za njihove prireditve.

Oglasil se je g. Leber in povedal, da so imeli do lanskega leta športno dvorano zastoj, lani pa niso dobili več termina, čeprav naj bi imeli starejši od 65 let in invalidi dostop zastoj. Zanimalo ga je, če bi bilo možno dobiti telovadnico za organiziranje regijskih tekmovanj in načrtovanje lige.

Odgovoril mu je župan g. Kopušar in povedal, da dvorana ni več v lasti občine, torej občina ne razpolaga s temi prostori.

Na koncu so si zastavili še načrt dela za letošnje leto, ki je spet zelo obširen in ga bo mogoče izvesti samo s podporo celotnega odbora, kot je omenil Tone Plešnik, ki se je ob tej priložnosti svojim sodelavcem iz odbora tudi zahvalil za neutrudno delo. Na koncu so se udeleženci zadržali ob prijateljskem klepetu in malici.

V soboto, 8. 3., pa so se predstavniki šoštanjskega odbora udeležili tudi občnega zbora Medobčinskega društva invalidov Velenje.

Ne dvomimo, da jim bo tudi letos s skupnimi močmi uspelo urediti zadane načrte. ■

Predsednik Anton Plešnik je poročal o delu društva.

Foto: Arhiv

čez sto članov društva.

Seveda pa se zavedajo, da taka druženja za vzdrževanje telesne pripravljenosti niso dovolj, zato pripravijo vsako leto tudi več športnih in rekreativnih srečanj. Nekatera organizirajo sami, nekatera, zlasti tista bolj tekmovalnega značaja, pa skupaj z medobčinskim odborom. Zlasti je množično sodelovanje na športnem srečanju, kjer se med seboj pomerijo posamezniki in odbori iz krajevnih skupnosti, prav tako pa na turnirju v pikadu. Nekoliko manj invalidov se udeleži vsakoletnega pohoda. Pa tudi pri balinanju, ki ga imajo vsak torek v Pesju, bi lahko sodelovalo več članov, kot je poudaril g. Ježovnik.

Športni referent g. Tone Leber je dejal, da je društvo na področju športa izredno uspešno, zlasti tekmovalno, pogreša pa

Ko odhajajo ljudje, ki se jih bomo vedno radi spomnili

V mesecu decembru se je ob odhodu v pokoj od svojih sodelavcev in učencev poslovila dolgoletna ravnateljica Osnove šole Bibe RoECKa gospa Vida Rudnik.

Njeno dolgoletno uspešno službovanje in njeno pedagoško delo je nedvomno zapustilo sledi v več generacijah učencev, ki se je bodo spominjali kot resne, a pravične in srčne učiteljice. Župan Občine Šoštanj, ki jo je v začetku februarja povabil v svoje prostore, ji je ob njenem odhodu v pokoj izrazil zahvalo tudi v imenu lokalne skupnosti. Tudi on je poudaril njeno veliko vlogo pri vzgoji naših otrok in tudi pri sodelovanju z

Foto: Milojka Kompnej občino, pri čemer so skupaj našli marsika-

tero rešitev. Marjana Čelofiga, sodelavka področja družbenih dejavnosti pri občini Šoštanj, pa ji je zaželela veliko prijetnih let v zasluženem pokoju in najbrž se je ob tem na tihem veselila tudi svojega skorajšnjega odhoda. Morda pa bosta skupaj še vseeno rekli katero s svojega področja, v katerem imata obe bogate in zlate izkušnje.

Ob tem je gospa Vida Rudnik povedala par priložnostnih besed in se zahvalila za prijetno povabilo in dobre želje. Dobre želje za uspešno vodenje pa je namenila tudi gospe Zdenki Klanfer, ki je v tem času prevzela mesto ravnateljice OŠ Bibe RoECKa. ■

M.K.

Turizmu pomaga lastna glava.

Foto: Arhiv

ŠOLARJI V TOPOLŠICI RAZMIŠLJAJO O TURIZMU Z ZLATO GLAVO

Bili so in ostali veliki ljudje...

V organizaciji Turistične zveze Slovenije že sedemnajsto leto poteka akcija Turizmu pomaga lastna glava. V projektu sodelujejo osnovnošolci, ki s turističnimi raziskovalnimi nalogami poiščejo v svojem domačem okolju zanimivosti in posebnosti in jih predstavijo kot turistične zanimivosti. Naloga ima vse elemente raziskovalne naloge. To pomeni, da otroci na začetku izdelajo nalogo, s čimer pričnejo že septembra. Tej nalogi sledijo regijska srečanja, na katerih pripravijo razstavo in pa odrsko predstavitev z enako tematiko kot pa naloga.

Letos je bilo regijsko srečanje na Vranskem, udeležilo se ga je enajst šol te regije. Komisija, sestavljena iz petih članov, od katerih sta dva predstavnika turistične zveze, trije pa predstavniki kraja srečanja, je imela nemalo dela. Ocenjevali so naloge, razstavo in odrsko predstavitev, od katerih lahko dobijo učenci od vsakega sodnika največ 18 točk za nalogo, 15 za razstavo in 12 za odrsko predstavitev.

V projektu Turizmu pomaga lastna glava je iz našega okolja sodelovala samo šola Topolšica, ki se že vrsto let uspešno predstavlja na teh razpisih. Pod mentorstvom Jane Kovič so se otroci pripravili na tekmovanje zares dobro. Raziskovalna naloga Bili so in ostali veliki ljudje s podnaslovom In mi smo njihov spomin je skupaj z razstavo in odrsko uprizoritvijo prinesla tolikšno število točk, da so otroci z Vranskega odhajali z »zlatimi glavami«. Njihovo veselje ni bilo nič manjše ob misli, da na državno tekmovanje, ki bo v Žalcu, sicer odhajajo učenci Vranskega, ki so dosegli nekoliko večje število točk. Dejstvo, da so s svojim delom pokazali, da sodijo v vrh, je zadosti velika nagrada. Zato se David Šmon, Andraž Funkl, Gašper Koželjnik, Polona Lesnik, Mojca Marinka Mlakar Vasič, Tjaša Šmon, Viktorija Maze, Miha Globačnik, Simon Koren in Rok Menih zahvaljujejo tudi svoji mentorici, ki jih je tako dobro pripravila. Kot je povedala Jana Kovič, so take vrste srečanja in tekmovanja pomembna iz več razlogov. Otroci se srečajo z učenci drugih šol, se med seboj primerjajo, spoznavajo ljudi in kraje v Sloveniji in se s tem tudi primerno uvrstijo v prostor in družbo. Mentorica se v imenu šole tudi zahvaljuje za pomoč KS Topolšica, TD Topolšica, Občini Šoštanj, TIC Velenje in Eri Velenje. ■

Šola smučanja ali kako so počitnikovali v Topolšici

Mogoče je bila šola smučanja, ki je za otroke od predšolske vzgoje do četrtega razreda osnovne šole v Topolšici potekala v času zimskih počitnic, nekoliko drugačna kot druge.

Prav gotovo je bila drugačna že zaradi tega, ker je bila v domačem kraju. Drugačna je bila tudi zaradi obeh trenerjev Filipa Vrabiča in Franca Verka, ki znata zmotivirati otroke na čisto svoj način. In drugačna je bila tudi zaradi tega, ker je bilo tehnično osebje ob smučišču sestavljeno kar iz očkov, ki so svoje otroke spremljali na njihovih prvih korakih na smučeh, in mamic, ki so vseh pet dni skrbele za tople čaje in pecivo in sploh za dobro počutje. Pa vendar je bila uspešna. Uspešna v smislu smučarskega znanja, saj je vseh dvajset udeležencev na zadnji dan uspešno zvozilo strmino Ocepkovega vrha, kot v smislu zdravega načina preživetja počitnic in zblíževanja otrok s starši. To pa je tisto, kar imajo organizatorji šole, člani Društva prijateljev mladine Topolšica, za edini uspeh, ki kaj šteje. Igor Bahor, predsednik društva, je bil z udeležbo in sodelovanjem nadvse zadovoljen. Tudi zaradi tega, ker se s takimi druženji dokazuje uspešnost zastavljenih načrtov društva in njega samega, ki želi v času svojega mandata povezati otroke in starejše ter nuditi mladini v Topolšici čim več zdrave zabave.

Foto: Arhiv

V petih dneh, kolikor je trajala šola, so vsi otroci "shodili" na smučeh. Da pri tem ni manjkalo zabave in veselja, ni treba posebej pisati. V dopoldanskem delu je bilo dve uri učenja, popoldan pa prosto smučanje, ki pa je vseeno potekalo ob pristnosti odraslih. Da bi šolanje primerno zaokrožili, so v petek organizirali tudi tekmovanje, v katerem so se dokazali po svojih močeh. V vzpodbudo svojim malim smučarjem se je v petek popoldne zbrala pod Ocepkovim hribom skoraj cela vas. Razpoloženje je bilo še bolj pravo ob topli pijači, otroci so dobili tudi sendviče, ki jih je prispevala krajevna skupnost, ki se je nasploh izkazala kot dober sponzor. Tudi drugi so pomagali, da je tekma uspela, mizar, ki je naredil stopničke, ŠD Zavodnje, ki je posodilo kole, avtošola, ki je prispevala štartne številke, kolajne je izdelal Igor Bahor ... in tako dalje, vsak po svojih močeh. Seveda so prvi trije v svojih kategorijah dobili tudi diplome, ki jih je podelil g. Lihtineker

Foto: Arhiv

kot predstavnik krajevne skupnosti, najmlajša dva Jernej Drev in Darko Šmon pa sta bila najbrž najbolj zadovoljna smučarja, saj sta oba stala na stopničkih.

Nasmejani obrazi otrok pa so bili najboljši možno plačilo organizatorju.

Taki dogodki so v življenju dragoceni. Kakšno vrednost imajo, spoznamo po navadi šele takrat, ko jih izgubimo. ■

M.K.

Vrtec Šoštanj shodil tudi na smučeh

Za zabavne in hkrati koristne počitnice so se letos spet potrdili v Vrtcu Šoštanj. Od 10. do 14. februarja so v Šaleku organizirali smučarski tečaj, ki se ga je udeležilo 73 otrok šoštanjskega in vrtca Šmartno ob Paki.

K dobri izvedbi so prispevale vzgojiteljice vrtca kot spremljevalke, tri so nastopile tudi kot vaditeljice, »od zunaj« pa sta tudi prišla dva smučarska učitelja, tako da je bilo res poskrbljeno za varnost in za vadbo. Za organizacijo in potek je skrbel gospod Rudi Ževart. Ravnateljica vrtca gospa Vesna Žerjav je posebej vesela, da so vsi udeleženci tečaja »shodili«, drugi, ki pa so že nekoliko znali, pa seveda pridobili na smučarskih veščinah. V te sodi tudi vožnja z vlečnico

Foto: Milojka Komprej

Foto: Milojka Komprej

in pa tekmovanje, ki je bilo zadnji dan. Vesela pa je tudi, da je tečaj minil brez poškodb in da so otroci v sodelovanju s starši preživeli tako lepe počitniške dneve.

Na tekmovalni dan je gospod Rudi Ževart poskrbel za diplome, vzgojiteljice pa so otroke nagradile še s čokoladicami, tako da jim bodo na šolo ostali čim slajši spomini. Tudi Erin Erik, ki jih je obiskal na smučičču, je prispeval k dobremu razpoloženju.

Za take oblike preživljanja počitnic je prav gotovo zaslužna iniciativnost in iznajdljivost posameznikov, zato gre gotovo zasluga ravnateljici in njenim sodelavcem in tistim, ki jim ni žal časa in energije, da postorijo kaj tudi izven programa. ■

Milojka Komprej

Otroški pustni karneval v Topolšici

Pust je praznik norčij in mask. V Topolšici se ga otroci še posebej veselijo, saj imajo čisto svojo povorko, v kateri gredo najprej obiskat bolnike v Bolnišnico Topolšica, nato pa v hotelu uganjajo norčije, kot se za ta praznik spodobi.

Letos je bil še bolj zanimiv. Odrasli so okrasili prikolico traktorja z lesom, ki so ga prebarvali na belo osnovo, da so ga otroci iz tamkajšnje šole lahko okrasili z aktualnimi motivi. Tema je bila kar pri

Foto: Arhiv

roki, saj v Topolšici ni igrišča in so otroci na tak način opozorili, da bo treba tudi v tej smeri nekaj ukreniti. Pa ne za šalo, ampak čisto zares.

V nedeljo ob dveh popoldne je krenila povorka po že prej opisani poti, ki je bila v bolnišnici podkrepjena s krofi in se je končala z branjem kronike v Hotelu Vesna. Nato pa je sledil ples in čarovnik pa kreativne delavnice in seveda nagrada za najboljše maske. Žirija se je odločila, da najboljše maske ni oziroma so vsi najboljši, zato so glavno nagrado - torto iz Miš maša, kar na licu mesta razrezali in jo razdelili med vse maske. Tako so se vsi gostili in mastili in bili mastnih ust. ■

M.K.

V januarju 13. Medobčinski otroški parlament

Na njem so sodelovali osnovnošolci iz treh občin Velenja, Šoštanja in Šmartnega ob Paki.

Tema parlamenta Nasilje med mladimi je kar sililo k sprejetju določenih sklepov, med drugim, da je treba nasilje preprečiti že v zasnovi, nasilnežem je treba pokazati obsojanje za njihovo ravnanje, potrebno je več stikov med otroki in starši ter učenci in pedagogi. Sklenili so, naj država uzakoni tak šolski sistem, kjer bodo odnosi med učenci in učitelji bolj pristni, predlagali pa so tudi, da na roditeljskih sestankih sodelujejo tudi otroci.

Dvorana je bila polna, parlamenta so se udeležili tudi župani občin, mentorji in učitelji ter seveda učenci, ki so predstavili svoje ugotovitve. ■

M.K.

Sklepi in pobude 13. otroškega parlamenta

Otroci ugotavljajo, da je v našem okolju nasilje vedno bolj prisotno (med mlajšimi otroki pretepi in prepiri, med starejšimi otroki več psihičnega in verbalnega nasilja). Na 13. Otroškem parlamentu so sprejeli sklepe in pobude, kaj storiti, da bo nasilja manj oziroma da bo odpravljeno.

1. Nasilje je potrebno preprečevati "že v koreninah" in storjena nasilna dejanja sporočiti pristojnim. Nasilnežem moramo jasno pokazati, da obsojamo njihovo ravnanje. Za nasilje mnogih otrok so krivi njihovi starši in njihova vzgoja.

1. Predlagamo več pogovorov med otroki, učitelji in učenci, otroki in starši. Pogovor bo rešil marsikateri problem, tako da do nasilja sploh ne bo prišlo.

2. Predlagamo, da se natisne zloženka oz. plakati z naslovi, kamor se lahko žrtev nasilja ali spolno zlorabljen otrok zateče po pomoč.

3. Od države zahtevamo, da uzakoni tak šolski sistem, kjer bosta učenec in učitelj lahko navezovala bolj pristne stike.

4. Od države zahtevamo, da o nasilju govorimo preko celega leta in ne samo en mesec. V šolah bi se morali učiti nenasilja. ►

5. Na šolah si želimo varuha otrokovih pravic, osebo, h kateri bi se lahko učenci zatekli in ji zaupali.
6. Pozivamo učitelje, da so pri svojem delu v razredu doslednejši. Z nedoslednim ravnanjem samo spodbujajo nasilje.
7. Predlagamo, da šole na roditelske sestanke vabijo starše in otroke. S pogovorom (otroci, starši, učitelji) bo rešen marsikateri problem, ki bi lahko bil začetek nasilja.
8. Menimo, da je potrebno v Šolskih pravilih ponovno proučiti kazen za prekršek učenca v primeru, ko učenec udari učitelja. Predlagamo strožjo kazen, ki naj bo tudi vzgojna. ■

90 let Prednekove mame

V ponedeljek, 20. januarja 2003, je Marija Stropnik, rojena Hrastnik, po domače Prednekova mama iz Zavodnje, praznovala devetdeseti rojstni dan.

Rodila se je v Lepi Njivi pri Mozirju kot prvi otrok Jožetu in Mariji Hrastnik. Za njo so se rodili še štirje otroci: Matevž, Miha, Jože in Tončka.

Leta 1937 se je poročila in preselila v Zavodnje na Prednekovo domačijo. Rodila je šest otrok: Micko, Lojzeka, Geliko, Tončko, Ivanko in Jožico. Lojzek in Gelika sta umrla zaradi bolezni že med drugo svetovno vojno. Leta 1958 ji je umrl mož Janez. Tako je ostala sama na kmetiji s svojimi štirimi hčerami. Njena močna volja, premagati vse hudo, jo je gnala naprej in ji pomagala preživeti.

Ob njenem rojstnem dnevu so se zbrali vsi njeni bratje in sestre, hčerke, dvanajst vnukov in dvanajst pravnukov ter vsi, ki jo imajo radi. Ob praznovanju so Mariji voščili tudi predsednik Krajevne skupnosti Zavodnje, predstavniki Krajevnega odbora Rdečega križa, predstavniki Zveze borcev in predstavniki Društva upokojencev.

Vsi skupaj Prednekovi mami želimo, da bi ji dobri Bog naklonil še veliko zdravja in sreče, da bi bila še mnogo let med nami. ■

Albina Grabner

Lepih in zadovoljnih petdeset let

Zlatoporočenca Marija in Hinko Bolha

Osmega februarja ob treh popoldan je bila pred farno cerkvijo v Šoštanjju velika gneča. Poleg svečano okrašenih osebnih avtomobilov so gnečo delali gasilski avtomobili in šoštanjski gasilci, ki se jih je zbralo kar za majhen požar. S cevmi, polnimi vode, so pričakali zlatoporočenca Marijo in Hinka Bolha in jima s curki, ki so v loku škropili nad njima, naznanili, da se veselijo njunega dne.

Pri tem nima voda nobenega pomena. Če po petdesetih letih skupnega življenja ogenj ljubezni še vedno gori, ga ne more pogasiti noben gasilski odred. To dobro vedo gasilci in tudi Hinko, ki je že 63 let njihov član, se je tega dobro zavedal, ko s je svojo ženo Marijo stopal k ponovni zaobljubi.

Marijo in Hinka Bolha najbrž vsi poznamo. Marija se je v Šoštanj priženila iz Vojnika. Tam je odraščala v družini desetih otrok, od katerih so žal živi samo še trije. Otroštva se spominja z ljubeznijo in časi, ko je prepevala v pevskem zboru tovarne Toper, kjer se je kot šestnajstletna zaposlila, so ji lajšali breme, ki ga je prevzela, ko sta bila starša po vojni zaradi grdih spletk zaprta. Hinka je spoznala ob obisku sestrične v Šoštanjju in ni bilo treba čakati dolgo, ko sta že postala par. Ko se je po poroki leta 1953 kot petindvajsetletna mladenka preselila v Šoštanj, je še nekaj časa delala pri zavarovalnici, nato pa se je invalidsko upokojila. S tem je prevzela gospodinjstvo in vzgojo njunih dveh otrok Marjane in Srečka.

Hinko Bolha je še zdaj športnik z dušo in telesom. Kot mlad Šoštanjčan, rojen leta 1927, je odraščal v generaciji nadebudnih mladcev. Šport je bil in bo njegova priljubljena panoga, saj je še zdaj častni član nogometnih sodniških vrst. Pri gasilcih ga poznajo v različnih funkcijah in zanimivo bi bilo videti njegova priznanja, plakete, pohvale in še kaj, kar se je nabralo v letih dejavnosti na različnih področjih. V njegovi družini so bili trije kreпки fantje in Hinko se je učil za kleparja pri mojstru Zeliču. Po odsluženju vojnega roka se je zaposlil v Kleparstvo in vodovod Šoštanj in se preko nekaterih reorganizacij v tej firmi tudi upokojil. Kot mojster klepar je še danes znan daleč naokrog, popoldanska obrt pa je lajšala tudi družinski proračun.

Zlatoporočenca.

Foto: Arhiv

Hčerka Marjana in sin Srečko imata seveda že svoji družini. Marjana je z možem Jožetom in hčerama v Slovenj Gradcu, Srečko pa z ženo Zlatko, hčerjo in sinom ostaja zvest Šoštanju. Na zlati poroki so bili poročne priče kar vnuki Maja, Tanja in Marko, vnukinja Saša pa je manjkala iz posebnega razloga. Ravno v tem času je svojo babico in dedka povišala še za en družinski čin in ju razveselila s pravnukinjo Timeo.

Ko pa so se v gostišču Acman svatje zavrteli ob zvokih glasbe, pa zlatoporočenca nista prav nič zaostajala v plesnem koraku za drugimi. Pravzaprav so njuni ubrani koraki potrjevali to, kar bi se morali vsi zavedati. Za dolgo skupno življenje je potrebno veliko skupnih korakov. ■

Milojka Komprej

4. konferenca o kakovosti Znanje za jutri

V okviru aktivnosti GZS Savinjsko šaleške zbornice Velenje ter Društva za kakovost in ravnanje z okoljem je 17. januarja potekala v Velenju 4. konferenca ZNANJE ZA JUTRI.

Udeležili so se je predstavniki gospodarstva, občin ter družbenih dejavnikov s področja občin Zgornje Savinjske in Šaleške doline ter kar nekaj tudi s Celjskega in Koroške. Znanje za jutri je namreč stalnica, ki spremlja vse ljudi na področjih vodenja, tehnologije in razvoja ter tudi na področju kakovosti in sožitja z okoljem. Ugledni predstavniki gospodarstva, sekretarka Društva za okolje in ravnanje z okoljem Alenka Avberšek, župan MO Velenje Srečko Meh, svetovalec predsednika GZS Anton Kožar ter predstavnik osrednjega sponzorja BSH Hišni aparati Nazarje Matjaž Lenassi so predstavili svoje izkušnje in novejšje poglede na dogajanja in procese v gospodarstvu.

Udeleženci 4. konference o kakovosti so izkazali velik interes do predstavljenih tem.

Foto: Jože Miklavc

Minister za delo, družino in socialo RS dr. Vlado Dimovski pa je predstavil predavanje Z znanjem do razvoja in poudaril vsebine stanja na trgu dela v Sloveniji, politiko zaposlovanja, spremembe filozofije izobraževanja in usposabljanja kot dejavnika konkurenčnosti zaposlovanja. Z lastnimi izkušnjami in izmenjavo mnenj so se mu pridružili tudi številni drugi udeleženci konference, predvsem iz delovnih organizacij, ki že več let uspešno kreirajo lastne programe kakovosti in produkcije ter vključujejo tuja znanja s tega področja. Predstavili so se tudi dr. Franc Gider iz Deloitte & Touche iz Ljubljane, Marija Vrtačnik iz Elkorja, mag. Matjaž Marovt iz Gorenja Kuhalni aparati, Bojan Penšek, samostojni ustvarjalec s področja vizualnega razpisa, dr. Franc Seme TCL Velenje, mag. Franc Avberšek Erico Velenje, Iztok Podkrižnik iz Puškarstva Podkrižnik z Ljubnega, Janja Meglič iz Obrtne zbornice Slovenije, Adrijana Zupanc iz Regijskega študijskega središča iz Celja ter Darko Lihteneker iz Šolskega centra Velenje. Predstavljene izkušnje, prikazane analize in kazalci bodo nedvomno koristili vsem udeležencem konference o kakovosti, ki predstavlja druženje podjetnikov in stroke kot tudi aktivno učenje ljudi iz ustvarjalnega okolja. ■

Jože Miklavc

Jože Lampret- upornik iz Ljubezni

18. januarja 2003 smo v Šoštanju na spominski svečani akademiji proslavili stoletnico rojstva rojaka Jožeta Lampreta.

Bil je duhovnik, partizan, verski referent XIX. divizije NOV. Njegov doprni kip stoji pred kulturnim domom v njegovem rojstnem kraju v Šoštanju. Vsak dan hodimo mimo tega obeležja; vendar se bojim, da marsikdo med krajani, posebno mladi, vedo malo ali skoraj nič o tem pokončnem Slovincu.

Kdo je bil Jože Lampret?

Rodil se je 19. januarja 1903 v Šoštanju v revni družini očeta mizarja in dninarice, ki je svojega sina edinca jemala s seboj na dnino k premožnejšim kmetom.

Tako je že v zgodnji mladosti Lampretov Pepček, kakor so ga klicali, trdo čutil, da so razmere, v katerih doživlja svoje otroštvo, takšne, da imajo eni preveč, drugi pa občutno premalo. Eni so obsojeni na revščino, drugi pa na bogastvo in razkošje. Njegov narodnostni čut se je ostril ob odraščanju v večnarodnostnem okolju, v katerem se je na Slovence gledalo zviška; dozoreval je v njem tudi odpor proti krivičnemu socialnemu redu. Zato je že zgodaj razmišljal o nujni potrebi po spremembi teh razmer. V letih 1917.-1924 se je v celjski gimnaziji srečal s socialno čutečimi somišljeniki in se pridružil socialnemu krožku. V tem krožku so dijaki prebirali družboslovno literaturo. Tako je Lampret zorel za poznejše delo, zorel je za socialistične

Naslovni škof Vekoslav Grmič: "Pod eno pazduho Sveto pismo, pod drugo Marksov Kapital...".

Foto: Milojka Komprej

nazore, za boje za delavske pravice. Njegovi nazori so bili rojeni iz izkustva. To izkustvo je bilo povezano z znanim bojem trboveljskih rudarjev, z Orjuno leta 1924. Ker je bil na strani rudarjev, je bil izključen iz vseh gimnazij takratne dravske banovine. Tako je prvič zapuščal svoje slovensko okolje in maturiral v Čupriji v Srbiji.

Po končani gimnaziji se je vpisal na pravo, na univerzi v Ljubljani. Na željo matere se je po enem letu odločil za bogoslovje v Mariboru (1927 - 1931). V mariborskem bogoslovju je zopet srečal somišljenike. Med njimi je bil tudi France Šmon. V oporo jim je bil prefekt Stanko Cajnkar. Tako je deloval v Bogoslovju pravi marksistični "krožek", je na proslavi v svojem govoru razmišljal o njem dr. Vekoslav Grmič.

V letu 1931, v času gospodarske krize, je očetova delavnica propadla, upniki so prodali hišo z delavnico vred. Mati je od vsega hudega umrla in ni doživela sinove posvetitve. Na predlog ljubljanskega škofa Rožmana naj sploh ne bi bil posvečen.

Mariborski škof se je temu uprl in Jože je bil posvečen. Duhovniška pot je Lampreta kot kaplana vodila na župnije prek sv. Trojice v Halozah, Žetal, Ribnice na Pohorju, sv. Jurija v Slovenskih goricah in župnijskega upravitelja v Šmiklavžu pri Slovenj Gradcu. Na tej poti se je srečeval z delavci, viničarji, dninarji, majhnimi kmeti in njihovim težkim življenjem. Bil je zagnan za socialno delo, poučeval je družbene razmere v kraju, organiziral delavce in male posestnike, ukvarjal se je s prosvetnim delom med ljudmi, posebno med mladino. Podpiral je ljudsko frontno gibanje v času, ko je Sloveniji grozila fašistična in nacistična nevarnost. Hudo je zameril prosvetnim in cerkvenim oblastem. Drugič je moral zapustiti svojo slovensko zemljo. Mesto dušnega pastirja je dobil v senjsko-modruški škofiji na Hrvaškem. Tu ga je doletela okupacija. Po napadu ustašev 1942 se je priključil hrvaškim partizanom.

Leta 1943 se je s slovensko delegacijo vrnil v Slovenijo. Tako je sodeloval kot odposlanec na zboru odposlancev slovenskega naroda v Kočevju, skrbel za nemoteno opravljanje verskih obredov na osvobojenem ozemlju, v XIV. diviziji je prevzel odgovorno nalogo verskega referenta in nato z njo krenil na podhod na Štajersko. Vse trpljenje, boji in skrbi za ranjence so sedaj postali delež njegovega partizanstva. Pot ga je na tem pohodu vodila tudi mimo rodnega kraja. V vseh naseljih je bil Lampret na mitingih prepričljiv govornik, podprt z iskrim recitalom rojaka Kajuha.

Njegova narodna zavest je bila v skladu s Slomškovimi pogledi in zavračala vsako ločitev duhov na naše in nenaše, na verujoče in neverujoče. Zato ga je škof Rožman leta 1944 suspendiral.

Po osvoboditvi je Lampret nadaljeval svoja prizadevanja za dobro človeka, za socialno pravičnost, enakost, svobodo. Bil je poslanec, član glavnega odbora OF, član glavnega odbora SZDL, tajnik verske komisije, ustanovitelj Ciril-Methodove družbe in še kaj.

Bil je tudi nosilec partizanske spomenice in nazadnje je bil univerzitetni profesor na teološki fakulteti v Ljubljani. Službe ni nikoli nastopil.

Toda zgodovina se premika na ramenih vizionarjev in idealistov. Za njimi prihajajo tudi lažni idealisti, ki poznajo samo računico v svojo korist in materialne dobrine. To je pravilo zgodovinskih dogajanj.

Tako je nosil svoj življenjski križ, ne da bi se pritoževal nad tistimi, ki so ga posebej žalili. Umril je zapuščen in osamljen v Ljubljani, 21. aprila 1969. V svoji oporoki je zapisal, kar ga je težilo, da sta ga v življenju tako praktično krščanstvo, ki naj bi slonelo na temelju evangelističnega načela, kot tudi mednarodni socializem, razočarala, ker se nista uresničila.

Lik Jožeta Lampreta je lepo osvetlil dr. Vekoslav Grmič, s toplimi, tovariškimi besedami je njegove misli dopolnil soborec Ivan Dolničar. Marsikatero oko je bilo solzno. Rojakovo pot je zaokrožil recital učencev osnovne šole KDK in glasbeni ansambli. Hvala vam. Na tem mestu se zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali pri izvedbi te spominske svečanosti.

Hvala Republiškem odboru ZZB, Območnemu odboru ZZB, Občini Šotanj, KS Šoštanj, dekanu gospodu Jožetu Pribožiču za njegovo oznanilo, ZLSD za plakatiranje in vsem članom krajevnega organizacije ZB Šoštanj. ■

B.M.

Moje prvo "srečanje" s XIV. divizijo

Bilo je prve dni februarja 1944. Mrzla zima, brez snega. V občinskem poslopju Občine Loka pri Žusmu je bilo vse pripravljeno za razdeljevanje živilskih kart. V prvi sobi, ki je bila kot nekakšna čakalnica za drugi dve sobi, se je zbralo že veliko ljudi. Na tistem sem se jezila, ker ni bilo moje sodelavke iz Žamerka, dobra dva kilometra oddaljene vasi. Pa prav danes, ko se bo zbrala prava gneča ljudi.

A komaj sem razgrnila vse potrebne papirje po mizi, so se vrata hrupno in na stežaj odprla in moški, domačin, v wermanschaft uniformi vrže med ljudi: "Tri taužent banditov je v Žamerku." Nato je odvihral k županu.

Ljudje so kot okameneli nemo zrl predse, nihče ni izdajal svojih čustev. Tudi meni so roke kar omahnile in nisem dobro vedela, kako naj nadaljujem z delom. V tej pisarni je imel svojo mizo tudi nemški uradnik. Nekateri so trdili, da razume slovensko, a vendar tega ni pokazal. Saj smo nekoliko vedeli, kdo so banditi, a tu ni bil prostor, da bi se lahko o tem pogovarjali. O tem le v najbolj skritem kotičku domače hiše in še tam med pravimi ljudmi.

Kmalu je bled kot stena prišel župan in ukazal, naj takoj prenehamo z delom. Med pospravljanjem sem ugotovila, da med navzočimi ni nikogar iz Žamerka. Na poti do stanovanja sem videla, kako se odpravljajo z raznimi vozili družine nemških uslužbencev: žene, otroci, prtljaga ven iz Loke. Slovenski uslužbenci so morali takoj obleči vojaške uniforme in oditi na odrejena mesta, kjer so dobili tudi orožje. Edina cesta, ki je vodila v Žamerk, je bila vsa zatrpna s posekanim drevjem.

Čez dobro uro se je v Loko trlo vojaštva. Prišli so iz Celja in drugih bližnjih postojank. Pozno popoldne so nekajkrat iz topa ustrelili proti Žamerku in Žusmu. Tesnobni občutki so naraščali, bližala se je noč in prebivalci smo v zatemnjenih sobah stali ob oknih in strmeli v svetlo mesečno noč. Naivno smo mislili, da so partizani prišli napadat Loko, da bi uničili nemško postojanko, a nič takega se ni zgodilo.

Drugi dan je bil kot navaden dan - zopet smo delili živilske karte. Tokrat so prišli tudi Žamerčani. Ponosno in veselih obrazov so govorili in govorili. Prav nič se niso menili za tistega Nemca, kot da jim je vseeno, ali razume slovensko ali ne. Vsakdo je hotel kaj povedati. Tako smo zvedeli, da so partizani prišli okrog štirih zjutraj na smrt utrujeni. Ni znano, koliko jih je bilo, le da zelo veliko. Porazdelili so se po hišah, tudi po hlevih, le da je bilo vsaj malo toplote. Organizirali so straže in ukazali, da ne sme nihče iz vasi. Ženske so se takoj lotile kuhanja, skoraj pri vsaki hiši so pekli kruh. Pozno popoldne, ko so se že vsaj malo odpočili, so se začeli zbirati in pripravljati na odhod. Gospodinje so jih dobro nahranile, nahrbtnike in žepe pa so jim napolnile še z različno hrano. Ko so v Loko začeli streljati, so partizani zapeli nekaj prelepih narodnih pesmi. Tega petja Žamerčani niso mogli dovolj prehvaliti. Oči so se jim orosile, ko so se spomnili nanj. In še in še so poudarjali, kako "fejst" fantje so to.

Nenadoma pa je vstopil župan, ves bled in neprespan. Možje so utihnili in vsi smo se nekako potrudili, da smo zakrili morda preveč vesel izraz na obrazih. Hitro sem se sklonila nad papirje, kot da sem vsa zatopljena v delo, a nisem razločevala niti črk, kaj šele, da bi vedela, kaj tam piše.

Toda čez dva dni je začelo snežiti in zapadel je visok sneg, ki je izredno poslabšal in spremenil zimske razmere. Pretreseni smo bili nad nezasišanim trpljenjem partizanov: silno ostra zima, sedaj pa še sneg, ki bo odkrival vsako sled. Prišli so ponoči, tudi odšli so v ledeno mrzlo

noč, a spremljale so jih naše vroče želje, da bi se jim čim prej izpolnili visoki cilji, za katere se borijo.

Poznejši dogodki so nam marsikaj pojasnili in spoznala sem, da so tisto mrzlo februarско noč Žamerčani imeli v gosteh del slavne XIV. divizije. ■

Anica Kos

Spomin na XIV. divizijo

V spomin na pohod in boje legendarne XIV. divizije pred 59 leti na našem področju je krajevna organizacija ZB NOB Ravne pripravila spominsko svečanost v soboto, 22. februarja 2003, pri spomeniku v Osreških pečeh.

Proslave se je udeležilo veliko predstavnikov starejše in mlajše generacije iz raznih krajev. Med prisotnimi je bilo mnogo nekdanjih borcev in aktivistov NOB in tudi udeleženec pohoda XIV. divizije tovariš Alojz Dolničar. Njemu je ob prihodu šaleške konjenice z 31 konji predal raport vodja Stane Tepej. Po prevzemu raporta se je Alojz Dolničar v svojem govoru zahvalil za ohranjanje spomina ne težko in krvavo pot XIV. divizije na tem področju.

Kulturni program so pripravili domači izvajalci: MPZ pod vodstvom Zdravka Zupančiča, mladi harmonikarji, recitatorke, mladinci s trobentami in otroci podružnične šole.

Pozdravne besede je prisotnim izrekel tudi član Mladinskega foruma ZLSD Jure Kodrun in poudaril naloge za ohranjanje tradicije NOB med mladimi.

Svečanost so popestrili tudi praporščaki s prapori sosednjih borčevskih organizacij.

Skupina mladih je po proslavi odšla na pot k Žlebniku, kjer so se poklonili padlemu pesniku Kajuhu. ■

Osrednji govornik srečanja, sekretar KO ZB NOB Ravne Franc Hudomal je med drugim povedal:

Naj z nekaj besedami starejšim obudim spomin, mlajšim pa navedem dogodke, ki so zaznamovani z datumom 22. februar leta 1944.

Mineva 59 let od legendarnega pohoda XIV. divizije, ki je šla na pot iz Bele krajine na Štajersko. Starejši domačini se še živo spominjajo tistega pustnega torka, 22. 2. 1944, ko je bilo snega do kolen in hudo mrzel zimski čas.

Glavnina enot XIV. divizije se je iz Graške Gore prebila na ravenško področje in nepričakovano prišla v že dva dni prej postavljene nemške zasede pri kmetijah v smeri Ravne-Šoštanj. To je bilo skoraj usodno za izmučene in prezeble borce. Mnogim je že primanjkovalo tudi municije. V odločilnem trenutku se je komandni kader odločil za edini možen izhod z jurišem za preboj iz obroča iz Rožičevega gozda preko treh bunkerjev in zased pri Kaplanu. Preboj je uspel, nato pa je kolona izmučenih borcev tu preko čez Osreške peči neustavljivo nadaljevala pohod proti Zavodnjam in Mozirski planina.

Pri Žlebniku je kulturniško skupino doletela boleča izguba pesnika in buditelja Karla Destovnika - Kajuha.

Posledice boja na področju Raven so bile za XIV. divizijo zelo hude in boleče: 21 padlih in 17 zajetih obnemoglih borcev.

Na koncu pa je dodal, da bi se žrtev za svobodo morali zavedati tudi mlajši, da bi znali spoštovati to, kar danes imamo v samostojni državi Sloveniji. ■

Predsednik KO ZB NOB Ravne
Ivan Kumer

Zakaj podpiramo članstvo Slovenije v zvezi NATO?

Zveza Nato je nastala leta 1949 in povezuje tiste države, katerih voditelji so ocenili, da njihovi državljani delijo iste vrednote. In ker delijo iste vrednote, so jih pripravljene tudi skupaj braniti. Nato je nastal v času, ko je po zgodovinskem in moralnem porazu fašizma in nacizma v Evropi pa tudi širše, svetu grozil nov totalitarizem. Nato je bil zato zasnovan kot organizacija za obrambo svobodnega sveta proti tej novi nevarnosti. Vrednostni temelj nastanka in delovanja te organizacije se kljub številnim reformam in kljub spremenjenim okoliščinam po padcu berlinskega zidu ni spremenil. Ko se danes sprašujemo: članstvo Slovenije v Nato - da ali ne, moramo predvsem razmisliti o prednostih, ki jih naši državi prinaša vključitev v severnoatlantsko zaveznitvo.

Koristi, ki jih bo imela Slovenija od članstva v zvezi NATO, so številne. Naj naštejemo le nekatere: večja stopnja nacionalne varnosti, soodgovornost in soodločanje o varnostnih vprašanjih in izzivih v Evropi in svetu, krepitev ugleda in pogajalske moči Slovenije, utrditev statusa Slovenije kot nerizične države z nizko stopnjo poslovnega tveganja. Posredne koristi pa so vključenost v znanstvene, tehnološke in informacijske tokove najrazvitejših držav ter dolgoročno znižanje potrebnih izdatkov za obrambo. Članstvo Slovenije v zvezi NATO pomeni umestitev Slovenije v politični in varnostni okvir najrazvitejših zahodnoevropskih držav in držav Severne Amerike, krepitev ugleda in prepoznavnega mednarodnega položaja naše države, pogajalske moči ter utrditev varnostnega in mednarodnega položaja Slovenije v Evropi in svetu. Članstvo Slovenije v Nato pomeni tudi utrditev mednarodne identitete Slovenije kot demokratične, miroljubne in v povezovalne procese usmerjene države.

Nobena država si danes ne more sama zagotoviti optimalne nacionalne varnosti, zato je potrebno mednarodno povezovanje in sodelovanje. Svet postaja čedalje bolj soodvisen in Slovenija ne more ostati izolirana in brezbrizna. Zato so naši razlogi za vključitev v kolektivno obrambo, ki nam jo zagotavlja zveza NATO, še toliko večji. Slovenija trenutno res ni vojaško ogrožena, vendar nikoli ne vemo, kdaj bo. Zato bi bilo zelo neodgovorno do sedanjih in prihodnjih rodov, če bi to kolektivno varnost zavrnili.

Eno od ključnih vprašanj, ki se pojavljajo znotraj te dileme, je, ali je Nato Sloveniji v tem trenutku potreben. Na to vprašanje je možno dati podoben odgovor, kot smo ga leta 1990 in leta 1991 dali na vprašanje tistih, ki so takrat spraševali, ali je slovenska vojska potrebna. Nekateri so od nas in od takratne vlade celo zahtevali, da predstavimo slovenski skupščini dokaze o tem, da nas misli Jugoslovanska ljudska armada napasti. Dejali so, dokler tega ne vidimo, ne verjamemo, da je slovenska vojska potrebna. Približno na enaki ravni so zdaj vprašanja, ali je Nato potreben, češ ali nas kdo ogroža. Če bi natančno vedeli, kdo nas ogroža in kaj lahko prinese prihodnost, potem verjetno tudi takih dilem ne bi bilo.

Slovenci smo v novejšem času dokazali, da vemo, kaj je dobro za nas in kaj je nacionalni interes. In ko gre za odločitev o tem, ali naj Slovenija postane članica zveze NATO, gre v vrednotnem smislu za podobno odločitev, za kakršno je šlo, ko smo se odločili za osamosvojitve. Gre za nadaljevanje te odločitve.

Zato smo prepričani, da se bomo na referendumu 23. marca 2003 premišljeno odločili in glasovali ZA članstvo Slovenije v zvezi NATO. ■

Policaji so izginili,
zato je Bedanec
nemoteno odkoračil
s flinto na ramenih...

Pri županu je ostal
praznih rok...
govorila pa sta o
redarski službi.

... je pa skoraj ujel Mojčejco...

V kavarni so modrovali o parkirišču
pred lokali.

S Ciglerjem sta obrnila to in ono o
fusbalu in 4. pod(brez)zvezni ligi.

Trgovke v Dolini pa so si končno oddahnile, saj je Bedanec "položil" Mayca!

Na šoštanjskem odpadu št. 2 se je Bedanec pozanimal o gradbenem lesu za svojo vilo...

... in našel veliko rezervnih drvi Kmetijske zadruge pred kulturnim hramom.

Na koncu je Bedanec ujel "Sovo", ki je zanj strah in trepet!

Velika noč

praznik nad prazniki

Velikonočno voščilo

**Vsem bralkam in bralcem LISTA
želimo doživeto obhajanje praznika
Gospodovega vstajenja!**

šoštanjski duhovniki
Jože Pribožič, Janko Kvartič, Janko Babič

Foto: Milojka Komprej

Štiridesetdnevni postni čas se izteče v veliko noč. Življenje, ki beleži srečo in preiskušnje, ki pozna vzpone in padce, ki se raduje in trepetu, ki ve za zmago in poraz, doživlja v velikonočnem praznovanju najvišjo uresničitev svojega hrepenenja po bivanju. "Nikoli ne bom nehal biti." "Moje življenje je večno." To sta najbolj osrečujoči sporočili velike noči. Bogu hvala za to razodetje. Bogu hvala za Kristusovo vstajenje od mrtvih. Bogu hvala za to zmago ljubezni nad sovraštvom. Bogastvo velikonočnega bogoslužja, radost velikonočnih pesmi in množstvo prazničnih običajev naj napoji našega duha! To polagamo v velikonočni spev: "Aleluja!"

Jože Pribožič, dekan

POSTNI ČAS

Postni čas začnemo na pepelnično sredo s pomenljivim obredom pepeljenja, ki ga spremljajo resne besede: "Spreobrnite se in verujte evangeliju!" ali "Pomni, človek, da si prah in da se v prah povrneš!" Površno gledanje more v tem obredu videti nekaj pogrebnege. V resnici pa je prav nasprotno. Pepeljenje ni napad na človekovo dostojanstvo, temveč trdna osnova zanj. Spomniti nas hoče, da je prišel čas, ko naj obnovimo življenje, ki bo podobno življenju vstalega Kristusa. Pepel je znamenje minljivosti in smrti, križ pa znamenje življenja in večnosti. Oboje nam kaže vso resničnost našega življenja. Res smo prah in bomo morali umreti. Vendar pa smo po Kristusovi zmagi na križu poklicani k novemu, božjemu življenju. Postni čas nam pomaga, da se tega zavedamo in za doseg tega cilja tudi kaj naredimo.

Marsikdo o postu ne bi znal povedati drugega kot to, da ob petkih ne ješ mesa ali da se čemu odpoveš ali da narediš kakšno dobro delo. Vse to je post. Toda najprej je post odločitev, skozi katero se ljudje predstavimo, kakšni v resnici smo. Namreč, vsa naša odrekanja in zatajevanja imajo smisel in pomen le, če so dokaz ljubezni do bližnjega, če koristijo skupnemu življenju bodisi v družini, na delovnih mestih, v soseski ali v župniji. Če z zatajevanjem ne premagujemo lastne sebičnosti, lagodnosti, raznih izpadov slabe volje, zavisti, ljubosumnosti in v skupnost ne vnašamo veselja, miru, vedrine, zaupanja, sočustvovanja in razumevanja, potem nismo na pravi poti. Nekaj moramo spremeniti.

Ne pozabimo: postni čas je čas preprostosti in ne čas praznovanja. Z evangelsko čuječnostjo in neizprosno iskrenostjo do samih sebe naj bi dosegli odpuščenje grehov in obnovili, okrepili svoje duhovno življenje. Kristus nam jasno pravi: "Če hoče kdo priti za menoj, naj se sam sebi odpove in vzame svoj križ ter hodi za menoj!" (Mt 16, 24) Prostovoljen križ oziroma prostovoljna pokora v postnem času bo morda za nekoga omejitev kajenja in pitja, za drugega vestno izvrševanje dolžnosti v njegovem poklicu in družini, večja potrpežljivost v težavah ali več pozornosti za tisto, kar drugi želi in pričakuje. Predvsem pa bi morali v tem času skrbeti za molitev (jutranjo in večerno, molitev pred jedjo in po jedi).

Pri vsem tem bomo spoznali, da je postni čas primeren čas za premišljeno, pošteno in iskreno spoved. Pokora spada k bistvu krščanskega življenja. Res je, da krščanska svetost ni v žrtvi in pokori, temveč v nesebični ljubezni do Boga in do bližnjega. Vendar pa te svetosti ni mogoče doseči brez pokore in odpovedi. Zato Cerkev na pepelnično sredo pri bogoslužju prosi: "Daj, da nam telesna pokora, za katero smo se v začetku postnega časa odločili, prinese duhovne sadove."

Dragi verniki, želim vam, da ne postanemo le zmagovalci samega sebe v slabem, temveč postanimo v svetu, polnem delitev, konfliktov in nasprotovanj luči, ki kažejo pot k miru, rado-

sti in sreči. Začnimo živeti novo življenje, ki bo po volji Boga in v blagor naših bližnjih. ■

Janko Babič

ORATORIJSKI DAN - dan veselja in igre

V drugi polovici februarja (na začetku zimskih počitnic), ko je bila narava še s snegom odeta, smo se mladi animatorji skupaj z g. kaplanom Jankom Babičem odločili, da organiziramo oratorijski dan, ki se je odvijal v župnijski cerkvi in njeni okolici. Ves dan se je po Florjanu razlegalo veselo kričanje nasmejanih otrok. Ob 8.00 uri zjutraj smo se zbrali animatorji in pomočniki, da smo pripravili delavnice in pričakali otroke, ki se jih je zbralo 96. Srečanje smo začeli v cerkvi z našo himno, sledila je krajša igra (ki so jo pripravili animatorji) ter seveda pozdrav našega "glavnega šefa" kaplana Janka. Seveda smo zmolili tudi jutranjo molitev. Po tem uvodnem delu, smo pričeli z delavnicami. Bilo jih je devet. V njih so otroci razvijali ročne spretnosti, se pogovarjali, zabavali in tudi kakšno zapeli. Zaradi pomanjkanja prostora v župnijski cerkvi smo imeli dve delavnici v mestni cerkvi in eno pri sosedih Turinekovi.

Okoli ene ure smo si vzeli čas zato, da smo napolnili naše prazne želodčke in drugi del našega oratorijskega dne začeli s kepanjem in ribanjem naših animatorjev in njihovih pomočnikov. Veseli del oziroma popoldansko igro smo razdelili v pet skupin: kepanje, bansiji (zabavni plesi z animacijo in pesmijo), nogomet na snegu, "žaklanje" in zimsko aerobiko. Otroke smo razdelili na pet starostnih skupin. Na kaplanov znak so se skupine zamenjale. Vsaka skupina je pri neki igri ostala približno 35 min.

Bilo je zelo veselo. Ob 16. uri smo se pred cerkvijo z zaključno molitvijo, blagoslovom in pesmijo, premraženi, mokri, pa vendar srečni, poslovili in odšli domov. Animatorji smo po odhodu otrok pospravili in počistili prostore ter končno utrujeni "odcapljali" proti domu v upanju, da se bomo z otroki zopet poveselili in na tak način srečali v mesecu avgustu na poletnem oratoriju. ■

Katarina Atelšek

ŽUPNIJSKA OBVESTILA ZA MESEC APRIL

- *Naša šaleška dekanija prireja v soboto, 5. aprila 2003, svoj pastoralni dan (DPD). Na njem bomo razpravljali o prostovoljstvu v župniji in dekaniji. To naloge nam naroča Plenarni zbor Cerkve na Slovenskem (PZ). DPD se bo začel v Šentjanžu na Vinski Gori ob 14. uri. Delovnemu sobotnemu popoldnevu bo sledilo slovesno zaključno bogoslužje, ki bo v nedeljo, 6. aprila 2003, popoldne ob 14.30 uri pri Svetem Križu nad Belimi Vodami. Ta vsedekanijski romarski shod bomo začeli s križevim potom, ki ga bodo pripravili mladi in nadaljevali s sveto mašo, pri kateri bo predstavljeno delo DPD.*

- **Cvetna nedelja 13. aprila 2003** nam bo odprla vrata velikega tedna. Ta dan začenjamo mašo z blagoslovom zelenja, ki pomeni naše veselje v pripravi na praznovanje, saj nas spominja Jezusovega prihoda v Jeruzalem preko Oljske gore, kjer so mu mahali v pozdrav z oljčnimi vejicami. Na cvetno nedeljo bodo maše:
- v Belih Vodah ob pol 9. uri,
- v Zavodnjah ob pol 11. uri,
- v šoštanjki župnijski cerkvi (ŽC) ob 7. in pol 9. uri,
- v šoštanjki mestni cerkvi (MC) ob 11. in 19. uri,
- v Gaberkah ob pol 11. uri,
- v Topolšici ob pol 10. uri.

- **Veliki četrtek** je prvi praznični dan svetega velikonočnega tridnevja. To je ustanovni dan dveh zakramentov: evharistije in mašniškega posvečenja. Duhovniki vse škofije se v dopoldanskih urah zberemo v stolnici ob škofu in pri krizmeni maši obnavljamo duhovniške obljube. Pri tej maši škof tudi posveti sveta olja, katera uporabljamo skozi vse leto pri podeljevanju zakramentov, ki so povezani z maziljenjem. Z večerno mašo v ŽC pa se spominjamo zadnje večerje in se Bogu zahvaljujemo za njene sadove. Tega večera bodo maše:
- Bele Vode: ob 17. uri,
- Zavodnje: ob 17. uri,
- Šoštanj (ŽC): ob 19. uri.

- **Veliki petek** je dan, ki ga kristjani ob spominu na Jezusovo trpljenje in smrt preživljamo v postu in molitvi. Križev pot in bogoslužje v

čas Jezusovemu trpljenju sta sveti opravili tega dne. Večerni obred v cerkvi zaključimo z blagoslovom Božjega groba in molitveno uro pred Najsvetejšim.

- Ob 15. uri bo v šoštanjki mestni cerkvi križev pot.

Obredi velikega petka pa bodo:

- Bele Vode: ob 17. uri,

- Zavodnje: ob 17. uri,

- Šoštanj (ŽC): ob 19. uri.

- **Velika sobota** mineva v znamenju priprav na praznovanje in ob molitvi pred Božjim grobom. Zjutraj bomo blagoslovili ogenj:

- Bele Vode: ob 8. uri,

- Zavodnje: ob 8. uri,

- Šoštanj (ŽC): ob 7. uri.

Blagoslov velikonočnih jedil bo:

- Bele Vode: ob 14. in 18.30 uri,

- Zavodnje: ob 14. in 18.30 uri,

- Šoštanj (ŽC): od 10. do 16. vsako polno uro,

- Šoštanj (MC): ob 10. in 16. uri,

- Gaberke: ob 16. uri,

- Topolšica: ob 17. uri.

- **Velikonočna vigilijska** je zaključek velike sobote in slovesen začetek velike noči. Njeno bogoslužje začenjamo z blagoslovom velikonočne sveče pri blagoslovljenem ognju in ga nadaljujemo v cerkvi s hvalnico luči, bogatim branjem božje besede in s slovesno evharistijo:

- Bele Vode: ob 19. uri,

- Zavodnje: ob 19. uri,

- Šoštanj (ŽC): ob 19.30 uri.

- **Velika nedelja** je nadaljevanje velikonočne vigilijske - slava ob Jezusovem vstajenju od mrtvih. Pri ŽC pokažemo to tudi navzven z vstajenjsko procesijo. Pa tudi pri podružničnih cerkvah je bogoslužje kar se da slovesno.

- V Belih Vodah bo vstajenjska procesija z mašo ob 8. uri.

- V Zavodnjah bo vstajenjska procesija z mašo ob 8. uri.

- V Šoštanju (ŽC) bo maša ob 5.30 uri, ob 6.15 uri pa bo vstajenjska procesija in po procesiji zopet sveta maša. Naslednja maša bo v ŽC ob 8.30 uri.

- V Šoštanju (MC) bo maša ob 11. in 19. uri.

- V Gaberkah bo maša ob 10.30 uri.

- V Topolšici bo maša ob 10.30 uri.

- **Velikonočni ponedeljek, 21. april 2003**

- Bele Vode: maša ob pol 9. uri,

- Zavodnje: maša ob 10. uri,

- Šoštanj (ŽC): maša ob pol 9. uri,

- Šoštanj (MC): maša ob 11. in 19. uri,

- sv. Anton v Skornem: maša ob 11. uri.

**Zaznamovan
sem z barvami,
predstavami o
drugačnem,
raziskovanjem
neznane in
tihim zado-
voljstvom ob
nastajanju
novih podob,
likov in kompo-
zicij.**

Drago Šumnik-Luka

Kako dolgo ste potem zadržali stil "lahkega fanta"?

Po neuspehu na oblikovalni šoli sem se odločil za poklic trgovskega potnika pri Mladinski knjigi, kjer sem v ta namen naredil nekaj tečajev oz. seminarjev za opravljanje tega dela, nakar sem 6 let za to založbo uspešno prodajal knjige.

Ali ste ponosni na svojo nemirno mladost, na svoja beganja in iskanje samega sebe?

To je bilo unikatno obdobje in ostali so lepi spomini, čeprav je bilo po drugi strani tudi zelo težko, saj smo bili velika družina - bilo nas je šest otrok. Že zgodaj smo ostali brez očeta in otroci smo ostali na bremenu matere Apolonije, ki je tudi žal že dve leti pokojna. Vendar pa bi s sedanjo modrostjo marsikaj drugače počel, so pa stvari, ki so ostale kot pečat na stari ovojnici in jih ne bi želel spremeniti nikoli. Vsak je pač drugačen in mladost je norost, so mi povedali že drugi.

K temu razgovoru spada tudi zanimiv podatek ali opis, kakšna je (bila) vaša družina?

Po starosti si sledimo v naslednjem vrstnem redu: sestre Silva Šumnik - sedaj Kranjec, Agata Šumnik - Zgonec, znana pevka, ter Danijela Šumnik Pokleka, sledita pa brata Miroslav in Marjan ter jaz - Drago, najmlajši, "živc", ki se še vedno spreminjam, z leti umirjam in postajam vse bolj "žlahten", kot sem že nekajkrat slišal. Vsi skupaj se odlično razumemo in veljamo za umetniško družino, vsak je nekaj posebnega in takšni kot smo, se imamo zares radi. To mi veliko pomeni.

V letu 2003 je nekako zaokroženo 15-letno obdobje vašega umetniškega delovanja. Kako so se v teh letih menjali ciklusi in se je oblikovala ter izoblikovala vaša umetniška pot glede na tehniko risanja in tudi na upodabljanje?

To se je res spreminjalo. Z resnejšim slikarstvom sem se začel ukvarjati leta 1986, ko sem zapustil službo akviziterja ter po krajši 6-mesečni zaposlitvi v Veplasu. Vseskozi je bil klic po slikanju močnejši in končno tudi zmagal, prevladal. S tem sem našel svoj mir in izziv, ki me močno privlači tudi sedaj. Zaznamovan sem z barvami, predstavami o drugačnem, raziskovanjem neznanega in tihim zadovoljstvom ob nastajanju novih podob, likov in kompozicij.

Luka Šumnik očitno nikjer ne zdrži dolgo, razen v svojem slikarstvu. Pa tudi v slikarstvu bega iz ene skrajnosti v drugo. Katera je ta skrajnost v slikarstvu?

Za slikarstvo me je navdušil brat, ki slika že kakšnih 30 let. Vseskozi sem mu sledil. Najprej sem začel delati abstraktne slike, vendar še vedno nisem prišel do tistega, kar bi rad. Imel sem srečo, da sem pred časom spoznal profesorja Zorana Ogrinca iz Radelj ob Dravi, ki me je navdušil za risanje na steklo. Nekajkrat sem bil pri njem, da me je podučil o tehnikah in tudi skrivnostih risanja na steklo. Steklo me je zelo pritegnilo, pa tudi komercialno je dovolj zanimivo, saj se navsezadnje preživljam s slikanjem.

Kakšni so vaši trenutni in osrednji motivi ter načini slikanja?

Že dve leti se posvečam predvsem slikanju na steklo. Pred enim letom sem se lotil zanimivega projekta Križev pot, ki ga ustvarjam že kar celo leto, vendar pa ga tudi že končujem. Mislim in čutim, da je to moj velik dosežek in da bom s Križevim potom nekoliko lažje dihal v vsakem smislu.

Ali bo to torej enovito delo - sistem, paleta teh zgodb? Ali bo več teh Križevih potov nastajalo v različnih verzijah - zgodba je ena, vendar je možnih več izvedb, kar lahko vidimo po cerkvah in muzejih?

Ta Križev pot sem delal zase, za svojo dušo. ►

Drago Šumnik, likovni samorastnik in prijazen posebnež iz Šoštanja, se je rodil v Zavodnjah pri Šentvidu (tam, kjer je padel tudi pesnik Karel Destovnik - Kajuh), na Žlebnikovi domačiji. Kasneje ga je življenjska pot vodila v Šaleško dolino, kjer se je učil, rasel in odrasel, kot sam pravi, malo (pre)pozno in nato trdno pognal korenine sredi Šoštanja. O svoji mladosti je dejal: "Ko nam je hiša okoli leta 1960 pogorela, sem se s starši, bratoma in sestrami preselil v Šoštanj. Od takrat živim v Šoštanju, kjer sem obiskoval tudi osnovno šolo Karla Destovnika Kajuha. Po osnovni šoli sem se odločil za poklicno srednjo šolo za orodjarja (RŠC v Velenju). Po poklicni šoli sem moral na služenje vojaškega roka. Nato pa sem želel nadaljevati usposabljanje na oblikovalni šoli. Žal te šole zaradi moje mladostne nemirnosti in neresnosti nisem dokončal."

Če pa bom dobil kakšno naročilo, se ga bom seveda lotil z veseljem. Moram pa poudariti, da je izdelava takšnega projekta dolg postopek, je sistem in če povem po resnici, sem ga nosil v sebi dolgo obdobje, ustvarjal pa sem ga vsaj eno leto. Zdaj čutim, kot da sem odložil svoj "križ" in da bom poslej še bolj sproščen.

Drago-Luka Šumnik, kaj je torej vaš glavni "križev pot" v življenju, saj je današnji čas krut tudi za podjetne ljudi, za ljudi, ki se preživljate z umetnostjo pa še težji ?

Seveda, težko je. Toda odločil sem se, da grem spet v šolo, v "malo slikarsko akademijo", ki bo potekala v Celju in bo trajala dve leti, da se bom izpopolnjeval naprej in pričakujem, da bo šlo potem z novim znanjem, pravo slikarsko izobrazbo lažje, da bom lažje prodril tudi v večje galerije in razna podjetja. Sedaj sem samorastnik in zdi se mi, da slikarje - samorastnike nekako zatirajo oz. jim zapirajo poti.

Kaj bi lahko povedal o Šoštanjčanih, kako živite sedaj v svoji občini?

Sama občina se je kar dobro organizirala in uredila, čeprav seveda še vedno ni vse tako, kot bi moralo biti. Imamo pa priložnosti, imamo mlade člane vodstva te občine in imamo načrte. Mislim, da se moramo ozirati predvsem po ljudeh, ohranjati lepo naravo, poiskati nova delovna mesta in krepiti kulturo. Te je še vedno premalo ali pa je ne znamo koncentrirati na osrednje mesto.

Kaj je torej to, kar bi vi kritizirali?

Menim, da je v Šoštanju premalo kulturnega dogajanja, prireditvev. Pa še tiste, ki so, ljudje iz Šoštanja premalo spremljajo. Kot da ne vedo, kaj to sploh je. Kot da je življenje samo biološko prehranjevanje. Sicer pa je Šoštanj dobil novo galerijo, kar je zelo dobro, predvsem, kar zadeva slikarstvo, odlično izpolnjuje poslanstvo.

Kje so vzroki za to? Ali ni iniciativnosti - pobude domačih kulturnikov, ali ni pobud s strani organizatorjev družabnega življenja, ali bo potrebno uvoziti kulturnike od drugod?

Mislim, da je krivda za to skromno dogajanje predvsem v pomanjkanju denarja.

Toda tudi s sredstvi ne dosežeš tiste kulturne vsebine, če ljudje niso zainteresirani. Upam, da bo dal novo vsebino in "dušo" novoustanovljeni Zavod za kulturo, ki bo Šoštanj in okolje načrtno in dolgoročno krepil in postopoma le dvignil kulturno zavest ljudem.

V Šoštanju na nekaterih prireditvah ni veliko obiska, kot da se Šoštanjčanov to ne tiče?

Druženje in družabni stiki so na splošno slabši, zrahljani. Celo v gostilnah ni več takih druženj - klepetanj, kot so bila. Menda je tako po vsej deželi. Znano tradicionalno gostišče, kjer smo se zelo radi zbirali stari Šoštanjčani, so zaprli, nam vzeli. Je to tudi dokaz o vse večji nedružabnosti ali posledica "slovenskega kapitalizma"? "Vošnjaki bodo očitno pobrali vse nazaj!"

Stanovanje in atelje tu v Šoštanju, na Prešernovi 12, imate lepo urejeno. Slišim, da pridejo naokoli tudi ženske?

Da, seveda pridejo po kakšno sliko. Sicer sem po naravi samotar, čeprav imam prijateljico v Gaberkah, vendar ne živiva skupaj. Sam si perem, kuham, sicer pa imam prostega časa zelo malo. Samo ribolov me včasih premami, pa tudi šah rad igram. Že štiri leta sem član Šoštanske šahovske lige. Ribolov me nekako notranje umiri. Med vsemi ribami je zame najboljši smuč, sicer pa je v Šoštanjskem jezeru kar več vrst rib - od smuča, amurja, somov, krapov pa še kaj bi se našlo. Nekaj "rib" pa imamo tudi v Ljubljani in v tujini. Te me prej vznemirjajo kot umirjajo ... A takšni pač smo, boj za lepše preživetje še vedno traja, bojim se, da ga kljub naporom mnogih vse bolj izgubljam.

V slikarstvu samem torej uživate, vas privlači?

Da, slikarstvo me zelo privlači. Tu in tam dobim tudi kakšno naročilo, sicer pa delam neplansko - vse bolj zase. Ko pa se slike na nek način naveličam, začnem iskati zanjo kupca. In takrat je dobrodošlo, če slika najde kupca, mene pa denar.

Ali imate kakšne nasprotnike, sovražnike?

No ja, tu in tam je že kdo malo ljubosumen

na moje življenje, ker jih veliko misli, kako lahko in dobro živim, čeprav to ni res. Ni tako enostavno danes najti kupca za sliko. Vendar ljudje hitro zavidajo. Ker pa jaz nikogar ne ogrožam in ne vznemirjam, mislim, da pravih sovražnikov zares nimam. Sicer pa, kateri uspešnejši pa nima nevoščljivih sosedov? Hvala mojemu "križevemu potu", jaz imam s sosedi prijetno sožitje!

Ali imate izkušnje tudi s takšnimi, ki sliko vzamejo, potem pa ne plačajo?

Takšni primeri so sicer redki, se pa je že zgodilo, da sem moral koga nekajkrat poiskati na domu in izterjati plačilo. Več je takšnih, ki sami postavijo ceno, ki pa je zame nesprijemljiva in to je še slabše, kot če je ne bi plačali.

Dobimo se torej v Šoštanju na razstavi...?

Da, pripravljam razstavo opusa Križev pot, kjer bodo v glavnem razstavljene sakralne slike. Razstava bo v času pred veliko nočjo in bo torej Križev pot še posebej ustrezal samemu času in prazniku. Za razstavo je v glavnem dogovorjeno, bo pa še veliko odvisno tudi od novega direktorja galerije in šoštanjski slikarji še ne vemo, kakšno mesto in priložnosti bomo uspeli pridobiti v razstavnih terminih in prostorih. Upamo pa vseeno, da bomo tudi z novim vodstvom galerije dobili priložnosti in možnosti za uspešno sodelovanje.

Dobimo se torej skupaj s kulturniki, z gospodom dekanom Jožetom Pribožičem, novinarji, da blagoslovimo to razstavo?!

Da, poskusil se bom dogovoriti z našim dekanom Pribožičem, da bi blagoslovil opus slik Križev pot. Seveda bom tudi ta Križev pot obdržal še nekaj časa doma in ob njem užival. Ko se ga bom naveličal, pa ga bom skušal prodati kakšni cerkvi, galeriji ali komu, ki bo znal to moje delo in "sveto poslanstvo" ceniti.

Počakajmo torej najprej na predstavitev, potem pa tudi na prodajo. Luka Šumnik, veselite se ob razstavi in tudi takrat, ko bo denar in ko bo imel Križev pot svoje stalno mesto. Srečno na tej "križevi poti"!

Vračilo trošarine fizičnim osebam za mineralne olja, porabljena za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije v letu 2002

Vsebinska ureditev vračil trošarine za mineralna olja, ki jih kmetje porabijo za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije, ni spremenjena.

Omogoča povrnitev 50 % trošarine za goriva (plinsko olje, motorni bencin, motorni petrolej), porabljena za pogon kmetijskih in gozdarskih strojev. Vračilo se prizna za dejansko porabo, vendar največ do normativne porabe 6 l/strojno uro, in sicer za njive, travnike, pašnike 25 ur oz. 150 l/ha, trajne nasade 70 ur oz. 420 l/ha in gozd 10 ur oz. 60 l/ha. Minimalni pogoj za vložitev zahtevka je toliko zemljišč v uporabi, da normativna poraba znaša vsaj 90 strojnih ur letno. Povrne se vedno 50 % trošarine za plinsko olje, ne glede na to, kakšno gorivo je bilo uporabljeno. V letu 2002 je trošarina za plinsko olje znašala 63,456 SIT/l. Zahtevke lahko vložite do 31. marca na pristojnem carinskem organu. Obrazci TRO – A so brezplačno na voljo na carinskih uradih, objavljeni so tudi na spletnih straneh. V prosti prodaji bodo od sredine februarja, nekaj pa jih imamo na voljo tudi na sedežu Kmetijske svetovalne službe v Šoštanj. Tudi tokrat je zahtevku za vračilo potrebno priložiti račune za gorivo. Novost pa je, da priložene račune zaradi boljšega pregleda oštevilčite z zaporednimi številkami, začeni s 1 in številom vseh priloženih računov (npr. 1/19, 2/19 ...). K zahtevku ni potrebno prilagati potrdila pristojnega davčnega organa o površini zemljišč po katastrskih kulturah v uporabi članov gospodinjstva, saj obrazec za vračilo vsebuje klavzulo, da vložnik s svojim podpisom privoli, da omenjene podatke pridobi carinski organ sam. Lahko pa podatke pridobite sami in jih priložite k vlogi. Pri uveljavljanju trošarine za najete površine, ki niso zavedene v zemljiškem katastru, je potrebno priložiti fotokopijo zakupne pogodbe. Če ste zemljišča oddali v zakup in to ni zavedeno v katastru, morate priložiti izjavo, kjer je navedeno, za kolikšno površino gre in v katero skupino zemljišč spadajo. Zahtevek vložite le en član gospodinjstva. Če je polnoletnih lastnikov več, priložite pooblastilo vlagatelju, ki uveljavlja povrnitev. Pooblastilo napišete sami. Zahtevka ni potrebno kolkovati. Ko vam carinski urad račune vrne, jih morate hraniti še 10 let. V primeru, da se za določena dela najamejo storitve preko strojnega krožka, se lahko za povrnitev trošarine uveljavljajo računi za plačano storitev. Na njih mora biti v za to določeni rubriki navedena količina porabljenega goriva. Carinski organ odloči o vlogi v 30 dneh po predložitvi popolne vloge in nakaže denar na bančni račun upravičenca. ■

Priprava: Lidija Diklič, kmet.inž.

Priporočena sortna lista krompirja in priprave na sajenje krompirja

V teh prav zimskih dneh le redko pomislimo, da bomo v prihodnjih tednih že pričeli z odločanjem za primerno sorto kulturnih rastlin, ki jih bomo pridelovali, ter s pripravami na setev oziroma sajenje. Vsako leto najprej začnemo z izborom ustrezne sorte krompirja glede na namen uporabe in s pripravami na sajenje krompirja.

Pri odločanju za sorto krompirja imejmo vedno v mislih, da so za pridelavo ranega krompirja in jesensko porabo primerne le zgodnje in srednje zgodnje sorte, ki zgodaj dozori in slabo prenašajo skladiščenje, za pridelavo ozimnice pa so primerne srednje pozne in pozne sorte, ki se dobro skladiščijo. Da bo naša odločitev lažja, so za pridelovalno sezono 2003 strokovnjaki že pripravili priporočeno sortno listo krompirja, na kateri je 17 sort krompirja, ki so se v preteklih letih pokazale kot primerne za sajenje v naših razmerah. Sorte so kot običajno razdeljene po ranosti na zgodnje, srednje zgodnje, srednje pozne in pozne sorte, iz priporočene sortne liste pa so letos umaknjene dobro poznane sorte, kot so VESNA, CARLINGFORD in ROMANO. Med zgodnje sorte so uvrščene sorte ADORA, KRESNIK, MARABEL, MARIS BARD in MINERVA. Vse te sorte so primerne za ekološko pridelovanje, seveda pa morajo biti sajene zgodaj in pokrite z zaščitno tkanino. Adora je nosilna sorta jedilnega krompirja, ki že zelo zgodaj oblikuje manjše število večjih, ovalnih gomoljev s plitvimi očesi. Meso in kožica sta svetlo rumena. Tudi kresnik je zgodnja jedilna sorta, ki tvori številne rogljičaste gomolje s čvrstim mesom. Kožica je svetlo rjava, meso pa belo. Sorta je primerna za pečenje konec maja in v juniju. Sorta ni primerna za strojni izkop in ne za dolgo skladiščenje (pojav nekroz na površini gomoljev in sladkorni konec gomoljev). Marabel je zgodnja, izjemno kakovostna jedilna sorta krompirja v uvajanju, primerna predvsem za kuhanje. Sorta oblikuje veliko število srednje debelih, okroglih gomoljev s plitvimi očesi. Kožica je rumena, meso pa temno rumeno. Maris bard je zgodnja jedilna sorta z belo kožico in belim mesom. Gomolji so okroglo ovalni, veliki, s poudarjenimi očesi. Daje velik pridelek belomesnatih gomoljev, ki so primerni predvsem za kuhanje. Sorta je občutljiva na virusne bolezni, na plesen na gomoljih in listih ter na rjavo pegavost. Minerva oblikuje številne srednje velike, ovalne gomolje, s srednje plitvimi očesi. Meso je rumeno, kožica svetlorjava. Sorta daje zelo zgodnji pridelek izenačenih in lepo oblikovanih gomoljev s srednjo sušino. Je odlična zgodnja jedilna sorta.

Med srednje zgodnje priporočene sorte krompirja sta uvrščeni sorti ARINDA in FELSINA. Arinda je novejša, manj znana sorta. Sorta oblikuje velike in podolgovate do dolge gomolje s svetlorumeno barvo mesa in kožice ter plitvimi očesi. Sprva so pridelki

srednje veliki, ob koncu rasti pa zelo veliki. Uvrščamo jo v solatni tip krompirja. Felsina oblikuje dolgo ovalne gomolje, z gladko rumeno kožico in svetlo rumenim mesom ter plitvimi očesi. Je odlična jedilna sorta (tudi za pomfrit). Sorta je občutljiva na plesen na listih, manj na plesen na gomoljih ter srednje odporna na navadno krastavost. Srednje občutljiva je tudi na virusne bolezni. Sorta je primerna za pranje gomoljev.

Sorte ASTERIX, CVETNIK, DESIREE, ESCORT, FRISIA in SANTE so srednje pozne sorte. Asterix je sorta v uvajanju, ki oblikuje velike, ovalne gomolje z razmeroma plitvimi očesi. Kožica je rdeča, meso svetlo rumeno. Sorta oblikuje večje število srednje debelih izenačenih gomoljev. Pridelek je zelo velik. Sorta je primerna predvsem za pridelovanje ocvrtega krompirja. Cvetnik je domača sorta, ki oblikuje veliko srednje velikih, ovalnih gomoljev. Gomolji so belomesnati z belo kožico. Sorta je manj primerna za lahka peščena tla. Zelo primerna je za ozimnico, saj pozno kali. Tudi desiree je pri nas zelo poznana in razširjena sorta krompirja. Oblikuje velike, podolgovato ovalne gomolje z rdečo kožico in svetlorumenim mesom. Pridelek je srednje velik. Sorta je primerena za večnamensko uporabo, se dobro skladišči in je primerna za ozimnico. Na sortno listo pa je uvrščena kot sorta v opuščanju, saj jo nekatere novejšje sorte prekašajo. Escort je sorta, ki je zelo odporna na plesen na listih in gomoljih. Zaradi svoje izjemne odpornosti na plesen je zelo primerna za ekološko pridelovanje. Je zelo rodovitna sorta in daje visoke pridelke tudi ob manj intenzivnem gnojenju. Oblikuje ovalne, srednje debele gomolje, z rumenim mesom in kožico ter plitvimi očesi. Frisia oblikuje velike gomolje s svetlorjavo kožico in krem belim mesom ter plitvimi očesi. Je kakovostna, večnamenska jedilna sorta, primerna za strojni izkop. Gomolji se zelo dobro skladiščijo in so zato primerne za uporabo še v poznih pomladanskih mesecih. Sante oblikuje ovalne gomolje s svetlorumeno kožico in rumenim mesom. Je zelo rodovitna sorta, primerna za strojni izkop, vendar se slabo skladišči, saj kmalu prične kaliti. Sorta ni primerna za lahka peščena tla, zaradi odpornosti pa je primerna za biološko pridelavo.

Sorte AGRIA, FIANNA, MARKIES in REMARKA so pozne sorte krompirja. Agria oblikuje velike, podolgovato ovalne gomolje s plitvimi očesi. Meso in kožica sta rumena. Je zelo rodovitna sorta, primerna za predelavo v pomfrit in čips. Sorta je odporna na udarce in zato primerna za strojni izkop in dolgo skladiščenje. Ob stresnih sušnih razmerah lahko gomolji pokajo, ponovno izraščajo in imajo votlo srce. Fianna oblikuje ovalne, velike gomolje s plitvimi očesi. Meso je krem belo, kožica pa svetlorjava. Je odlična jedilna, zelo rodovitna sorta. Primerna je za strojni izkop in se odlično skladišči. Ni primerna za zelo lahka tla. Markies in remarka sta sorti v uvajanju. Markies oblikuje ovalno podolgovate, izenačene in zelo velike gomolje s plitvimi očesi. Kožica je rumena, meso svetlo rumeno. Je zelo rodovitna pozna sorta, predvsem primerna za predelavo v pomfrit in se dobro skladišči. Sorta je srednje odporna na plesen na listih in gomoljih ter srednje občutljiva na virus zvijanja krompirjevih listov in na navadno krastavost. Remarka je sorta, ki oblikuje srednje število izenačenih srednje debelih, ovalnih gomoljev s plitvimi očesi, ki so precej odporni na udarce. Kožica je rumena, meso pa svetlo rumeno. Je zelo dobro pozna jedilna sorta, primerna tudi za pripravo čipsa.

Sorto krompirja, ki nam ustreza, smo tako izbrali. Semenski krompir moramo doma skladiščiti na temperaturi 2 do 4°C. Seme krom-

pirja moramo pred sajenjem nakaliti, saj tako vplivamo na skrajšanje časa od saditve do vznika za 7 do 14 dni. Nakaljen krompir hitreje in bolj enakomerno vznikne; nakaljevanje pa vpliva tudi na bujnost in dolžino rasti cime ter s tem na količino in kakovost pridelka. Zgodnji krompir približno dva meseca pred saditvijo naložimo v plitve zaboje in jih postavimo v naravno ali umetno osvetljen in topel prostor. Temperaturo v prostoru postopno dvigamo s 3 na 20°C. Tako se razvije manj kaličev, manj stebel in manjše število gomoljev, ki bodo hitreje debeli. Seme poznega krompirja prav tako zložimo v plitve zaboje ali damo v mrežaste vreče iz plastičnih vlaken in jih približno mesec dni pred sajenjem prenesemo v svetel prostor. V tem prostoru ohranjamo temperaturo med 4 in 12°C. Med preprostejše načine za spodbujanje rasti kaličev pa sodi kratkotrajno ogrevanje gomoljev na približno 20°C nekako teden dni pred sajenjem. Gomolje moramo potem spet ohladiti. Pri nakaljevanju poznega krompirja odstranimo vršni kalič, ki preprečuje rast stranskih kaličev, pri zgodnjem pa ga pustimo, saj bomo v tem primeru dobili večje število bolj zgodnjih gomoljev. Tudi rezanje spodbudi rast in je pri pridelavi zgodnjega krompirja dovoljeno, če so semenski gomolji preveliki. V tem primeru gomolje režemo 8 do 10 dni pred saditvijo, da rane lahko ustrezno zacelijo. Pri tem pa seveda uporabljamo razkužen nož. Tako pripravljen zgodnji krompir posadimo, ko se zemlja ogreje na 6°C. Rast krompirja lahko pospešimo z zastiranjem tal s črno folijo, ki hitreje segreje tla, zadržuje vlago in rast plevelov. S pokrivanjem nasadov s prekrivkami, ki dajajo krompirju ugodnejšo mikroklimo, ga zavarujemo pred poznopomladanskim mrazom in skrajšamo rastno dobo tudi za dva ali tri tedne. Seveda pa moramo te prekrivke kasneje pravočasno umakniti s krompirja, kar sovpada s časom, ko začne krompirjeva rastlina oblikovati gomolje in je temperatura zraka višja od 28°C.

Uspešno izbiro za vaše potrebe primerne sorte krompirja ter dobro pripravo semena vam želimo. ■

Pripravila: Iris Škerbot, univ. dipl. inž. agr.

.....

Subvecije v kmetijstvu v letu 2003

Vlada Republike Slovenije je v preteklem tednu sprejela uredbe kmetijske politike. Sprejete uredbe določajo ključne ukrepe in mehanizme za uravnavanje trgov na način kot to določa veljavni pravni red EU. V skladu z rezultatom pogajanj Slovenija lahko doseže 100 % višino evropskih neposrednih plačil v letu 2007. Osnova pa je dosežena višina neposrednih plačil v letu 2003 v višini 75 % evropskih plačil.

Za izpolnjevanje pogojev za kateri koli ukrep kmetijske politike morajo nosilci kmetijskih gospodarstev posredovati na predpisanih obrazcih podatke o kmetijskem gospodarstvu, nosilcu kmetije, staležu živali in vseh kmetijskih zemljiščih v uporabi. Podatke iz registra kmetijskih gospodarstev, podatke iz seznama območij z omejenimi dejavniki za kmetovanje in razvrstitev v posamezna območja na dan 15.2.2003, podatke iz centralnega registra govedi in registra trajnih nasadov, bo Agencija za kmetijske trge in raz-

voj podeželja poslala nosilcem kmetijskih gospodarstev v obliki predtiskanih obrazcev v času od 15.3. do 20. 3. 2003. Podatki, ki se ne ujemajo s podatki zemljiškega katastra, bodo označeni. Tudi letos je potrebno na kopije katastrskih načrtov vrisati enote rabe in navesti vrste kmetijskih rastlin. Na obrazec Podatki o kmetijskih zemljiščih C je letos pod eno in novo zaporedno številko enote rabe potrebno vpisati vse parcele gozdnih površin na kmetiji.

V okviru zbirne vloge je potrebno priložiti zahtevek za vse podpore na površino na obrazcu D (razen za ukrep SKOP ozelenitev njivskih površin, ki se vlaga ločeno do 18. 8. 2003), zahtevek za premijo za krave dojilje, zahtevek za ekstenzifikacijsko premijo za krave molznice, zahtevek za ovce in koze ter zahtevek za kobile. Rok za oddajo zbirne vloge z zahtevki teče od 20.3. do 30.4. 2003. Poslati jo je potrebno priporočeno na naslov Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja, Dunajska 160, 1000 Ljubljana s pripisom » Zbirna vloga«.

Za planine in skupne pašnike je možno zbirno vlogo poslati do 30.6. 2003.

Višine neposrednih plačil v letu 2003 so sledeče:

Za krušna žita (pšenica, rž, pira, ajda), za druga žita (koruza, tritikala, oves, ječmen in proso), za stročnice (krmni grah, krmni bob, soja, sladka lupina), za oljnice (sončnice in oljne buče) ter za oljno ogrščico je višina neposrednega plačila 57.500 SIT. Pogoj pa je, da je strnjena površina posamezne poljščine vsaj 0,20 ha (razen za oljne buče 0,1 ha).

Višina izravnalnih površin, do katerih so upravičena kmetijska gospodarstva na območjih z omejenimi dejavniki za kmetijstvo, znašajo 19.000 SIT / ha za gorsko višinsko območje, 18.500 SIT/ha za strme kmetije, ter 13.500 SIT/ha za gričevnato hribovske kmetije. Za kmetijska gospodarstva, ki niso vključena v elaborat o območjih z omejenimi dejavniki za kmetijstvo, njihova zemljišča za so razvrščena v ta območja, znaša plačilo 6.000 SIT/ha. Pogoj za pridobitev izravnalnih plačil EKO 1 je najmanjša skupna površina kmetijskih zemljišč 1 ha. Izravnalnih plačil ni možno pridobiti za vinograde in za kmetijska zemljišča v zaraščanju (razen v primeru uveljavljanja ukrepa SKOP odpravljanje zaraščanja).

Za pridobitev premij za govedo je potrebno imeti vse živali označene in registrirane v centralnem registru goved. Pri dodeljevanju teh premij se upošteva letos obremenitev razpoložljivih krmnih površin z živino 1,8 GVŽ/ha. Osnova so krmne površine navedene v zbirni vlogi. Ta kriterij se ne upošteva na kmetijskih gospodarstvih, ki redijo manj kot 15 GVŽ. Posebno premijo za bike in vole je možno pod enakimi pogoji kot lani pridobiti v višini 36.000 SIT za bike oziroma v višini 26.000 SIT za vole. Zahtevki na predpisanem obrazcu se vložijo za prvo polovico leta v času od 1. do 15. julija 2003, ostali roki pa so v oktobru in decembru.

Tudi pogoji za pridobitev premije za krave dojilje se niso spremenili, višina premije pa znaša 34.500 SIT. Tudi letos bo mogoče na zahtevek navesti določen % telic za nadaljnjo rejo. Uveljavljati je možno le toliko premij, da obremenitev krmnih površin na presega 1,8 GVŽ/ha.

Klavna premija za klavno govedo znaša 13.800 SIT, za klavna teleta pa 8.600 SIT. Klavna teleta so zaklana ali izvožena teleta in so bila ob zakolu ali izvozu stara več kot 1 mesec in manj od 7 mesecev. Ob zakolu so tehtala največ 290 kg žive teže oziroma manj kot 160 kg ohlajene klavne mase. Rok za vlaganje zahtevka je enak kot pri posebni premiji za bike in vole.

Proizvajalec, ki izpolnjuje pogoje za pridobitev klavne premije za klavno govedo, je upravičen do dodatnega plačila, razen za klavna teleta. Dodatno plačilo znaša 5.100 SIT/ žival. Zahtevek se vlaga v istih rokih kot klavna premija.

Novost je ekstenzifikacijska premija. Do nje je upravičen proizvajalec, ki mu je dodeljena premija za krave dojilje, če ima obremenitev krmnih površin nižjo ali enako 1,4 GVŽ/ha. Pri tej premiji se obremenitev preverja petkrat letno s pomočjo centralnega registra goved. Uvedena je tudi ekstenzifikacijska premija za krave molznice, ki zahteva enako obremenitev krmnih površin ter zagotovljeno rejo navedenega števila krav 6 mesecev. Do nje so upravičene kmetije v hribovskem in gorskem območju oz. morajo imeti najmanj 50% krmnih površin v teh območjih. Premija za krave molznice se bo izplačala, če bo v letu 2003 več kot 50% mleka proizvedenega na teh območjih. Višina ekstenzifikacijske premije je 17.300 SIT / žival.

Premijo za ovco ali kozo lahko pridobi proizvajalec, ki je redil živali najmanj 100 dni po preteku roka vložitve zahtevka. Premijo dobi za žival, ki na zadnji dan obveznega obdobja reje izpolnjuje starost 1 leto oz. je najmanj enkrat jagnila oziroma jarila. Višina premije je 3.600 SIT za ovco (reja za meso) in 2.900 SIT za kozo. Proizvajalci na območjih z omejenimi dejavniki za kmetijstvo lahko uveljavljajo še dodatno premijo za ovco in kozo v višini 1.200 SIT/žival in dodatno plačilo 170 SIT za ovco oziroma 140 SIT za kozo.

Za kobile za vzrejo žrebet je tudi letos pod ustaljenimi pogoji možno pridobiti neposredno plačilo v višini 25.000 SIT na žival. Čebelarji pa bodo preko Čebelarke zveze Slovenije lahko uveljavljali neposredno plačilo za gospodarsko čebeljo družino v višini 960 SIT.

Za obnovo trajnih nasadov (sadovnjakov, jagod, špargljev), ki so bili obnovljeni v jeseni 2001 ali spomladi 2002, je namenjenih 250 milijonov SIT. Za pridobitev sredstev je potrebno kandidirati ob objavi javnega razpisa za dodelitev podpore, ki je objavljen vsako leto. Na enak način je možno pridobiti sredstva tudi za obnovo vinogradov, ki letos znašajo skupno 500 milijonov. Podpore so namenjene tudi delovanju organizacij proizvajalcev na podlagi potrjenega programa dela. V tem okviru je možno pod določenimi pogoji sofinanciranje obnove in naložb v objekte in opremo za pripravo proizvodov za trg (hladilna prevozna sredstva, protitočne mreže, plastenjaki, steklenjaki, predelava in poljenje olja) do višine 50 % vloženi sredstev.

Tudi pri ukrepih SKOPa so uveljavljene nekatere spremembe. Poleg že znanih ukrepov sta namreč stopila v veljavo ukrep ohranjanje ekstenzivnega travinja v višini 5.000 SIT /ha ter ukrep pokritost tal na vodovarstvenem območju. Višina teh plačil je za njive 60.000 SIT/ha ter za trajne nasade in travinje 30.000 SIT/ ha. Omenjeni ukrep se letos izvaja zaenkrat le poskusno na treh vodovarstvenih območjih.

Glede na razpoložljiva sredstva proračuna za neposredna plačila se predvideva izplačilo okoli 53 % sredstev v tem letu, preostanek pa naj bi bil izplačan v prvi polovici prihodnjega leta.

Ostale informacije ter podrobnosti lahko dobite na inštruktažah, ki jih tudi letos izvajamo za vas na že ustaljen način. O datumih, urah in lokacijah inštruktaž ste bili pisno obveščeni. ■

Levo od vzhodnega bloka

Šaleško dolino vodijo direktorice

Ob mitu karizmatičnih direktorjev v Šaleški dolini (Žganka, Atelška, Fijavža) in kasnejših struktur Žerdina, Vrtačnika, Staniča idr. so v zadnji petletki v gospodarstvu in družbenih dejavnostih vzele vajeti v roke gospe direktorice. Če naštejemo le najbolj vnete in zagrete, v bistvu uspešno vlečejo naprej, v imenu kapitalizma in pozabljene delavske demokracije pa so nekatere tudi na čelu uspešnega razvoja. Svetla točka med njimi je direktorica ESOTECH Zofija Mazej-Kukovič, na kratkih vajejih ima svoje podrejene poddirektorje in zidarje Vegradova Hilda Tovšak, kadrovska direktorica mega ERE d.d. pa je Nada Zavolovšek Hudarin. Pravi vrelec napredka v zahodnem delu Šaleške doline je Lidija Fijavž-Špeh v Termah Topolšica, na tronu Upravne enote državne uprave Republike Slovenije pa Darja Milena Pečovnik. Ambiciozna in uspešna na čelu Savinjsko šaleške gospodarske zbornice Velenje je Alenka Avberšek, »generalka« med obrtniškim lobijem pa Sonja Jamnikar. Več kot pol šolam »ministrirajo« ravnateljice, Ljudsko univerzo Velenje pa usmerja direktorska andragoginja Mirjana Šibanc. Nedvomno pa je mesto odgovorne urednice Radia Velenje Mire Zakošek na ravni »šefinje« vsem moškim urednikom vseh šaleških medijev. Nekdo je pred kratkim dejal, to so same »strupene« dame, ki kljub damskim kostumom »nosi-jo hlače« in zaposlenim delijo skromne plače.

Golte v »Božjih rokah«

Da je Rekreatijski center Golte nad Mozirjem že štiri desetletja regijska sirota, je več kot jasno. Tudi inozemski kapital dveh in pol milijonov evrov za zdaj ni bila uspešna injekcija, saj je južnotirolski lastnik Shear & že dvignil roke od njega. Nesreče, od sušnega vremena, milih zim, zaprtja sistema, smrtnih nesreč, kadrovskih polomij in druge, so vse do zdaj vplivale na razvoj »mrtvega posvojenca«. Ob zadnjem obisku predstavnika lastnika Golte Slovenija Richarda Schtampfla (upajmo, da ni bil dokončno zadnji !), je le-ta dal jasno na znanje, da se ogromnemu kapitalu, ki so ga v zadnjih dveh letih vložili z investiranjem v sistem umetnega zasneževanja, ne bodo odpovedali, da pa ob pomoči vseh županov okrog Golt iščejo novega upravitelja. Izziv za nove turistične avanturiste je več kot očiten.

Županove vrste v Šmartnem ob Paki

Lojz Podgoršek, župan Občine Šmartno ob Paki, kot kaže vsaj ene volilne obljube ni pojedel (za ostale ga še opazujemo). Svojo namero, da bo sprejemal občane na osebne razgovore, namerava uresničiti že v začetku februarja. Ob ponedeljkih in sredah bodo namreč uradne »govorilne ure« in že zdaj je slišati, da bodo pogovori kratki, vrste čakajočih pa dolge. Zato je župan že predvidel nekaj več stolov v predprostoru županskega urada. »O odprtih zadevah,« je bil Podgoršek šaljivo kratek, »se bomo pogovarjali za zaprtimi vrati«.

Županovi pomočniki

Da je bil zdaj že bivši podžupan Drago Martinšek tudi županski kandidat zadnjih volitev, na moč uporaben funkcionar, kaže nova poteza župana MO Velenje Srečka Meha. Po Martinškovem neslavnem slovesu je na mesto svojih namestnikov imenoval kar tri podžupane. Velenjski LDS šef Drago Martinšek pa zdaj razmišlja nekoliko bolj praktično, saj je spoznal, da je v življenju poleg politike pomembno še kaj drugega, npr. študij, družina, prijatelji, narava in druge drobne skrivnosti življenja.

Dekan Pribožič zmagal v zadnjem krogu

Ob silvestrovanju na prostem sredi Velenja so razglasili tudi Naj osebnost leta 2002 po razpisu tednika Naš čas. Lovorika je pripadla športnici Jolandi Čeplak »Joli«, ki je prejela skupaj 1045 glasov le 68 manj (torej 977) pa že šoštanski župnik Jože Pribožič, ki je v zadnjem glasovanju prejel celo največ, 274 glasov. Kako priljubljena sta bila prvo- in drugouvrščena športnica in duhovnik, pove podatek, da je v celotnem ciklusu glasovalo nekaj nad 3100 bralcev, kar dve tretjini pa sta jih skoraj enakomerno prejela najhitrejša šprinterka v Evropi Jolanda Čeplak in najprijaznejši župnik v šaleški dekaniji Jože Pribožič. Čestitke obema, Pribožiču pa nasvet, da naj ne kandidira za župana, saj bi po vzorcu iz Občine Mozirje utegnil dobiti več glasov kot sedanji župan Občine Šoštanj. ■

Prostorske informacije

Piše: Edi VUČINA

Priznam, ni lahko zopet začeti. Nekaj mesečna prekinitve te vrže iz ritma in vzame nekaj volje. Pojavi se dvom, vas sploh zanima moje godrnjanje in opozarjanje na napake občinske oblasti? Ali si ob vsakodnevni borbi za preživetje in morečem (pred)vojnem vzdušju še lahko vzamete čas za lokalne prostorske probleme? Naj bo, si rečem, saj tako ali drugače pišem pravzaprav zase, da si olajšam dušo in vest. Da ne boste enkrat rekli, vedel je, a nas ni opozoril.

A kljub daljši prekinitvi izhajanja LIST-a ugotavljam, da se prav veliko v tem času, še zlasti na področju urejanja prostora, ni zgodilo. Novih prostorskih aktov še ni. Je pa nova celotna zakonodaja, ki regulira vse v zvezi z urejanjem prostora in gradnjo objektov. A o novi zakonodaji je LIST že pisal, zato tokrat ne mislim razlagati novosti. Tudi sicer je v času, ko vlada pojmovna zmeda in manjka še mnogo podzakonskih predpisov, o tem nevaležno pisati. Opozoril bi še na neprijetno posledico obdobje starega zakona (od leta 1984 naprej se je uporabljal URBANISTIČNI RED) in s tem prehitel našo občino, ki v svoji osemletni zgodovini ni uspela pripraviti pravnih podlag za izdajo dovoljenj za kar velik kos naše občine. Gre namreč za pretežni del bivšega pridobivalnega prostora, kjer je dolga leta gradnjo onemogočal premogovnik, danes pa tam ne bo možno graditi, ker občina še ni napisala pravil za dovoljevanje gradenj. To zna biti zelo zoprn za tiste, ki želijo v omenjenem območju zgraditi svoj objekt, kajne?

Roko na srce, to se je zgodilo tudi mnogim drugim občinam po naši državi. Da so manjše občine težko kos strokovnim nalogam, ki jih je na področju urejanja prostora država podelila lokalnim skupnostim, ugotavlja tudi analiza pristojnega ministrstva (Urada RS za prostorsko planiranje). V skupini občin, ki se na anketo niso odzvale, je žal tudi naša občina. Po mnenju omenjenega urada (g.M.Preloga) je razloge za nesodelovanje iskati v »neustrezni strokovni in kadrovski organiziranosti, pomanjkanju evidence o prostorskih aktih, odsotnosti zemljiške politike in bistveno premalo odobrenih finančnih sredstev za urejanje prostora«. Zaključna ocena stanja (nezadovoljivo) je zato zaskrbljujoča, za manjše občine celo kritična. Naši svetniki so na zadnji seji vendarle imeli na mizi dva osnutka prostorskih aktov in sicer spremembo lokacijskega načrta za novo čistilno napravo kot dopolnitev obstoječe ter spremembo odloka, ki bi naj med drugim zagotovil pravno podlago za gradnjo nove osnovne šole. Oba akta bi morala biti tudi ustrezno pred-

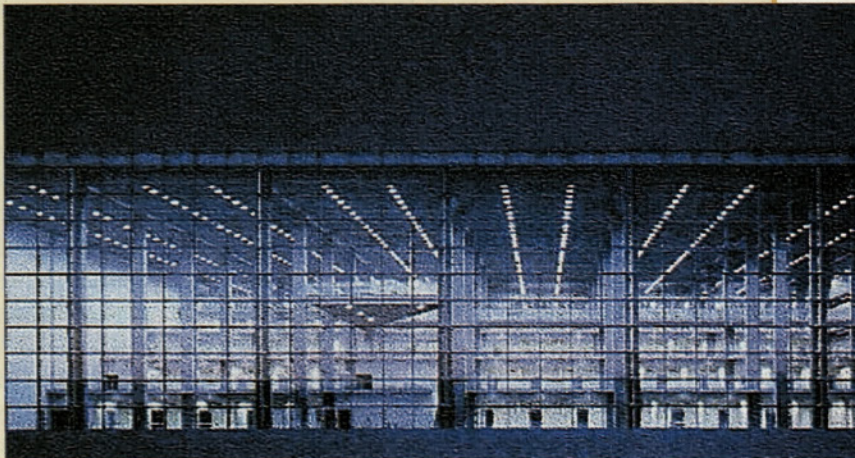
stavljena javnosti (javna razgrnitev, obravnava), vsaj novi zakon to od občine zahteva. Namen zakona je med drugim aktivnejše vključevanje prizadetih občanov (predvsem lastnikov nepremičnin na obravnavanem območju). Na pomen obeh predvidenih objektov za vse občane najbrž ni treba posebej opozarjati. Predvidena gradnja pa ni pomembna samo za neposredno okolico (vplivi na okolje), ampak tudi za širše območje. V čistilni napravi bodo čistili odplake iz celotne doline (tudi iz sosednje občine), v predvideno šolo pa se bodo stekali otroci iz različnih zaselkov celotnega teritorija občine.

Na tem mestu bi moral primerjavo med čistilno napravo in šolo končati, kajne, a se ne morem znebiti vtisa, da je pristop do projektiranja in organiziranja gradnje pri čistilni napravi dovolj profesionalen in strokoven, za šolo pa tega ne upam trditi. Mogoče le zato, ker je nepovratni denar za čistilno iz EU možno dobiti le na osnovi kvalitetno (z znanjem) pripravljene dokumentacije?

Kakor koli že, nove šole, če bo taka kot jo tudi v tem LIST-u predstavljajo ponosni občinski uradniki, res ne bodo primerjali z Eifflovim stolpom, zato je strah, da bi objekt oblegali turisti, odveč. Gre namreč za dokaj (pod)povprečen in neopazen stavbarski izdelek, ki si bo naziv ARHITEKTURA še moral pridobiti. Po mojem ugibanju v preteklosti, katera geometrijska oblika bo »premagala trikotnik«, smo s predstavljenim rešitvijo dobili odgovor. Ne pravokotnik, ne trikotnik, ne krog, ampak tako, da bo »ziher«, vsakega po malo. Očitek na natečaju izbrani rešitvi je bil, da presega normative določene s strani pristojnega ministrstva. Tudi predstavljena zasnova presega površinske normative za hodnike, a tokrat je argument »za«, ker ste »vi« tako želeli. Da je zdaj za isto šolo pozidanega veliko več zemljišča in da je stavba zrasla v višino (tudi do štiri etaže), ni preveč obetaven znak za racionalno gradnjo. Da bo umeščenost v prostor kaj boljša (upoštevanje objektov v okolici), pa ob sestavi »strokovne« ekipe niti ni bilo za pričakovati. Skratka, če bi predstavljena rešitev tekmovala na natečaju, kjer ima svoje mnenje tudi arhi-

tekturna stroka, bi najbrž ostala brez nagrade. A kaj šteje moje mnenje, če so občinski svetniki navdušeni. »To je tisto, kar so si želeli«, so mnogi povedali na glas (NČ, št.4/03).

Medijska kampanja s predstavitvijo projektov v Mestni galeriji, na spletni strani in v LIST-u je učinkovita, ni kaj. Šoštanj je torej navdušen nad novim idejnim projektom. Iz pojasnila pristojne delavke lahko razberemo, da je pri usklajevanju projekta sodeloval tudi gradbeni odbor, ki baje premore celo enega arhitekta. Upam, da s tem ne mislijo avtorja teh vrstic, saj sem iz gradbenega obora protestno izstopil še preden je projektant, pa ne tisti, ki je bil izbran na natečaju, prijel za svinčnik. Občinska oblast se je, podobno kot državna politika pri vprašanju vstopa v NATO, zlila v eno samo brezkonfliktno celoto. Saj poznate, a ne, kdor ni z nami je proti nam. Adijo opozicija in živela sprava.

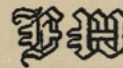

Riken Yamamoto, University of Future (Univerza prihodnosti).

Nehvaležni časi za tiste, ki še poskušamo misliti s svojo glavo, kaj ne? Če nisi za rešitev, ki jo je izbral, kdo že (!?) in predlagal župan, si obtožen, da si proti šoli. Pa me vseeno zanima, zakaj si niso upali poleg predstavljene rešitve, pokazati vsaj zmagovalno rešitev arhitekturnega natečaja? Če že ne za kaj drugega, že za to, ker nas je (davkoplačevalce) natečaj stal nekaj milijončkov. Pa zakaj so sestavljavci novega Zakona o graditvi objektov napisali člen, ki v primeru večje porabe proračunskega denarja (preko 300 milijonov SIT) zavezujejo investitorja, da arhitekturno rešitev izbere na javnem natečaju? Mar o investiciji javnega denarja v višini letnega proračuna naše občine res lahko odloči le župan in to v posmeh dejstvu, da je v parlamentu sam dvignil roko za prej omenjeni zakon?

Da se razumemo, to so le moji pomisleki, »Šoštanj« je sicer navdušen. ■

Woschnaggi in narodnoosvobodilno gibanje

GEGRÜNDET
1 7 8 8

Miran Aplinc, prof.

V prejšnji številki Lista smo v prispevku Woschnaggi - Vošnjaki - Šoštanj predstavili družino Woschnagg. Woschnaggi so bili lastniki Tovarne usnja Šoštanj, ki je v času svojega obstoja dajala kruh mnogim Šoštanjčanom in njihovim družinam. Starejši delavci se še spomnijo lastnikov, ki so na začetku prejšnjega stoletja dvignili svoj usnjarski obrat na industrijski nivo in bili pomembni tovarnarji že v avstro-ogrski monarhiji. Med drugim so posegali tudi v politiko, postali poslanci, ustanovitelji posojilnic, se udeleževali na kulturnem področju, sponzorirali društva itn. Med obema vojnama je usnjarska industrija v Šoštanju postala pomemben del gospodarstva Kraljevine Jugoslavije in je leta 1938 dosegla razvojni višek, ki ga je presekala vojna. Življenje se je z okupacijo za vsakogar spremenilo in zahtevalo opredelitev. Usoda družine Woschnagg je zanimiva tudi zato, ker so v začetku vojne relativno pasivno gledali na okupatorja in se kasneje priključili NOB, zaradi česar jih je okupator preganjal in zaplenil imetje. O tem bomo spregovorili v današnjem prispevku.

Že v prvem napadu na Šoštanj, 7. oktobra 1941, so partizani poskušali kaznovati nekaj okupatorjevih veljakov in izdajalcev, med njimi tudi župana Huberta Haukeja, Hansa Gruberja in Wolfganga Klimenta, komercialnega direktorja v tovarni. Odziv orožnikov je bil mlačen in spopad se je končal brez večjih žrtev. Kot povračilni ukrep so Nemci ustrelili deset talcev za Woschnaggovimi hlevi in aretirali nekaj ljudi, med njimi tudi dr. Staneta Medica.

Kojc navaja, da so Woschnaggi pričeli

podpirati NOG že 1942. leta. Tudi drugi viri potrjujejo, da so Woschnaggi že leta 1942 dajali partizanom usnje in zdravila, intervenirali pri gestapu za aretirance in že leta 1941 dali partizanom veliko vsoto denarja. Tudi Vinko Huber, delavec v Woschnaggovi tovarni, ki se je povezal z NOG leta 1943, je trdil, da mu je Herbert Woschnagg nekoč dal 300.000 RM za partizane. Omenil je še, da jim je Herbert Woschnagg poslal tudi pisalni stroj, radijski aparat, tobak in usnje. Tudi po izjavah Franca Kramaršiča so Woschnaggi dali zelo veliko za partizane. Herbert in Walter sta dajala partizanom denar in orožje. »V tovarni sta ščitila delavce in nameščence ter v več primerih zanje uspešno intervenirala pri gestapu,« tako da so jim ljudje v času okupacije zaupali in ni bil zaradi njih nihče aretiran in v zaporu. Herbert in Walter Woschnagg sta skrila večje količine usnja, bencin in kemikalije za strojenje, kar sta po vojni izročila narodni oblasti, za kar so vedeli tudi ostali družinski člani. Malvina Woschnagg je tudi pogosto dajala denar in se v prvi polovici 1944. leta sestala v Lokovici s članoma vodstva šaleško-mislinjskega okrožja. Obstaja tudi dokument, ki ga je izdal Krajevni odbor Ravne, v katerem so potrdili, da so Woschnaggi dajali za NOG material in denarna sredstva, vse skupaj v višini 306.750 RM in 27.944 din. Woschnaggi so skrivaj pomagali partizanom in pokazali, da so humani, kar ljudem seveda ni ostalo skrito. Tak dogodek se je zgodil 23. februarja 1944, ko so po obsežnih akcijah okupatorja proti premikom XIV. divizije privedli preživeli partizane v Šoštanj v poslopje nemške postojanke nekdanjega sodišča, kjer so bili v kletnih prostorih zapori. Nasproti nemške postojanke, na postajo Rdečega križa, ki je bila čez cesto, so večkrat pripeljali v oskrbo ranjene nemške vojake in ujete ranjene partizane. Malvina Woschnagg in Marija Majer, ki sta bili zaposleni na postaji

Rdečega križa, sta tako izvedeli osebne podatke ujetih partizanov, informacije o napadih na partizane in predvidenih aretacijah ter jih preko zvez sporočili partizanom. Učiteljica Trobejeva je tak dogodek opisala v svojem dnevniku: »Ranjene partizane, kakor smo slišali, je obvezovala na postaji Rdečega križa gospa Malvina Woschnagg in pomagala ji je žena učitelja Majerja. Najprvo so bili obvezani ranjeni nemški vojaki in nemški štabni zdravnik [...] se ni protivil, ko je gospa predlagala, naj obvežejo še ranjene ujete partizane. Župan Strobl je sicer protestiral, a mu ni pomagalo nič, to pot je zmagalo človekoljubje.« Majerjeva sta še leta 1944 živela v učiteljskem stanovanju v hiši ob železniški postaji, ki je bila bombardirana, zato je Malvina predlagala, naj se preselijo v prazno stanovanje v gospodarskem objektu posestva Gutenbihl v Ravnah. Družina se je zaradi varnosti in miru res preselila na posestvo. Učitelj Majer je imel v Ravnah skrito radijsko postajo v nekem opuščnem mlinu in zvezo s partizani, za katere mu je Malvina velikokrat posredovala koristne informacije Ker je bil izdan, ga je nekoč Malvina obvestila, da ga okupator name-rava aretirati, zato je moral takoj ukrepati. Ker so se določenih oseb, ki so delovale dvojno, zelo bali, da bi jim škodovali, so zaradi varnosti njegove družine partizani organizirali navidezno ugrabitve. Prebeg je uspel, vendar so kmalu za tem prišli Nemci in na domu je sledila preiskava, a brez hujših posledic.

Po dosegljivih virih je največ informacij znanih o Dorli, ženi Walterja Woschnagga. Za potrebe slovenskih izgnancev je prispevala večje vsote denarja. Ob neki priložnosti je dala 80.000 kun za otroke izseljenega dr. Staneta Medica in spet drugič briljantni prstan. Dorli je med vojno občasnó živela v Zagrebu in aktivno sodelovala v NOG, zaradi česar je bila že leta 1942 ob aretacijah v nevarnosti in je zato pre-

begnila preko zvez v Maribor. Mestni odbor OF v Zagrebu je po vojni izdal karakteristiko, v kateri je bilo navedeno, da je že »od leta 1941 bila navdušena simpatizerka OF-a. Njeno ponašanje pred okupacijo in med okupacijo, kljub temu da je po poreklu inozemka, je bilo napram našemu narodu tako vzgledno, da se je že sama čutila kakor pripadnica slovenskega naroda.« Od leta 1941 je bila v stikih s predstavniki osvobodilnega gibanja v Mariboru, zveza Robinščak - Röck. Od leta 1944 je bila v stikih celo z ilegalnim partijskim komitejem na Dunaju, ki ji ni dovolil v partizane, ampak ji je zadal nalogo »Zbiranje materiala o ustaških zločinih v koncentracijskih logorih NDH, ki bi ga naj odnesla v Švico«. Zaradi informacij, da ji je gestapo na sledi, ji je zaupnik partijskega komiteja svetoval, naj prebегne v Švico. Brez zbranega materiala je ilegalno prebegnila najprej na Dunaj, nato pa skupaj s svojim možem na nemško-švicarsko mejo, kjer sta preplavalala Ren do sredine. Tam ju je s čolnom čakal njen brat dr. Held. Mejo sta morala prestopiti ilegalno, saj je Dorli švicarsko državljanstvo izgubila, ko se je leta 1935 poročila. Walterju so oblasti odvzele nemški potni list že leta 1943, ko se je vrnil s poslovnega potovanja iz Švice, domnevno zaradi protinemške propagande. Walterju in Dorli je tako uspel pobeg na varno v nevtralno državo, kjer sta tudi pričakala konec vojne. Doma v Šoštanjju pa so dogodki šli v drugo smer, kajti vojne še ni bilo konec. Po preobratu na vzhodni fronti okupatorjev tabor ni bil več enoten. Osvobodilno gibanje je začelo podpirati nekaj bivših kulturbundovcev iz Velenja in Šoštanjja, tudi Herbert in Malvina Woschnagg. Poleti 1944. leta so bili šoštanjski Nemci že demoralizirani. Bali so se za svoja življenja in premoženje in prenočevali v utrjenih postojankah. Nekateri so se celo izselili, kot denimo Sophia Gollova, ker so bili v Velenju povsem nezaščiteni. Že avgusta leta 1944 so Šoštanjčani opazili spremembe pri Nemcih: »Kot strahovi se pomika in potika velenemska klika po cestah in šepeta, /.../ nič ne zgledajo kot zmagovalni junaki. /.../ Detiček se vozi sleherni dan v Celje prenočevat, zjutraj ko se je vračal domov, ga je v Gorenju čakalo veliko presenečenje.« Takrat so partizani napadli potniški vlak na progi Celje-

Šoštanj. Prelomni dogodek za šoštanjске Nemce se je zgodil leta 1944 ob dogajanjih okrog Woschnaggov. Gestapo center v Šoštanjju je imel ob ustanovitvi nalogo vdora v OF, vendar je bila najvažnejša naloga zasledovanje partizanov in s tem informacije za bojne enote. 1944. leta so v takšni akciji s pomočjo zaupnika centra Maribor dobili zvezo z neko žensko v Šoštanjju, ki je bila povezana s partizani in OF. Žensko so aretirali in pri zaslišanju je izdala vrsto oseb, ki so delale za OF. Tako so aretirali v prvem valu meseca junija 1944 27 oseb. Na zaslišanjih, ki so sledila, so bila odkrita nova imena v povezavi s partizani in OF. Med njimi je bila tudi Malvina Woschnagg. Z obtožbo, da je Malvina podpirala partizane, jo je 12. avgusta 1944 gestapo aretiral in zaprl v mariborske zapore. Aretiral jo je osebno Emisl Vogel, načelnik gestapa v Šoštanjju. Ob tem dogodku je učiteljica Trobejeva, pozorna opazovalka dogajanj, v svoj dnevnik zapisala: »Kdo bi si mislil, ob prihodu nemške vojske v naše kraje je gospa Malvina objemala in ljubkovala nemške vojake,« ki so prodrli v mesto Šoštanj, »a danes sedi s 25 sotrpinov skupno v ječi zaradi borbe proti nemškemu režimu.« »Odpeljana je bila naravnost v Maribor. Zadnje čase je pomagala Slovincem iz ječe, tudi je podpirala partizane. Kakor pravijo, kar pa bo najbrže resnica, ker drugače bi je ne zaprli. Pravijo, da ima tudi tu /.../ izdajalka svoj jezik vmes. Gestapom je bila dolgo trn v peti, a niso ji mogli do živoga. /.../ Vsekakor je bila malo nespametna, vsi ji želimo, da bi se srečno izmazala iz te afeře, posebno ker gre vse h koncu.« Njihov nameščenec v tovarni Vasle je komentiral: »Vrč gre samo tako dolgo po vodo, da se razbije«. Tudi šoštanjski nacisti so Woschnagge gledali po strani, »slednji pač niso bili vneti za nacizem.« Zanimivo je, da misli, ki jih je izrazila v svojem dnevniku učiteljica Trobejeva, kažejo na relativno naklonjenost in sočutje do Woschnaggov. Pod vplivom zvez Woschnaggov je gestapo Malvino izpustil, a pod pogojem, da bo zapustila Spodnjo Štajersko, vendar je kljub temu ostala v Šoštanjju, zato je bila »šoštanjška nemškutarija od sile ogorčena zaradi tega.« Marica Trobejeva je v svojem dnevniku z dne 20. septembra 1944

zapisala: »Čudno se obrača svet /.../ Ljudje, ki so prej trobili na vsa usta v nacistični organizaciji, zdaj iščejo stike s partizani.« V nadaljevanju je zapisala: »Tudi Woschnagg najbrže radi žene Malvine opogumljen skuša rešiti, kar bi se dalo, in se izgovarja, da je v njegovi tovarni in pisarnah zavijal po nemško Wrentschur kot ravnatelj.« V dosegljivi literaturi je zapisano, da je bilo »glavno središče šaleških Nemcev in hitlerjancev /.../ v Šoštanjju, njihovo glavno oporišče pa v Woschnagovi tovarni, kjer so bili vodilni uslužbenci zelo aktivni kulturbundovci /in/ tudi zaupniki Gaugrenzlandamta.« Ob pregledu arhivov OZNE in KUZOP lahko rečemo, da so bili Woschnaggi člani Kulturbunda od leta 1940. V arhivih so bili sicer le evidentirani, brez kakršnih koli karakteristik, ki bi potrjevale njihovo aktivnost oziroma pasivnost. V Kulturbund so stopili na pritiske vodstva Kulturbunda in bili še leta 1941 na razpolago okupatorju. Kot člani Kulturbunda so od leta 1941 postali tudi člani Heimatbunda z rdečimi izkaznicami. Na tej osnovi sta lahko bila Herbert in Walter člana Wehrmannschafta. V Heimatbundu nihče od Woschnaggov ni imel nobenih pomembnih funkcij in tudi niso bili šoštanjski župani, kakor tudi niso bili zaupniki šoštanjškega gestapa. Vendar jih je zaradi vsega navedenega OZNA po vojni obravnavala kot Volksdeutscherje in osebe nemške narodnosti.

Zaradi partizanskih akcij in napadov na železniške proge je bilo v jesenskih mesecih leta 1944 celotno področje Šaleške doline blokirano, zato se je v začetku novembra v tovarni usnja v Šoštanjju nabrala velika količina raznih vrst usnja. Že 11. oktobra leta 1944 so iz tovarne poslali prošnjo pokrajinskemu načelniku za prevoznništvo okrožja Celje za pomoč pri reševanju njihovih težav. Predlagali so, naj jim pošljejo kamione za odvoz usnja, pri čemer bi lahko istočasno dostavili surovine, ki so bile že na poti. Vendar od pokrajinske uprave niso dobili odgovora. Višji postajni načelnik v Šoštanjju je izjavil, da se je Herbert Woschnagg nekajkrat oglasil pri njih za odvoz tovora, vendar železnica ni imela prostorov za skladiščenje, oviro pa so predstavljali tudi nenehni zastoji vlakov. Vodja skupnih oddelkov tovarne usnja

dr. Pertsch je povedal, »da je za tovarno vsakokrat 1000 kg prostora za usnje po petkrat na razpolago, kar je ravno eden vagon.« Zaradi navedenih vzrokov takrat usnja iz tovarne v Šoštanju niso uspeli prepeljati. Okupator je bil zaradi partizanskih akcij v defenzivnem položaju in je obvladoval le še svoje utrjene postojanke. Okolica je bila pod kontrolo partizanov, ki so ta položaj izkoristili za napad na Šoštanj.

Šoštanj so partizani napadli večkrat. Na napad 14. novembra 1944 se je Šercerjeva brigada temeljito pripravila, saj so nameravali zapleniti usnje v tovarni. Vendar je bil Šoštanj dobro varovan in obdan z bodečo žico ter minskimi polji. Po podatkih, ki so jih zbrali, je bilo takrat v Šoštanju 170 vojakov in orožnikov, ki so bili koncentrirani v oporiščih pri železniški postaji, bunkerjih in strelskih jarkih okoli sodišča, osnovne šole in Sokolskega doma. Središče mesta in tovarno so nadzorovale le posamezne skupine stražarjev. Šercerjeva brigada je zvečer demonstrativno napadla mesto, blokirala sovražnika v njihovih oporiščih ter vdrla v slabo varovano tovarno, vendar so morali kljub temu porušiti trdna vhodna vrata v tovarno in vrata v skladišče. Akcija je bila zelo uspešna, saj so takrat z vozovi odpeljali 5 ton usnja. Na podlagi zapisa nega v dosegljivi literaturi ni mogoče trditi, da so bili Woschnaggi kakor koli povezani s partizani. Po nekaterih navedbah so napad in rekvizicijo izvedli z vednostjo Woschnaggov, za kar naj bi bil v tovarni zadolžen nameščenelec Rudolf Kindlhofer, ki je uredil vse potrebno, da je bilo usnje pripravljeno za odvoz. Po drugi strani je okupator že prej sumil Woschnagge, da sodelujejo s partizani, vendar jim tega niso mogli dokazati. To potrjuje tudi dogodek, ki se je zgodil naslednji dan po napadu na tovarno, ko je major Amend poveljnik nemškega vojaštva v Šoštanju, obiskal Herberta Woschnagga na njegovem domu. Govoril mu je o napadu in med drugim rekel: »Gospod Woschnagg, žal mi je, kako veliko škodo so vam naredili partizani!« Herbert mu je jezno odvrnil: »Nihče mi ni naredil večje škode kot vi!« Ta pogovor in napeta situacija kažejo na to, kako močan in vpliven je bil Woschnagg, pa tudi pogumen, da si je upal kaj takega reči majorju.

Kot smo že omenili, sta bila Woschnagga že dlje časa osumljena sodelovanja s partizani, zato so tudi avgusta leta 1944 aretirali Malvino, ki pa so jo zaradi zvez izpustili. Bila sta pod stalnim nadzorom gestapa, nakar so partizani novembra 1944 napadli tovarno in zaplenili usnje. Zaradi vsesplošne napetosti in suma, da so Woschnaggi sodelovali s partizani ob napadu na tovarno usnja, je komandant varnostne policije in varnostne službe izdal ukaz za aretacijo Herberta in Malvine Woschnagg. Woschnaggova so aretirali, a sta bila nekaj časa v hišnem priporu, ker je bil Šoštanj zaradi partizanskih akcij popolnoma odrezan, tako da so imeli v Šoštanju povezavo z zunanjim svetom samo preko radijske zveze. Nemci so bili zaradi partizanskih akcij že nekaj časa v defenzivnem položaju in so se zaradi tega branili le še iz svojih postojank.

Od sredine leta 1944 je nastajalo v Zgornji Savinjski dolini veliko osvobodeno ozemlje, pomembno za NOG. Zgornjesavinjsko področje je bilo že od začetka avgusta v partizanskih rokah. Zasedli so oporišča: Ljubno, Luče, Gornji Grad, odbili vse napade, zavarovali dovozne ceste, mostove in področje temeljito varovali z močnimi silami. Savinjska dolina je bila kot prvi del Spodnje Štajerske proglašena kot osvobodeno ozemlje. Oživili so gospodarsko in politično življenje in izvedli volitve v SNOS ter izvajali mobilizacijo prebivalstva. Pomemben je bil tudi vojaški vidik osvobodjenega ozemlja, iz katerega so izvajali razne akcije proti okupatorju. Na tem področju se je nahajal štab IV. operativne cone, bolnišnice, skladišča, pristajalna steza za oskrbovalna letala itn. Z napadi na Mozirje, Letuš in Šmartno ob Paki se je osvobodeno ozemlje začelo širiti in odprla se je pot proti Celju, vendar se je napredovanje po začetnih uspehih ustavilo zaradi nemške protiofenzive. Nemci so predvidevali, da bi imelo osvobodeno ozemlje za partizane politični, propagandni in tudi strateški pomen zaradi možnega zavezniškega izkranja iz zraka, do katerega bi prišlo pred izgonom nemških sil s Spodnje Štajerske. Svobodna ozemlja so bila zares pomembna za razmah dejavnosti OF in drugih organizacij ter osvobodilnega gibanja, zgornjesavinjsko osvobodeno

ozemlje pa je bilo pomembno za delovanje vodstva in razmah NOB na Štajerskem.

Osvobodeno ozemlje je ogrožalo nemške interese, zato so sredi novembra tega leta na območje od Velenja do Polzele poslali močne vojaške okrepitve. Takrat pa se je v Šoštanju zgodilo za marsikoga nekaj nepojmljivega. 23. novembra 1944. leta sta Herbert in Malvina Woschnagg z otrokoma pobegnili v partizane preko kurirske postaje 34 S v Šentvidu nad Zavodnjami in naprej na osvobodeno ozemlje v Zgornjo Savinjsko dolino. Tam sta Herbert Woschnagg in žena Malvina stopila v partizane k Savinjskemu partizanskemu odredu, kar je kasneje tudi dokazal. Pobeg Woschnaggov v partizane je močno razburil Nemce, saj so o njihovem dejanju objavili več »strupenih« člankov v nemškem propagandnem glasilu Rdeči raj. V Šoštanju so tudi razširili poseben propagandni letak.

Okupator je zaplenil imetje Woschnaggov

Po vsesplošnem presenečenju in prvovrstni senzaciji zaradi pobega Woschnaggov so Nemci naslednji dan zaplenili njihovo imetje. Pravna podlaga za zaplembo Woschnaggovega imetja sta bili odredbi šefa civilne uprave za Spodnjo Štajersko s 16. avgusta 1941 in odredba s 15. marca 1944. Postopek zaplembe je izvedel deželni svetnik Dorfmeister. 24. novembra 1944, dan po prebegu Woschnaggov v partizane, so Nemci zaplenili v tovarni velike količine usnja in vse premično in nepremično imetje Herberta, Malvine, Walterja in mame Marianne Woschnagg. Šoštanjčani so bili priča veliki transportni akciji, »in sedaj vozi avto za avtom iz gozdne vile, /.../ zaloge usnja iz tovarne skozi Penk v Celje. Blaga je na zalogi ogromno, za celo Slovenijo ...«. Po vojni, ob popisu vojne škode v podjetju so ugotovili, da so Nemci takrat odpeljali iz tovarne v Avstrijo okrog 40 vagonov ali 251 ton usnja. Zaplenili so tudi osebno imetje in dragocenosti na družinskem posestvu v Ravnah in Vili Široko ter imet-

je, ki so ga Woschnaggi imeli na Dunaju. Zablembo so izvedli poveljniki vojaških enot, nekateri šoštanski Nemci ter gestapo. Ob tej priložnosti so zaplenili tudi 1.000.000 RM, ki so jih 16. januarja 1945 nakazali preko Creditanstalt Bankverein podružnice Celje na naslov Der Beauftrags f. d. Festigung deutschen Volksturms poslovalnica Maribor. Plenila je tudi policija, pri čemer je prišlo do spora med komandantom šoštanske postojanke majorjem Amendom, poveljnikom 611. bataljona deželnih strelcev, ki si je nagrabil veliko stvari, in kapetanom Beyerjem, komandantom 4. bataljona deželnih strelcev, ki je bil ogorčen, ker plena niso bile deležne njegove enote. Iz popisa zaplenjenega imetja je razvidno, katere osebe so bile takrat prisotne. To so bili: načelnik gestapa v Šoštanju Emisl Vogel, major Reinhardt, major Bormann, major Hauptmann, Schnellbacher in Allendorf. Gestapo je aretiral tudi komercialnega direktorja Woschnaggove tovarne dr. Wolfganga Klimenta in vodjo orožniške postaje v Šoštanju Ferdinanda Kissewetterja. Klimenta so kmalu izpustili, s čimer komandant šoštanske postojanke ni bil zadovoljen. Vodjo orožniške postaje so dolžili, da je bil povezan s partizani in je pomagal pri pobegu Woschnaggov, vendar so ga čez nekaj časa izpustili. Med vojno so Woschnaggi kot člani ŠDZ dobili nemško državljanstvo, ki so ga izgubili s tem, ko sta Herbert in Malvina pobegnili v partizane, Dorli in Walter pa v Švico. Ostarele in bolne mame Marianne Woschnagg okupator takrat ni aretiral in je ostala na svojem domu v Ravnah.

2. decembra 1944. leta je vodja urada za Spodnjo Štajersko pooblastil dipl. ing. Hansa Kloptschitscha za začasnega gospodarja celotnega premoženja Woschnaggov, s čimer so bile izbrisane vse lastninske pravice prejšnjih lastnikov. S tem je bilo zaplenjeno največje privatno kapitalistično premoženje v Šaleški dolini. Ževart pravi, da je njihov kapital že pred vojno omogočal dejavnosti kulturbunda ter da je z navedenimi ukrepi okupator sam uničil Woschnagge. Vendar bi k temu lahko dodali, da kljub okupatorjevi razlastitvi v novembru leta 1944 in zaslugam, ki so jih Woschnaggi vendarle imeli za NOG, po vojni nova ljudska oblast teh argumentov ni

upoštevala in jih je razlastila še enkrat. Ževart primerja prebeg Woschnaggov v partizane s podobnim dejanjem dr. Wilhelma Hessa predstojnika šoštanskega sodišča, ki je že leta 1934 postal v Avstriji član nacistične stranke in leta 1941 prišel v Šoštanj. Ker se ni strinjal z nacističnimi metodami, se je kasneje preobrnil in ko je dobil poziv za nemško vojsko, je sporočil partizanom, naj ga odvedejo. Odšel je v Zgornjo Savinjsko dolino, delal v pripravljalnem odboru avstrijske osvobodilne fronte, a se je po nemški ofenzivi proti osvobojenemu ozemlju 8. januarja leta 1945 prijavil nemški policiji na Ljubnem. Že po drugem zaslišanju gestapa je priznal, da je prostovoljno odšel v partizane in da je njegova ugrabitev bila organizirana. Zvezni vodja ŠDZ je označil Hessa kot primer slabiča, ki se je ob trdem boju zlomil in postal državni sovražnik. Ževart pravi, da Hessov in Woschnaggov primer kažeta na razkroj okupatorjevih vrst. In res je leto 1944 tudi v Šaleški dolini pomenilo preobrat. Po poročilu velenjske krajevne skupine ŠDZ so številni javni uslužbenci govorili slovensko, nemščina se je malo uporabljala, številni ožji sodelavci ŠDZ so postali omahljivi ali pa so zboleli. Takrat se je, ker naj bi bil bolan, začasno umaknil iz Velenja tudi krajevni vodja ŠDZ in župan Kruitiz. Tudi Hubert Hauke, ki je bil župan Šoštanja od leta 1941, je opustil županovanje v tem letu in njegovo mesto je prevzel Strobl. Hubert Hauke je po vojni izjavil, da so se za ta korak odločili mnogi funkcionarji, ki so prosili deželnega svetnika za razrešitev, saj je bilo zaradi razvoja medvojnih dogodkov vedno težje opravljati to nalogo, pri čemer so na župane pritiskali tudi aktivisti OF. Ker novi župan Šoštanja Strobl ni bil kos težki nalogi, saj ni poznal razmer in jezika, je prosil Haukeja, da ponovno prevzame to funkcijo, kar se je tudi zgodilo. Po vojni je Hubert Hauke izjavil, da je funkcijo prevzel zato, ker je s tem želel koristiti občanom. To delo je opravljal vse do konca vojne, ko se je umaknil na avstrijsko Koroško. Ti dogodki nam povedo marsikaj, vendar je bila vloga Woschnaggov pri tem veliko kompleksnejša. Kot mnogi, ki so sodelovali v NOG in postavljali na kocko svoja življenja, so za razliko od drugih izgubili tudi

materialno zelo veliko. Prebivalstvo je v drugi polovici leta 1944 že čutilo, da se konec vojne počasi, a nezadržno bliža. Tako so mislili tudi Woschnaggi, vendar so dogodki konec leta 1944 pokazali, da je okupator še vedno močan.

Sočasno s prebegom Woschnaggov v partizane so Nemci pričeli z obsežno ofenzivo proti osvobojenemu ozemlju v Zgornji Savinjski dolini, s katerega so partizani ogrožali nemške komunikacije. Najprej so okrepili vojaško moč svojih postojank na železniški progi med Polzelo in Velenjem, v katerih je bilo 27. novembra 1944 skupaj že 1860 vojakov, orožnikov in policije. Naslednjega dne je v Šoštanj prispelo še 1500 pripadnikov bojnih enot polkovnika von Treecka. Spopadi so se pričeli z napadom na Paško vas. 29. novembra so bile nemške enote že pripravljene na ofenzivo in so prodirale iz različnih strani, iz Spodnje Savinjske doline, Šaleške doline in Črne proti osvobojenemu ozemlju v Zgornji Savinjski dolini. 2. decembra se je ob železniški progi razmestilo 400 pripadnikov prvega bataljona Cholm 25. SS policijskega polka, 500 pripadnikov lovskega polka in del 611. bataljona deželnih strelcev, nekaj vermanov, ustašev in Kozakov. Podobno je bilo tudi s koroške strani, saj so tudi tam koncentrirali elitne enote SS. Te velike sile niso Nemci zbrali samo za obrambo železniških komunikacij, ampak so sodelovale v veliki ofenzivi pozimi 1944/45. Po hudih bojih so 5. decembra zavzeli Mozirje, Nazarje, nato pa postopoma do sredine meseca še Gornji Grad, Ljubno, Luče in Solčavo. V bojih je sodelovala tudi specialna enota planinskih lovcev Treeckove bojne skupine za boj proti partizanom. 14. decembra 1944 »je 5. četa Treeckove bojne skupine v hribih nad Ljubnim zajela družino Woschnagg.« ■

(se nadaljuje)

V prispevku Woschnaggi - Vošnjaki - Šoštanj iz prejšnje številke Lista smo priložili tudi slikovno gradivo, katerega lastnik je gospod Vlado Kojc iz Šoštanja.

Dogodilo se mi je pred 60 leti...

Maks Lomšek

Sicer pa bi tokrat moral naslov svojih »nani-zank« nekoliko pomladiti, kajti današnja dogodivščina se je dogajala par let kasneje, leta 1949.

Tega leta sem bil namreč vpoklican na dosluženje v jugoslovanski vojski. Do takrat mi je bila ponovna vojaščina nekako milostno odložena, da sem lahko dokončal šolanje v Ljubljani. Konec aprila 1949 pa sem dobil poziv, da se moram zaradi dosluženja vojaškega roka javiti v vojašnico v Celju. Tako kot jaz je pozive na dosluženje prejelo še mnogo drugih fantov, bivših mobilizirancev nemške vojske. Tako smo se v celjski kasarni poleg mene znašli še Šoštanjčani Hinko Bolha, Jože Kompan, Anton Tekavc, Anton Trogar, Zdravko Satler in pa Velenjčani brata Stanko in Martin Hudales, Jože Obu, Franc Pečnik in še mnogo drugih iz Savinjske doline, katerih imen se ne spominjam več. Ker pa se ta naša generacija že bliža osemdesetim, žal, mnogo teh ni več med nami, ker so odšli že na »večno dosluženje« ...

Da pa bi bila nesreča v nesreči še hujša, smo se morali v celjski kasarni javiti predzadnji dan aprila in smo morali torej prvomajske praznike preživeti za kasarniškim obzidjem in le z oken v prvem nadstropju smo lahko opazovali živahno praznično vrvenje na celjskih ulicah. No in menda takrat nisem bil edini, ki je ugotovil, da je bila to zopet ena od šikanij, ki smo jim bili po naši vrnitvi leta 45 izpostavljeni. Bili smo pač bivši »švabski vojniki«, kakor so nas že takoj na začetku poimenovali in nas tudi še pozneje, predvsem vodniki in nižji oficirji, kar pogosto zmerjali. K sreči je bil v naši skupini tudi Stane Hudales iz Velenja, ki je imel izreden smisel za humor in nam je s svojimi šalami in domislicami le malo popestril turobno vzdušje, ki je vladalo med nami.

Še kar nekaj dni po prvomajskih praznikih je preteklo, ko smo dobili razporede in se je celjska vojašnica začela prazniti. Nekateri so odšli v Zemun, drugi v Pulj in Reko, le nas je, po moji oceni, doletela najslabša varianta: Vojno gradževinsko poduzeće Vranica - Sarajevo. Prepeljali so nas do Travnika, kjer so nas v tamkajšnji vojašnici razporedili v 3 čete, nakar smo kaki obilni 2 uri pešačili do manjše bosanske vasice Kasapovići, kjer naj bi opravili vsa pripravljala dela za bodoče novo industrijsko naselje Novi Travnik, kjer naj bi se kasneje razvila močna vojna industrija.

Ko smo torej prispeli do končnega cilja, smo šele ugotovili, zakaj so nas v Celju tako dolgo zadrževali: niso nas namreč imeli kje nastaniti, kajti tu so stali le trije hangarji, ki so bili prvotno predvideni za skladišče cementa. Te lesene stavbe so bile na hitro preurejen v naše »spalnice«, tako da so vzdolž obeh sten postavili zasilne pregrade s slamaricami v dveh etažah.

Pa se je že prvo noč zgodila huda nesreča. »Statiki«, ki so

namontirali zgornjo etažo, so se pošteno ušтели, kajti sredi noči, ko so zgornja ležišča že bila polno zasedena, so se nosilni leseni stebri nagnili vzdolž celotne stene in zgornja etaža se je zrušila na spodnjo in seveda pod seboj pokopala in stisnila nesrečneže na spodnjih ležiščih. Najhujše so jo izkupil tisti tik stebrov, ki so se nagnili in jih stisnili. Slišati je bilo vpitje, klicanje na pomoč, pridušeno stokanje, skratka, nastala je nepopisna panika. V splošni zmešnjavi in trdi temi so se pričeli prižigati vžigalniki in vžigalice tako, da se je vnela slamarica, ki pa so jo še pravočasno odveli, da se ni vnela cela baraka. Jaz pa sem, ker sem na srečo spal zgoraj, pretresen in prestrašen zgrabil svojo slamnjačo, jo odvelkel par sto metrov do nekega zapuščenega muslimanskega pokopališča in se ugnezdil med dve vzboklini nekdanjih grobov. Upam, da lastnika letih, če sta me opazovala nekje iz Alahovega naročja, mojega

Naša enota zbrana pri "politički nastavi" pred našo, že popravljeno spalnico.

domovanja na njunih parcelah nista prehudo zamerila...

Tam sem prespal kar par naslednjih noči, dokler ni bila naša »spalnica« popravljena in ležišča dvojno ojačana. K sreči so bile majske noči že kar prijetne in tudi vreme je imelo razumevanje za nas, brezdomce. Da pa je bilo pri tej spalnični katastrofi mnogo ranjenih in celo dva mrtva, smo zvedeli šele kasneje, ker so jih tisto noč kar na tiho naložili na tovornjak in odpeljali v Travnik.

Kljub temu da smo bili že dva tedna »hrabri vojniki« (beri: prisilni delavci), smo bili še vedno v svojih civilnih oblačilih. Šele ko se je bližal dan »zakletve«, svečane prisege, kar naj bi se zgodilo v Travniku, je nekega dne pripeljal tovornjak velikanski kup starih uniform in ponošenih čevljev. Razdeljevanje letih pa je bilo spet poglavje zase.

Postaviti smo se morali v vrsto in nato v mimohodu pri dveh vodnikih ujeti v roke hlače, bluzo in čevlje, ne da bi bil kdo vprašan o konfekcijski številki in velikosti čevljev. Rečeno nam je bilo: najdete se in zamenjajte stvari med seboj. Jaz sem imel pri uniformi še kar srečno roko, manj pa pri čevljih, ki sta

bila različnih števil, vendar sem čez čas našel sotrpina z enakim problemom, pa sva po en čvelj zamenjala. Manj sreče pa je imel Hinko Bolha, ki je imel in jo še ima bolj košarkarsko postavo. Hlače so mu segale le malo čez kolena, bluza se ni dala zapreti, čevljev njegove številke pa sploh ni bilo, tako da je še dolgo ostal edini »civilist« med nami.

V skrajno neprijetnem spominu pa mi je ostal dan svečane prisega. Vstati smo morali že ob 5. uri zjutraj in se podati na 2-urno pešačenje v deževnem jutru proti Travniku, kjer se naj bi na kasarniškem dvorišču zgodila tista svečana ceremonija. Tako smo korakali zaradi hudega naliva vsi premočeni, nekateri

tudi bos, ker obutev še ni bila pravšnja, po blatnem kolovozu proti Travniku, kraju in dogodku dneva. Tudi sam sem imel obuvalo obešeno preko rame, ker so se mi na petah že pojavili žulji, in bos capljaj nekje ne repu kolone.

Sama svečanost je hitro minila. Bil je kratek nagovor nekega majorja, nato ponavljanje besedila zaprisege, ki naj bi bilo jasno in glasno, pa je bilo slišati le nekakšno pridušeno mrmranje. Tudi jaz nisem odprl ust, celo dlani rok v žepih so se mi povsem podzavestno izoblikovale v neke vrste fige...

Ko je bila ceremonija končana, smo za kosilo dobili porcijo enolončnice, nakar je sledil, po želji, ogled mesta. Priključil

sem se skupinici mojih znancev, nabavili smo steklenico »šljivovice«, jo po poti nazaj v naše taborišče počasi srkali in tako malce okajeni pa vendarle malo boljše volje, ker se je medtem tudi vreme izboljšalo, že kar proti večeru končno prispeli »domov«. Na hitro sem se slekel, obesil mokre cunje na žeblice, da bi se do jutra posušile, in se vrgel na slamnjačo...

Tako klavrno je minil tisti svečani dogodek in začetek vojaščine, ki je, kot vemo, potekal čisto drugače od dandanašnjega.

Se nadaljuje ■ ■ ■

Nekoč je bilo...

Minilo je 50 let, vendar spominjam se še, kot da bi bilo danes. Oče Janez Oblak se je rodil 8. 4. 1905 v Florjanu pri Šoštanju. Rasel je v kmečki družini s šestimi otroki. Spoznal je Ano Novak iz Lokovice, rojeno 22. 7. 1907. Tudi ona je zrasla v kmečki družini, kjer pa so bili štirje otroci. Zaljubila sta se in poročila. Sad njune ljubezni smo bili štirje otroci. Oče je delal v rudniku, tovarni usnja in pri Lesni, honorarno pa še pri pogrebnem zavodu.

Ob sliki, ki jo imam v drhtečih rokah, začno solze same polzeti. Od veselja pa tudi od žalosti. Kako ponosen je bil oče, da je lahko vozil pogrebni voz, ovit v črni žamet z dvema črnima vrancema. Tako je nastala fotografija, ki jo je poslal sinu Viljemu, ki je služil vojaški rok v Mostarju. Na njej se vidi tudi začetek tehnologije. Pogrebna slovesnost je tudi takrat potekala od doma pokojnega proti cerkvi sv. Mihaela, kjer je bila maša, in nato čez cesto na pokopališče. Ni bila vedno lahka pot. Vranca in oče so marsi-

kaj doživeli. Takrat smo stanovali pri cerkvi sv. Mihaela, hiša se je imenovala Dom svobode.

Spodaj je bila kmetijska zadruga s pisarnami in trgovino, zgoraj pa smo stanovali mi. Pozneje pa je bil pod nami kino, sedaj pa je jezero.

Ni več sledi preteklosti, tudi očeta, ki je umrl 27. 12. 1981, in mame, ki je umrla 21. 7. 1983, ni več med nami. Ostali pa so spomini in fotografije. In to meni drago bi želela deliti z vami. V spomin. ■

Ljudimila Jambrovič

Feb r

Nageljček zahvale za uspešne nastop.

Konec dober - vse dobro...

A za dober konec so se zelo potrudili.

V sklopu meseca kulture so bile v Šoštanju tri zelo odmevne prireditve. Prva je bila 6. februarja, ko so se na odru kulturnega doma zvrstili številni nastopajoči, ki so prazniku kulture dali svojevrsten pečat.

Osrednja gostja Jerca Mrzel je gledalce popeljala skozi besedo in pesem naših velikanov slovenskega jezika Prešerna, Cankarja in Kajuha, ostali nastopajoči Plesni teater Velenje, oktet TEŠ, plesna skupina OŠ KDK, solistka Darja Čremožnik, skupina Rock Times pa so navdušili spet po svoje. Na proslavi je zbranim spregovoril tudi župan Občine Šoštanj Milan Kopusar, scena in vodenje pa sta bila računalniško podkrepjena.

Otvoritev razstave del slikarja Andreja Krevzla 14. februarja je dodobra napolnila Mestno galerijo in privabila ljubitelje umetnosti, ki jim dela tega umetnika niso neznana. Kritik akademski slikar Denis Senegačnik je ob tej priložnosti med drugim zapisal: Prav očitno je, da se opira na modernistično slikarstvo, ki pa ga največkrat tudi preseže. To se dogaja z veli-

uar so obeležili...

ko zalogo psihične kondicije v kombinaciji s slikarsko zgodovinskim predznanjem, ki pa je obenem prav posebno koristno in velja za temeljno oporo v razvoju njegovega značilnega, pogumnega slikarskega pristopa. Razstava bo na ogled en mesec.

S predstavitvijo knjige *Lesene cokle* 21. februarja ravno tako v Mestni galeriji smo imeli priložnost spoznati prof. Bojano Verdinek, ki je v tem enkratnem delu

Knjigo Božene Verdnik so predstavili pripovedovalci v pristnem narečju...

Slikar Andrej Krevzl in Vilma Fece, ki je s toplimi besedami pospremila umetnikovo delo.

... in občinstvo jim je z zanimanjem prisluhnilo.

zbrala folklorne pripovedi iz Koroške, Mislinjske pa tudi Šaleške doline. Knjiga, ki je nastajala štiri leta, je zbirka pripovedi, ki jih je gospa Verdinek uspela zbrati in zapisati v narečnem jeziku. S tem ji je uspel edinstven prispevek k ohranjanju narečij oziroma, kot je sama rekla, maternega jezika. Prvi jezik, ki ga slišiš, je prav v narečju, in ta jezik je tudi tisti, ki je živ in razpoznaven med ljudmi. Žal na predstavitvi ni bilo dr. Marije Stanonik, ki je pravzaprav "kriva" za te vrste zapisov iz zbirke *Glasovi*, ki nastajajo po Sloveniji izpod različnih peres in nosijo čudovito sporočilnost našim zanamcem. Če boste imeli priložnost, sežite po tej in njej podobnih knjigah. ■

POHOD OB KULTURNEM PRAZNIKU

Spoznajmo se

Po poteh krajevne skupnosti so se ob 8. februarju družno podali prebivalci KS Skorno - Florjan. Da je bila ideja o takem načinu združitve in praznovanja res dobra, priča, da se je pohoda udeležilo okrog 80 pohodnikov, starih in mladih ter predvsem iz vseh koncev te sicer raznolike krajevne skupnosti. Pobudnika pohoda sta bila kulturna referenta pri omenjeni krajevni skupnosti Filip Vrabič in Branko Oblak, vodje pohoda pa so se menjali glede na ozemlje, na katerem so se pohodniki nahajali.

Foto: Filip Vrabič

Za varnost in morebitno intervencijo je skrbel predstavnik lovcev gospod Jože Koželj, kulturni program na začetku pohoda pred gostiščem Acman so prispevali pevka Nataša Skornšek in učenci Kajuhove šole, priložnosti govor pa je imel tudi predsednik krajevne skupnosti dr. Valter Pirtovšek. Tako "založeni" so pohodniki krenili na pot, ki je vodila od gostišča Acman v Florjanu preko domačije Turinekovič do svetega Antona in dalje mimo Grmadnika do domačije Ravš ter se končala v Domu krajanov v Florjanu. Pot sicer ni bila težavna, vendar je pohodnike poleg že uležanega snega od spodaj blagoslavljal še snežni prš od zgoraj. K sreči je organizator preračunano postavil priložnostne postojanke ob poti, da so se pohodniki lahko okrepcali ob čaju in ob dobrotah iz nahrbtnika. Ob zaključku poti jih je v domu čakal sveže pečen kruh, ki ga je organiziralo (pekle pa so najbrž pridne roke Mežnarjeve gospodinje) ŠKD Mačji kamen in pa harmonikar, ki je raztegnil meh, da so bili vsi napori poti pozabljeni.

Če so sploh bili. V dobri družbi ni ničesar težko. ■

M.K.

V Šmartnem gostoval Šipek

Za 8. marec so združili svoje moči Medobčinski odbor društva invalidov Velenje, odbor društva invalidov Šmartno ob Paki in šmarški odbor Rdečega križa. Za svoje članice pa tudi člane so v tamkajšnjem kulturnem domu priredili kulturni večer.

Vse obiskovalce je najprej pozdravil g. Valter Golob, predsednik Medobčinskega društva invalidov Velenje, nato pa je povabil k besedi

g. Avgusta Podgorška, župana Občine Šmartno ob Paki.

"Bog živi vas, Slovenke
prelepe, žlahtne rožice ..."

Ta znani in še kako primeren verz iz Prešernove Zdravljice si je izbral g. župan, da je z njim počastil vse tiste, ki so bile v dvorani, in kot je rekel, tudi tiste, ki jih ni bilo tam. Poudaril je, da so o ženskah pisali večinoma moški, ki se vse premalokrat zavedajo, kolikšen delež trpljenja nosijo skozi življenje krhka ženska ramena. Zato je prav, da se jim tu in tam vsaj malo oddolžimo s kakšno pozornostjo, kakršna je tudi ta večer.

Nato je nastopil gost večera, znani koroški rojak Mitja Šipek z monodramo Svetneči Gašper, prirejeno po Vorančevi noveli. Na odru je zaživela pristna koroška govornica v vsej svoji žlahtnosti. Svetneči Gašper je stopil pred občinstvo v lesenih coklah, strganih hlačah in debelem usnjenem predpasniku, pomazanem s smolo. Zaživel je pred nami tesač iz koroških gozdov, ki je prišel iskat zadnji kot k premožnemu kmetu. On sam je v sedemdesetih letih svojega grešnega življenja pridelal le "cimrako in strgan rukzok". Edini način, kako se upirati krutemu in krivičnemu življenju, je našel v pijači in grdem preklinjanju. (Žal moramo reči, da je njegovo preklinjanje za današnja "kosmata ušesa" zvenelo dokaj nedolžno.) Kot je sam Gašper dejal, se ga je vsa soseska bala ravno zaradi teh dveh grdih razvad, vendar pa je Gašper svoje grehe odkrito pokazal, medtem ko so jih drugi skrivali in tajili. "Kdo je torej bolj pošten?" se je vprašal.

Imenitna izvedba se je dotaknila src vseh v dvorani, saj se je preneka-teri obiskovalec sam spomnil težkih časov pomanjkanja in trpljenja.

G. Šipek je povedal, da je najprej dvomil, kako bodo monodramo sprejeli gledalci, ta izvedba pa je bila že okrog številke 800, kar samo pove o priljubljenosti tega dela, ki ga je g. Šipek posnel tudi na filmski trak.

Da bi bil večer popoln, je na koncu povedal še dve stari narodni koroški pesmi.

Kar nekako zamišljeni, čeprav izpolnjeni in zadovoljni, so obiskovalci zapuščali prostorno dvorano kulturnega doma. V vsej globalizacijski poplavi tujih del in tujih avtorjev nam naša domača beseda domačega pisatelja vendarle najgloblje seže v srce. ■

Marija Lebar

Dvajset lepih let

Ženski pevski zbor iz Lokovice je v zgodnjem februarju zaokrožil dvajset let delovanja s svečanim koncertom, na katerem so poleg slavljensk sodelovali še drugi gostje. Ob tej priložnosti je 15 pevk zbora prejelo srebrne Gallusove značke, njihova pevovodkinja Simeona Strahovnik pa zlato. Ob jubileju so poudarile, da si želijo samo skupnega petja in da bodo čez deset let spet praznovale.

Ustanoviteljica zbora je Štefka Strožič, ki je v želji popestriti kulturni utrip kraja skupaj z Jelko Atelšek povabila prve pevke, ki jih je zborovsko petje privlačilo. Zbralo se jih je osemnajst, od tega jih je pri zboru zdaj še osem, ostale so prihajale in odhajale. Predsednica zbora je zdaj Fanika Jurjevec. Že trinajst let jih vodi Simeona Strahovnik, največ pa nastopajo na raznih krajevnih prireditvah, na srečanjih zbo-

Foto: Dejan Tonkli

rov in na različnih prireditvah, kamor jih vabijo. Zelo rade se udeležijo srečanja na pevskega taboru v Stični. Pojejo seveda domače pesmi, delovanju zbora pa namenjajo svoj prosti čas.

In kdo so naše pevke?

Erika Drev, Andreja Kavšak, Marija Koren Hrastnik, Krista Atelšek, Ivica Bizjak, Tatjana Lesjak, Ana Turinek, Betka Berložnik, Štefka Strožič, Silva Dermol, Martina Pokleka, Fanika Razbornik, Jolanda Sevcnikar, Simeona Strahovnik, Jožica Kumer, Fanika Jurjevec, Romana Sevcnikar, Fanika Kovač, Ana Rotovnik.

Ob jubileju se najiskrejeje zahvaljujejo vsem sponzorjem in tistim, ki so jim pomagali, da so lahko svojo dvajseto obletnico delovanja zaočkrožile z novimi oblekami in še čim. V svoje vrste pa vabijo mlade pevke, katerih glasovi bi okrepili zvok Ženskega pevskega zbora Lokovica. ■

M.K.

NOVO VODSTVO MED "PIHALCI" Letna konferenca Pihalnega orkestra Zarja

V sredi februarja so se sestali tudi naši godbeniki, člani Pihalnega orkestra Zarja, in dorekli dve ali tri okoli preteklega in nadaljnega dela. Udeležba je bila zavidljivo dobra, med sklepi letne konference je tudi izvolitev nove predsednice društva, mag. Cvetke Tinauer.

Delovni predsednik Srečko Potočnik je popeljal konferenco skozi dnevni red. Med poročili o preteklem delovanju je bilo poročilo podpredsednika društva gospoda Srečka Potočnika, ki je že na začetku poudaril, da je za njimi težko leto.

Izguba predsednika društva gospoda Matjaža Natka jih je vse zelo prizadela. Po pomoč na poti naprej so se obrnili na gospoda Franca Druksa, ki pa jih je konec leta ravno tako zapustil zaradi povečanja službenih obveznosti. Ob tem je moralo delo normalno teči in godbeniki so to zmogli kot že dostikrat. Za njimi so v lanskem letu številni koncerti, vaje in nastopi, ki so potekali po ustaljeni praksi, nekaj pa jih je bilo tudi več. Podpredsednik društva g. Srečko Potočnik je v svojem govoru še posebej pohvalil g. Janka Zacirkovnika kot neumornega, iznajdljivega in zvestega člana, ki se vedno izkaže tudi pri pridobivanju finančnih sredstev. Teh pa ni nikoli dovolj, saj godbeniki poso-

dablajo orkester z novimi instrumenti pa tudi uniformami.

Poročila nadzornega odbora, arhivarja, blagajnika, skupine mažoret, gospodarja in dirigenta Janija Šuligoja, ki so sledila poročilu podpredsednika, so še dodatno zbistrila sliko delovanja Pihalnega orkestra Zarja.

Plan za drugo leto pa je zopet obsežen. Poleg že omenjene nabave uniform in instrumentov bo ena izmed naslednjih aktivnosti tudi organizacija seminarja za dirigente s prof. Simonom Robinsonom ter maja udeležba na državnem prvenstvu. Poleg tega pa čez trideset nalog in dejavnosti, bolj ali manj stalnih. Občni zbor Pihalnega orkestra Zarja so pozdravili še predstavniki drugih društev in pa podžupan občine Šoštanj Štefan Szabo.

Orkester, ki ima trenutno 43 aktivnih članov, deluje že 78 let. V sklopu orkestra deluje tudi mažoretna skupina. Že pred leti pa so začeli z aktivnostmi pridobivanja članov na naših šolah, tako da bo 15 učencev, ki bodo prišli iz glasbene šole, še povečalo članstvo orkestra in mu dalo dodatnih novih moči in zagona. ■

M.K.

Mag. Cvetka Tinauer, nova predsednica PO Zarja

Foto: Dejan Tonkli

Srečanje s prijatelji iz Brunšvika

Kulturno-turistično društvo Kulturnica Gaberke že dolga leta goji tesno prijateljstvo s Športnim društvom iz Brunšvika. Brunšvik je razpotegnjeno obcestno naselje v osrednjem delu Dravskega polja in je ena od šestih vasi oziroma krajevnih skupnosti novo nastale Občine Starše, ustanovljene po zadnji delitvi Občine Maribor.

Na svojem območju nimajo najbolj razvitega turizma, se pa lahko pohvalijo s pomembnimi prireditvami, ki promovirajo njihovo občino, med drugim gre tudi za prireditev Kravje dirke Brunšvik. Prvi v državi so začeli s tovrstno prireditvijo in so bili edini do pred desetih let, ko se je nad idejo navdušilo tudi naše društvo. Sodelovanje med društvoma je bilo vsa leta izredno dobro. Dokaz temu je tudi zadnje srečanje članov Upravnega in Nadzornega odbora Kulturnice Gaberke skupaj s svojimi partnerji in članov tamkajšnjega športnega društva. Srečanje je bilo 14. grudnia v Domu krajanov v Brunšviku, kjer smo doživeli resnično topel sprejem. Najprej nas je sprejel predsednik organizacijskega odbora prireditve Kravje dirke Brunšvik Vlado Pigner. ▶

Foto: Arhiv

Srečanja se je udeležil tudi predsednik Krajevne skupnosti Brunšvik in župan Občine Starše. Žal se srečanja zaradi številnih obveznosti ni mogel udeležiti župan Občine Šoštanj.

Srečanje je potekalo v prijetnem in prijateljskem vzdušju. Ob začetni pogostitvi s specialiteto iz krušne peči in dobri kapljici so se zvrstile družabne igre, ki niso imele tekmovalnega značaja, je pa po njih teknilo obilno kosilo. Medtem so se na odru pripravljali muzikantje Alfija Nipiča in kmalu je po dvorani zadonela tista znana Na Golici, ki je slehernega spravila na plesišče. Med odmori so se izmenjevali govorniki z ene in druge strani. Prijateljem iz Brunšvika smo podarili sliko, ki spominja na naše prvo srečanje, s skromnim darilom pa smo se spomnili tudi na njihovega člana, katerega krava je večkrat nastopala tudi na kravjih dirkah v Gaberkah. Vrhunec srečanja pa je bil podpis Listine o pobratenju, ki daje osnovo za sodelovanje tudi v prihodnje. Župan Občine Starše gospod Vili Ducman je v svojem nagovoru med drugim dejal, da njihova občina praznuje v mesecu maju, ko bodo med ostalimi prireditvami organizirali tudi 20. tradicionalne kravje dirke. Povabil nas je, da se udeležimo njihovega praznovanja in naše sodelovanje še bolj uradno potrdimo. Seveda smo njegovo povabilo z veseljem sprejeli. Razgibano popoldne je kar prehitro minilo in po "gasilskem" posnetku smo se morali posloviti. ■

Branko Jazbec

Večer s svetovnim popotnikom

Kulturno-turistično društvo Kulturnica Gaberke je ponovno napolnilo dvorano Doma krajanov v Gaberkah. V goste smo namreč povabili znanega svetovnega popotnika Dušana Erbana iz Ljubljane, ki je vsem obiskovalcem v petek, 24. prosinca, pričaral prav poseben večer.

Skupaj smo se podali na Bližnji Vzhod, v nekdanje dežele Izraelcev, Kanaancev, Filistejcev..., po danes znanih državah Libanonu, Jordaniji, Izraelu, Siriji in še nerojeni Palestini. Ob izjemno lepih posnetkih smo dobili stik z realnim današnjim življenjem tamkajšnjih prebivalcev in obiskali številne kulturno-zgodovinske spomenike, ki predstavljajo pojem gradbeništva tudi za sodobne arhitekta. V tamkajšnja pristna oblačila odet popotnik je enkratne diapozitive podkrepil s preprosto

in doživeto besedo in spretno povezoval današnji trenutek z zgodovinskimi dejstvi. Tu so nastale največje svetovne vere od judovske, krščanske in najkasneje muslimanske. Osvežili smo si spomin iz šolskih in veroučnih klopi o sveti in obljubljeni deželi, o takratnih vladarjih Ramzesu II., Davidu, Salomonu ..., o stičišču trgovskih poti v Egipt, preko Turčije v Evropo, na Daljni Vzhod v Indijo. Spoznali smo bistvo nenehnih vojn v tem delu sveta, zadnja se še vedno dogaja. Poslednji diapozitiv je prikazoval sonce upanja, ki bo enkrat posijalo tudi na palestinsko ljudstvo in jim omogočilo normalno življenje. Dobra ura in pol podoživljanja Erbanovega popotovanja je kar prehitro minila in polni nepozabnih vtisov smo se vrnili v varna zavetišča svojih domov. Po lanskem Egiptu in letošnjem Bližnjem Vzhodu se sprašujemo, v kateri konec sveta bomo krenili naslednjič. ■

Branko Jazbec

8 februar v Gaberkah

Ob kulturnemu prazniku se je letos v Gaberkah pod okriljem Turistično kulturnega društva Kulturnica odvila prireditev, ki je z svojo neposrednostjo in svežino prisotne kar nekako povezala s skupino nastopajočih.

Foto: Marko Jevšenak

Peter Rezman je program nastopajočih med katerimi so bili citrarki Špela Obšteter in Brigita Krt, kvartet Gaberški cvet, pevki Darja Čremožnik in Aleksandra Cavnik in gaberški mladinci s skečem, domiselno vključil v okvire gledališkega dogodka. Vse se je namreč odvijalo kot generalka za prireditev ob kulturnem prazniku pri družini, ki ji je načeloval hodomušni oča Korl (Drago Rezman) ob njem pa skrbna mati Lenčka (Alenka Plaznik) in nadebudni sin (Domen Čas). "Generalko" sta usmerjala soseda Franc in Franček (Mirko Verhovnik in Branko Špital). Zdravica, doživeto jo je predstavila Aleksandra Zajc, je dogajanju na odru dodala odtенок svečanosti. Prijeten in zanimiv dogodek je s svojimi razstavljenimi deli zaokrožil slikar, sokrajan, Vojko Babič. Prijaznemu vabilu predsednika društva Franca Šteharnika, se je ob koncu programa odzvalo lepo število prisotnih, ki so kulturni dan sklenili ob skromni pogostitvi, prijateljskem klepetu in skupaj zapetih pesmih. ■

Marko Jevšenak

Planinci so vstopili v stoto leto

Za slovesen pričetek so poskrbeli lokoviški fantje, ki so s planinsko himno Oj Triglav moj dom pričeli 99 občni zbor Planinskega društva Šoštanj. Društvo, ki sodi med najbolj aktivna društva v šaleškem prostoru, se je tudi tokrat ponašalo z zavidljivimi rezultati.

Podanim poročilom so v napolnjeni dvorani gasilskega doma v Šoštanju, prisluhnili številčni člani društva, ter vabljeni gostje, ki so s svojo prisotnostjo in razpravo izrazili priznanje in spoštovanje do te organizacije. Podpredsednik Planinske zveze Slovenije Adi Vidmajer je spregovoril o 110 letni tradiciji planinske organizacije na slovenskem, ki je združevala in povezovala ljubitelje gora in bo tudi v prihodnje ohranila svoje poslanstvo. Pomena ljubezni do gora, ki je pomenila tudi narodno vez, so se zavedali tudi prebivalci Šaleške doline, ki so leta 1904 v Šoštanju ustanovili Šaleško podružnico Slovenskega planinskega društva. Bogato tradicijo uspešno nadaljuje Planinsko društvo Šoštanj, ki bo naslednje leto proslavilo 100 let organiziranega planinstva v Šaleški dolini. Ob tej priložnosti želijo izdati zbornik, ki bo z pod sloganom Skupaj od leta 1904 predstavil razvoj planinstva na naših tleh. V jubilejno leto so vstopili z novo izvoljenim upravnim odborom, ki bo vodil društvo v dvoletnem mandatnem obdobju. Sestava upravnega odbora, ki ga je na osnovi kandidacijskega postopka podal Bojan Rotovnik, je bila soglasno potrjena. Tako bodo najodgovornejše naloge v prihodnosti opravljali Bojan Rotovnik kot predsednik, Vlado Stropnik podpredsednik, tajniška dela bo vodila Zinka Moškon, blagajniška Roman Pibernik, ter člani upravnega odbora, Miran Hudej, Matej Kortnik, Valter Pirtovšek in Jožica Andrejc. Izvolili so še člane nadzornega odbora in častnega razsodišča. Ostali člani, ki po funkciji zasedajo mesta v upravnem odboru pa so naslednji:

Načelnik mladinskega odseka, Jure Grudnik, Načelnik vodniškega odseka, Jure Drev, ter Načelnik markacistov, Vinko Pejovnik. Mesto mentorja planinskih skupin bo zasedala Vida Rehar, ter predstavnik sekcije Zlatorog.

Poleg že ustaljenega programa dela, ki je na voljo v Planinskem popotniku, bo društvo pristopilo k ureditvi plezališča, registraciji Ravenske poti, ter ustanovitvi alpinističnega odseka ali sekcije. Želijo povečati

Delovno predsedstvo.

Foto: Arhiv

število članov Planinskega društva, ki si bodo s plačilom članarine pridobili pravico koriščenja prenekaterih ugodnosti, ki so razvidne v glasilu društva.

Da bodo pri svojih programih uspešni, je bil prepričan tudi Župan Milan Kopušar, ki je izrazil zadovoljstvo nad sodelovanjem in organiziranimi izleti, ki pomenijo tudi promocijo kraja in celotne občine Šoštanj. Številčni pohodniki, ki se udeležujejo pohoda na Smrekovec ob prazniku občine, ji s tem izkazujejo svojevrstno spoštovanje in priznanje. Izrekel je tudi zahvalo dosedanjemu upravnemu odboru, ki ga je v dvoletnem mandatu uspešno vodil Miran Hudej.

Ob koncu občnega zbora, ki ga je vodil Čebul Danilo ml., so podelili pohvale udeležencem tekmovanja Mladina in gore, ki so se ga udeležili predstavniki planinske skupine OŠ Bibe Rocka z dvema ekipama. Prav tako je prišla priznanje ekipa, ki je na Slovenskem planinskem orientacijskem tekmovanju v starostni skupini od 15 do 27 leta dosegla 1. mesto.

Prepričani smo lahko, da bo Planinsko društvo Šoštanj tudi v naprej puščalo za sabo široko sled delovanja. ■

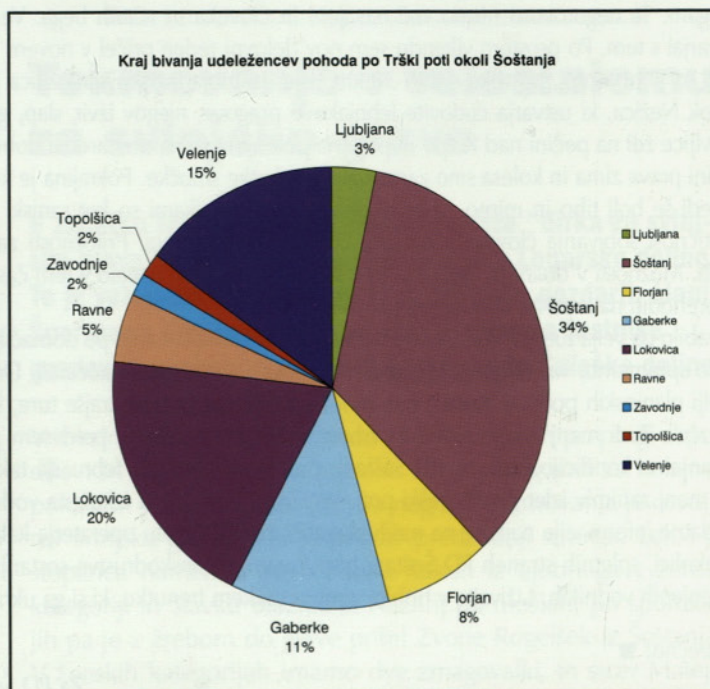
Danilo Čebul ml.

Pohod po Trški poti okoli Šoštanja

Planinsko društvo Šoštanj vsako leto organizira pohod po Trški poti okoli Šoštanja v spomin na ustanovni zbor društva, ki je bil 5. marca 1904, torej na prvo nedeljo v marcu. Letos je bil pohod na pustno nedeljo, 2. marca 2003.

Pri Ribiški koči v Šoštanju se je zbralo skupaj 61 pohodnikov, od tega 22 žensk in 39 moških. V lepem vremenu in po delno zasneženi poti so pohodniki v spremstvu vodnikov prehodili celotno pot še pred začetkom pustnega karnevala v Šoštanju. ■

Bojan Rotovnik

ZAKLJUČEK NI VEČ AKTUALEN!!!

Javljanje izza Kolpe

“Marš v vojsko!” Tako sem razumel poziv na nadomestno civilno služenje v Centru šolskih in obšolskih dejavnosti (CŠOD). Čeprav je danes to z vojsko precej drugače, kot je bilo v starih časih, predvsem lažje, mi vse skupaj vseeno ni bilo všeč.

Mene so na CŠOD dodelili v Radence ob Starem trgu pri Kolpi in o njej vam želim danes pisati. Toda najprej se moram Kopli in njeni dolini opravičiti (do danes tega še nisem prav pošteno naredil), kajti v tisti nejevolji do služenja sem se jezil na vse in tudi nanjo, četudi ni bila nič kriva. Oprosti mi, ti “krasotica samotna”. Takšna namreč je v jeseni in teh zimskih dneh. Turistov v tem času ni kaj dosti in za številne jezove, ki so v še ne tako daljni preteklosti usmerjali vodo na mline in žage, se zdi, da šumijo sami zase in za njo, ki jih napaja, Kolpo. Dom Breza je postal moje novo bivališče. In ko sem se uspel po nekaj dneh zbrati skupaj, sem ugotovil, da sem prišel med prijetne ljudi in v čudovito okolje. Največji strnjeni gozdovi srednje Evrope, osamljene vasi, zaraščajoči pašniki in njive, skrivnostna reka in kraški izviri z jamami, pester niz živalskih in rastlinskih vrst in en velik mir. Že takoj v prvih dneh se je vključila moja raziskovalna žilica po spoznavanju okolja in zelo sem bil vesel, da je med moje delovne naloge spadalo tudi spremstvo otrok na pohodih in kolesarskih izletih, ki sodijo v okvir enotedenske aktivnosti šole v naravi. Sodevska stena, Velika stena, najbolj južna pešpot v Sloveniji “Radenci ? Damelj”, ali pa samo del poti od Radenc pa do Brega, kjer še stoji star mlin. Super. Ali pa s kolesom ob Kolpi. Nič prometa in mir, pa še ravnina za vse, ki ne marate vrteti v hrib. In za tiste, ki radi lovite ribe, je menda Kolpa tudi pravi cilj. Jaz sicer ne “ribarim”, sem pa opazil kar nekaj ribičev, ki so še meseca oktobra pridno muharili. Prav lepo jih je bilo opazovati s Sodevske stene, kamor smo se s skupino povzpeli. Tako kot z omenjene je tudi z ostalih sten, ki sem jih obiskal, na Koplo in njeno dolino prav prijeten razgled, tako da se jih splača obiskati. Ker relativne višine niso tako visoke, za večino izletov ne rabimo več kot tri ure. Seveda pa je glavna atrakcija Kolpe čolnarjenje po njej; s klasičnim kanujem, kajakom, raftom, napihljivim kanujem oziroma gumenjakom, kot ga imenujejo domačini. S čimer koli, samo da plava. In res je super. Tudi mi smo čolnarili in čeprav je to zame in mojega kolega “socivilnika” pomenilo: čolne iz stojal na prikolico, čolne iz prikolice v vodo, čolne iz vode ..., sva se tega veselila, saj sta vse delo potem poplačali ura ali dve vožnje z kanujem. Imel sem imenitno priložnost, da sem se udeležil tudi malo daljšega spusta od Radenc do Učakovcev, ki se nahajajo malo pred Vinico. Spust prek nekaj jezov je bil super in kakšna tišina je tam, kjer je reka mirna. Če ne veslaš, se zdi, kot da se je čas ustavil. Samo občasni klici ptic in pljuski vode. Toda komaj mine dober mesec, pride sporočilo od uprave: “prekomanda”. Pa sem se spet jezil kakšno uro. Kljub raziskovalni žilici v človeku vse prepogosto zmaga občutek, da je bolje vrabec v roki kot golob na strehi. Komaj sem spoznal ljudi, sistem, pokrajino, pa hajde drugam. Te negotovosti nismo več navajeni in človeka to včasih bega. Vendar se nisem dosti ukvarjal s tem. Po prostem vikendu sem nov delovni teden pričel v novem domu CŠOD v Fari. Tudi to je ob Kolpi, po toku slabih 30 km višje. In moja raziskovalna žilica je bila zopet v teku. Potok Nežica, ki ustvarja čudovite lehnjakove pragove, njegov izvir, slap, grad Kostel, ki kot iz pravljice ždi na pečini nad Kolpo in prijetna pokrajina so name naredili dober prvi vtis. Zdaj je v dolini prava zima in kolesa smo zamenjali za tekaške smučke. Pokrajina je kot začarana. Sneg jo naredi še bolj tiho in mirno. Večerni pohodi s petrolejkami so kot sanjski skok v preteklost, v mističnost sobivanja človeka z naravo. Uživam jaz in otroci. Priložnosti za potepanje je tukaj dosti. Možnosti v dolini je ogromno in upam, da mi jih bo uspelo v tem času odkriti še čim več in prehoditi na karti že domišljene gorniške ture.

Povabilo pa velja tudi za vas. Če se kdaj naveličate pohajkovanja po domačih hribih in si zaželite malo sprememb, vas Kolpa in njena dolina vsekakor ne bosta razočarali. Drugače pa, dragi prijatelji planinskih poti, ne zaspate čez zimo! Zdaj je čas za tiste krajše ture, ki ste jih čez poletje pozabili. Tudi manj znane točke in vrhovi znajo biti zanimivi, predvsem pa na takšnih turah ohranjamo kondicijo. Tudi mi, PD Šoštanj, vam ponujamo 16. februarja takšen lažji, pa vendar nič manj zanimiv izlet po Andraški poti. Vodila ga bosta naša izkušena vodnika Evgen in Brina. Dodatne informacije najdete na naših plakatih, na TV kanalu operaterja kabelske TV v Šoštanju in okolici, spletnih straneh PD Šoštanj <http://www.planinskodrustvo-sostanj.si/pd/> in seveda pri omenjenih vodnikih. Uživate v hribih, zimi in vsakem trenutku, ki si ga ukradete zase.

Pa srečno! ■

Za PD Šoštanj Matej Kortnik

PLANINSKA PESEM

PLANINSKI SVET JE SVET PRELEP,

OBDAJA GA LEPOTA

IN V NJEM JE VSA KRASOTA.

TE NAŠE SO GORE,

ROMANTIČNO NAVDIHNJENO SRCE.

JEZERA NAM JIH OKRASIJO,

SLAPOVI NAM JIH POŽIVIJO,

KO BISTRA VODA TA

PO SKALAH PRIŠUMI,

NAM DUŠO POMIRI.

ŽIVLJENJA POLNE SO GORE,

SAJ JIH CVETLICE NAM KRASE.

*PLANIKA, JEGLIČ, MURKE, ZVONČNICE
SO ALPSKE ROŽICE.*

V GORAH MED CVETJEM TEM

PA KOZOROG STOJI

IN V DOLINO TO PRELEPO K NAM STRMI.

NAŠ TRIGLAV

KRALJ SLOVENSkih JE GORA,

Z JEZERI SE NAM POBAHA.

KDOR VRH NJEGOV JE OSVOJIL,

SE MOČNO JE SPOTIL,

A VENDAR TO SLOVENEK JE TAPRAVI,

KO KRST PLANINSKI ŠE OPRAVI.

NA KONCU PA POVEDAL BI:

KDOR RAD S PLANINAMI ŽIVI,

ŽIVLJENJE ZDRAVO BO ŽIVEL

IN VEDNO RAD V PLANINE ŠEL.

Rok Vrtačnik, 7.a

OŠ Bibe Röcka Šoštanj

Šahovske novice

Državno prvenstvo v Novem mestu in Celju

V prostorih Šolskega centra Novo mesto je 25. in 26. januarja 2003 potekalo državno osnovnošolsko prvenstvo posameznikov, rojenih 1988 in mlajših v dveh skupinah, in sicer: kategoriziranih v skupini A in nekategoriziranih v skupini B.

V obeh skupinah je skupaj nastopilo 136 najboljših slovenskih šahistov, ki so bili uspešni v kvalifikacijah na regijskih nivojih. Velenjsko šahovsko področje je zastopalo 8 šahistov, ki so dosegli naslednje rezultate:

skupina A:

14. mesto Žiga Jamnikar 2 točki (6.r. OŠ BR Šoštanj),

skupina B:

11. mesto Špela Sovič 5,5točk (5.r. OŠ BR Šoštanj),

12. mesto Patricija Sušec 5,5točk (4.r. OŠ BR Šoštanj-podr. Ravne),

25. mesto Magdalena Sovič 4,5 točke (3.r. OŠ BR Šoštanj-podr. Ravne),

27. mesto Lucija Sovič 4,5 točke (4.r. OŠ BR Šoštanj-podr. Ravne),

27. mesto Nejc Arlič 5 točk (OŠ Gorica Velenje),

43. mesto Matic Rižnar 4 točke (OŠ BL Šmartno ob Paki),

51. mesto Tadej Zaljubberšek 3 točke (OŠ BR Šoštanj-podr. Ravne).

Šahisti s podmladkom.

Foto: Arhiv

Igrali so 9 kol po švicarskem sistemu s pospešenim tempom 2 krat 30 minut za eno partijo. Šahistom OŠ BR Šoštanj so tekmovanje omogočili in ga finančno podprli naslednji donatorji: Termoelektrarna Šoštanj, Občina Šoštanj, Cigrad d.o.o. Ravne pri Šoštanju, Zavarovalnica Triglav, d.d., Šahovski klub Šoštanj in Športna zveza Velenje.

Vsem se vodstvo šole iskreno zahvaljuje za denarno pomoč. Za prevoz je poskrbel Rudi Vrčkovnik.

Vsi šoštanjski šahisti so člani Šahovskega kluba Šoštanj. Istočasno je v Novem mestu potekal seminar za pridobitev licence "mentor šahovskega krožka". Uspešno opravljen pisni preizkus ob zaključku seminarja sta opravila učitelja Julita Jamnikar in Rudi Olup, ki vodita uspešno mlade šahiste že vrsto let. Največji uspeh do sedaj je bila uvrstitev Špele Sovič na

evropsko in Petre Hudournik na svetovno šahovsko prvenstvo. V Celjskem domu pa je bilo 7., 8. in 9. februarja 2003 klubsko državno šahovsko tekmovanje posameznikov v kategorijah do 10, 12 in 14 let za dekleta in fante. Pravico nastopa je imelo po 30 najboljših slovenskih šahistov v vsaki skupini, ki so si to zagotovili na regijskih tekmah. Skupaj je nastopilo 162 šahistov. Velenjsko šahovsko regijo so predstavljale štiri mlade šahistke z OŠ Bibe Roecka Šoštanj, ki so dosegle izjemne rezultate, in sicer:

6. mesto v D-12 Špela Sovič,

5,5 točk, 5. raz. OŠ BR Šoštanj,

7. mesto v D-12 Lucija Sovič,

5,5 točk, 4. raz. OŠ BR Šoštanj-podr. Ravne,

10. mesto v D-12

Patricija Sušec, 5 točk, 4. raz. OŠ BR

Šoštanj-podr. Ravne,

11. mesto v D-10

Magdalena Sovič, 4,5 točke, 3.raz. OŠ BR

Šoštanj-podr. Ravne.

Vse so se uvrstile v Maribor na kvalifikacije za evropsko in svetovno prvenstvo. Stroške v Celju so krili starši in Šahovski klub Šoštanj, ki ga vodi Gregor Rupnik. Čestitamo! ■

Šahovska mentorja Julita Jamnikar in Rudi Olup

Dne 7. 12. 2002 se je z zaključnim hitropoteznim tekmovanjem zaključilo tekmovanje v III. državni ligi, ki se je v 9. kolih odvijalo v Radljah ob Dravi. Izmed 24 ekip je ekipa Šoštanja zasedla 8. mesto. Zanj so tekmovali Špeh, Vrtačič, Podlipnik, Šumnik, Rupnik, Kneževič, Kovač in Ferenc. Prvo mesto je zasedla ekipa Mute, ki se je tako uvrstila v II. ligo.

27. decembra je Šahovski klub Šoštanj imel občni zbor, istočasno pa je bil izveden interni šahovski turnir v pospešenem šahu. Izmed 14 udeležencev je osvojil prvo mesto Iztok Vrtačič. ■

Gregor Rupnik

Tekmovanje v veleslalomu za svinjsko glavo

V začetku februarja se je štiriindvajseta "dirka za svinjsko glavo" s smučišča Golte preselila v Logarsko dolino. To je veleslalomski tekma, ki jo prirejajo gozdarji, člani Športnega društva GRČA, za kmete oziroma lastnike gozdov in uporabnike lesa iz Savinjske in Šaleške doline.

V izredno hladni dolini se je od 158 prijavljenih po progi zapodilo 134 zagrizenih smučarjev, ki so se potegovali za kolajne, pokale in svinjske glave. Glavna nagrada tekmovanja je osvojitev svinjske glave, ki si jo privozi predzadnji smučar. Letos je stoparica namenila glavo Faniki Rakun iz Ljubnega v ženski kategoriji in Slavku Blažiču iz Nazarij pri moških, pri sponzorjih pa je z žrebom do glave prišel Zvone Rogelšek iz Šoštanja. V ženskih kategorijah imamo dve zmagovalki, in sicer Matejo

Foto: Arhiv

Oblak iz Nazarij in Marijo Strmšnik iz Gornjega Grada, pri moških pa so bili zmagovalci: Tomaž Robnik iz Luč, Jože Pečovnik iz Solčave ter Jelko Suhvršnik in Ivan Stradovnik iz Gornjega Grada. Med uporabniki oz. sponzorji pa je zmagal Bojan Napotnik iz Šoštanja. Pokali so bili podeljeni ekipam: Luče za prvo, Gornji Grad za drugo in Šoštanj za tretje mesto. Šoštanjska ekipa je letos štela 42 tekmovalcev in štirje med njimi so osvojili medalje (1 zlato in 3 bronaste). Poleg Bojana Napotnika so se med dobitnike kolajn vpisali še Stanko Hribernik, Boštjan Stropnik in Damjana Perovec. ■

Tomaž Gradišnik

4. MENIHOV MEMORIAL Spin dejaven že kar na začetku leta

Tudi v novem letu SPIN ne počiva, saj smo se z mladimi igralci 6. 1. 2003 že udeležili turnirja v Ljubljani. Konec januarja pa se bo pričelo tekmovanje v Ligi mladih, kjer našim igralcem tudi po tej poti želimo čim več uspehov.

Starejši člani so prav tako pričeli s tekmovanjem v ligi Sava - Savinja, tako da so že igrali na Gomilskem z ekipo Rogaške Slatine, Hrastnikom, Celjem in Laškim doma.

Dne 25. 3. 2003 se bo v Kranju pričelo tekmovanje računalniške lestvice veteranov Slovenije v namiznem tenisu. 15. 2. 2003 pa se je na Pohrastniku odvijal turnir v namiznem tenisu, ki ima tudi tam že nekajletno tradicijo. Tudi tam so sodelovali naši člani in si priigrali nekaj zavirljivih uvrstitev.

1. mesto Franc Fajdiga
2. mesto Roman Kavšak
3. mesto Tone Leber
4. mesto Tomaž Borovnik
5. mesto Grega Fajdiga

Ob koncu bi radi poudarili, da smo 8. 2. 2003 organizirali že 4. Menihov memorial, v spomin na nekdanjega župana Občine Šoštanj, ki je bil velik ljubitelj namiznega tenisa. Turnirja se je udeležilo 60 tekmovalcev iz 16. slovenskih mest. Tekmovali so

Foto: Marjan Tekauc

v štirih kategorijah, in sicer: moški do 40 let, moški do 60 let, moški nad 60 let, v ženski kategoriji in dvojicah. Rezultati so bili naslednji:

Moški do 40 let:

1. mesto TURK, Celje,
2. mesto ZORE, Domžale,
3. mesto ZERA, OPLOTNIK, Spin, Hrastnik.

Moški do 60 let

1. mesto ŠTOR, Celje,
2. mesto HRIBERNIK, SPIN,
3. mesto POGAČAR, STANKOVIČ, Kranj, Ljubljana.

Moški nad 60 let

1. mesto HAFNER, Ljubljana,
2. mesto BARTOL, Trbovlje,
3. mesto SOJEVIČ, LEBER, Vrhnika, Spin.

Ženske

1. mesto GERDINA, Borovnica,
2. mesto LAPANJA, Kranj,
3. mesto BELAVIČ, MALIK, Spin, Brestanica.

Dvojice

1. mesto ZERA, GAJŠEK, Spin,
2. mesto BARTOL, STANKOVIČ, Trbovlje, Ljubljana,
3. mesto KLENOVŠEK - OPLOTNIK, HRASTNIK - POGAČAR, Vitanc, Celje. ■

Tone Leber

Naj športniki občine Šoštanj

V Šoštanju je bila v petek, 14. marca, podelitev priznanj najboljšim športnikom in športnim delavcem na področju občine Šoštanj. Priznanja so podelili najboljšemu športniku ali športnici na območju Občine Šoštanj, najboljši ekipi na območju Občine Šoštanj, perspektivnemu športniku, priznanje za športno-tekmovalne uspehe in priznanje zaslužnim športnim delavcem za organizacijsko delo.

O razglasitvi, nagrajencih in svečanosti pa več v naslednji številki. ■

Zmaga!!!

Odbojkarji Šoštanj - Topolšica so že končali z rednim delom tekmovanja v 1. DOL. Vse do zadnjega sodniškega žiga so trepetali za svojo prvoligaško usodo.

Ekipa OK Šoštanj-Topolšica.

Foto: Arhiv

V 17. krogu bi si obstanek med najboljšimi že lahko priigrali, saj so se v Šempetru pomerili z istoimenskim klubom. Srečanje pa so odigrali presenetljivo slabo. Začetek je bil sicer zelo obetaven, v nadaljevanju pa je domačinom uspevalo praktično vse in poraz je bil neizogiben. Tako se je položaj na lestvici še dodatno zapletel. Pomurje in Šempeter sta prehitela Šoštanj - Topolšico, ki je bila pred zadnjim krogom tako v najslabšem položaju. Vendar je v zadnjem krogu igrala doma,

oba neposredna konkurenta pa v gosteh. Upanja za srečen konec pa je bilo zelo malo, saj je v goste prišla vodilna ekipa v državnem prvenstvu - Salonit iz Anhovega. Že pričetek tekme je bil zelo izenačen in za slovenske razmere tudi kakovosten. Rezultat pa ni bil ravno vzpodbuden. Salonit je že vodil z 2:0 in nič ni kazalo na preobrat. Do tega pa je na veliko veselje številnih gledalcev le prišlo. V končnici 3. niza so domači pričeli odlično blokirati in končno osvojili niz. To jim je dalo še dodatnih moči in poguma za uspešnejše nadaljevanje. Gosti iz Kanala so v 4. in 5. nizu nekoliko popustili, domači pa z zavzeto igro niso izpustili ponujene priložnosti. Končni rezultat torej 3 : 2 za Šoštanj - Topolšico. Po porazu Šempetra v Kamniku in Pomurja v Mariboru so se igralci Šoštanja - Topolšice skupaj z zvestimi navijači veselili zasluženega obstanka v prvoligaškem društvu. Za Šoštanj - Topolšico so letos igrali Najdič, Hriberšek, Pomer, Pavič, Mihalinec, Kugovnič, Duplišak, Leso, Sovinek, Djordjevič, Vinčič, Sevcnikar D. in Sevcnikar S., trener ekipe Nikolai Pozdniak. Po rednem delu so tako osvojili 7. mesto in možnost igranja v ? finalu državnega prvenstva. Njihov nasprotnik pa bo 2. uvrščena ekipa rednega dela - to je Fužinar GOK IGM iz Raven na Koroškem. Ekipi se bosta pomerili na dve zmagi, prednost domačega parketa pa bodo imeli Korošci. Zmagovalec tega dvoboja se bo uvrstil v polfinale in se boril za naslov državnega prvaka.

Odbojkarška sezona se je torej srečno končala. Kar ne moremo si predstavljati, kaj bi se ob morebitnem izpadu lahko zgodilo. Tudi v športu je velikokrat zelo pomembno imeti srečo, ki lahko ob izenačenosti ekip tehtnico prevesi na eno stran. Tokrat je bila sreča na strani ekipe iz Šoštanja. ■

Ljubo Globačnik

športna zveza šoštanj

KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
1. marec ob 15. uri	"Smučarija" oz. smučarsko tekmovanje v Skornem	pri kmetiji Turinek	Turistično društvo Skorno
1. marec ob 18. uri	Občni zbor Planinskega društva Šoštanj	Gasilski dom Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
2. marec ob 8. uri	Pohod po Trški poti okoli Šoštanja	start pri Ribiški koči	Planinsko društvo Šoštanj
5. marec ob 19. uri	1/4 finale Pokala Spar Elektra : Pivovarna Laško (košarka)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
8. marec ob 19. uri	Elektra : Savinjski hopsi (košarka)	Športna dvorana Šoštanj	Košarkarski klub Elektra
14. marec ob 19. uri	Podelitev priznanj najboljšim športnikom na področju Občine Šoštanj	Kulturni dom Šoštanj	Športna zveza Šoštanj
15. marec ob 18. uri	Kajuh Šoštanj : Prebold (odbojka)	telovadnica OŠ KDK-Topolšica	Ženski odbojkarški klub Kajuh Šoštanj
29. marec ob 16. uri	Šoštanj-Topolšica II: Braslovče Šempeter II (odbojka)	telovadnica OŠ KDK	Odbojkarški klub Šoštanj-Topolšica
29. marec ob 18. uri	Kajuh Šoštanj : Partizan Črna (odbojka)	telovadnica OŠ KDK - Topolšica	Ženski odbojkarški klub Kajuh Šoštanj

Bomo imeli tudi v Šoštanjju smučarske skoke?

Monte grapa spet živi

Monte grapa ni bila pozabljena. Nikoli. Šoštanjčani so vedeli zanjo. Šoštanjčani še niso pozabili. Skokov na njej. Vrvenja okrog nje. Entuziazma in uspehov mladih skakalcev. Veselja in pripadnosti gledalcev. In nato je naenkrat obmirovala in čakala. Takšen čas je bil. Dolga desetletja. A vedela je, da jo bodo spet obudili. Da se bo po strmini Muntija spet spustil skakalec, se dvignil v zrak in pristal ob njenem vznožju z dvignjenimi rokami. Monte grapa ni bila pozabljena, samo potrpežljivo je čakala. Morebiti prav na soboto, 15. 2. 2003.

Sredi februarja smo se, kot že rečeno, spet zbrali okrog skakalnice, ki je bila aktualna okrog leta 1950. Njeni ustanovitelji so bili zdaj žal nekateri že pokojni: Riko Železnik, Bogdan Železnik, Maks Dvornik, Milan Ježovnik, Valentin Jevšenak, Anton Zager, Rudi Ramšak, Vlado Naraločnik, Marjan Moškon in še nekateri, med njimi Branko Šumer in Viki Sušec. Če pa hočemo biti čisto natančni, se moramo vrniti še malo nazaj, saj je v letih pred drugo svetovno vojno na strmini Goric prvo skakalnico zgradil Riko Železnik, Bloudkov učenec. Na tisti skakalnici so skočili mnogi, ki jim je zalet nato za vedno vzela druga svetovna vojna. To so bili pravzaprav začetki skokov v Šaleški dolini, ki so se nato preselili v Velenje.

Tudi tokrat so z veseljem pomagali zdajšnjemu pobudniku in organizatorju PGD Šoštanj in TOD Šoštanj. Pravzaprav smo izvedeli, da se je ideja, ki je prešla v realizacijo, porodila v glavi Borisa Goličnika, ki je v teh zimskih dneh obujal kdo ve katere spomine in skomine po grapi na Goricah in zrl v opuščeno strmino in lepo naravno doskočišče. Kot vodja organizacijskega odbora se je odlično izkazal.

Čeprav letos zima ni skoparila s snegom, je bila strmina skoraj gola zaradi vej dreves, ki so zakrivala tla. Pridni člani omenjenih društev so imeli zato nemalo dela, da so očistili strmino, znosili sneg nanjo in usposobili skakalnico, ki je na dan tekmovanja pričakala tekmovalce in gledalce res dobro pripravljena.

Kako željni smo ljudje takih dogodkov, dokazuje dejstvo, da se je med tekmovalce v kategoriji nad 22 let prijavilo dvajset skakalcev, v kategorijo do 22 let pa sedemnajst. Ni jim bilo težko dvigniti razpoloženja, saj so jih vzpodbujali številni gledalci, ki so prišli od blizu in daleč. Tudi tisti, ki so krivi, da je skakalnica nastala, in tisti, ki so prve skoke opravili na njej. Razpoloženje pod skakalnico je bilo odlično in ko so na doskočišču pristali prvi skakalci, se je v šoštanjčanih zbudil stari ponos in veselje. Šoštanj je imel in ima vrednote in dobrine, ki jih je treba samo oživiti. Mogoče je to pot, ki bo združila Šoštanj!

In da ne pozabimo tekmovalcev. Našteli bomo kar vse, saj so se s tem skokom po skoraj petdesetih letih zagotovo zapisali v zgodovino: Simon Pungartnik, Sandi Andrejc, Andrej Nahtigal, Simon Firšt, Dejan Sovič, Anton Stropnik, Jože Virbnik, Slavko Štakne, Matjaž Repnik, Sandi Drev, Marjan Čretnik, Peter Rožič, Bernard Irmančnik, Miha Bitenc, Slavko Golob, Janez Ramšak, Danilo Dobnik, Dejan Tajnik, Matej Kurnik, Mitja Vrabič, Nejc Kokolj, Branko Ledinek, Jože Zager, Blaž Drev, Matic Mežnar, Matic Mravljak, Simon Araus, Grega Skornšek, Klemen Tajnik, Janez Napotnik, Tjaša Satler. Prvi trije v kategoriji do 22 let so bili Mitja Gajšek (št. točk 156), Luka Tesovnik (št. točk 148,8) in Zoran Kijanovič s 145,2 točkami. V kategoriji nad dvaindvajset let pa so se odrezali Jože Kovač z najdaljšim skokom 16,75 m in 159,6 točkami, Božidar Glinšek s 156 točkami in Bojan Andrejc s 147,6 točkami.

Drugo leto se spet srečamo. Na Muntiju v Monte grapi. ■

Milojka Komprej

Fotografije: prva Dejan Tonkli, druge Boris Goličnik

SVETLOBA

Meditacija

Zapis z naslovom **ČLOVEK** je pogled posameznika, ki živi v svetu med nami. Živeti, pomeni čutiti, se zavedati in bivati v sozvočju z naravo in s samim seboj. Danes se ljudje premalo zavedamo svojih potencialov, življenja, v katerem človek živi evolucijo in zavestno revolucijo. Današnji svet daje poudarek znanju in glavi ter vse to neizmerno časti. Prav na osnovi tega pa daje veljavo posameznikom. Svet se drži reka, več znaš, več veljaš. Moč, denar, nadvlada, brezkompromisni sistem, čaščenje bogastva in politikov. Večina jih danes živi z maskami na obrazih, ker morajo živeti, kot hoče pokvarljivi svet. Celotna zgodovina je zgodba o ljudeh, ki so se bojevali, vojskovali, nabirali bogastvo in hoteli imeti oblast. Tudi danes smo priča vojnem zaradi različnih verstev. Cerkev hoče poleg svojega boga tudi bogastvo, ljudi dela grešne in manipulira z njimi, sama pa se ukvarja s politiko. Politik je istega kova, samo nima istega boga, ampak svojega, ki ga prav tako časti in kleči pred njim. F. Nietzsche je rekel, da je bog mrtev, danes pa lahko rečemo, da se je skrnil od sramu, ko gleda na svet in na ljudi, ki vpijejo iz svojih položajev. O mirnih in tihih ljudeh, o tistih, ki so balzam te Zemlje, ni nobenega glasu, saj ne ustvarjajo nobenega hrupa. Današnji človek

ne potrebuje nobenega boga, verstev, k sebi obrnjenih politikov, moči, nadvlade in prekomernega znanju, ki ga imajo v rokah vladarji. Današnji svet potrebuje predvsem človeka, odprtega srca, z znanjem, ki služi celoti. Takšen človek živi v radosti, plesu, povezan s sabo in svetom in v sozvočju z naravo. Da bi se to izpolnilo in bi svet postal za odtenek prijaznejši in mirnejši razmišljanje na temo:

ČLOVEK

Kaj je človek? Kakšna je njegova naloga v svetu in na Zemlji, na kateri biva in ustvarja? To so prava vprašanja, vprašanja, ki potrebujejo odgovore pred vsemi drugimi odgovori. Poznati te odgovore, pomeni živeti in užiti pravo življenje, poznati druge odgovore, pomeni samo preživeti.

Na kratko bi lahko odgovorili, da je človek bitje, ki sledi samemu sebi, svoji naravi, ki se skozi čedalje večje zavedanje samega sebe in sveta, trpljenja in užitka, osvobaja in končno razsvetli. Razsvetliti, pomeni biti v stanju popolnega zavedanja o celoti, o vrnitvi domov v blaženost, v bivanje tukaj in sedaj.

Ko pogledamo v svet, vidimo na eni strani mnoge lepe stvaritve človeka, njegov razvoj in njegovo hrepenenje po združenju, na drugi strani pa njegov notranji konflikt in boj. Pozneje vse to prerase v vojne množic ter izkoriščanje le teh v različne nepravilne namene. Večino ljudi vodi njihov ego. Vanj so vložili vse svoje upe, svoje občutenje

sebe. Ego se je poistovetil z umom in vodi ljudi kot lutke na vrvicah. Vzrok tega stanja je enačenje samega sebe z umom in neozaveščenost. V svoji pravi naravi ni človek nič od tega, kar je splošno znano in kar misli, da je. Korenito zasidrano je prepričanje, da bomo v telesu živeli dolgo, da bomo, kar imamo, posedovali še naprej. Mi smo telo in um, zato je potrebno z njima ravnati zelo previdno, saj samo preko njiju lahko pridemo do neminljivosti, do spoznanja samega sebe in do lastnega zavedanja, a vendarle je potrebno imeti znanje o minljivosti obeh. Človek se tako ali tako razvija po poti nezavedne evolucije, tudi če zavestno ne sodeluje. Največja napaka pa je, če sodeluje v negativni smeri. Teh negativnih smeri pa je danes ogromno, ogromno nesrečnih ljudi, ki trpijo in so razočarani in jih ni moč prešteti. Človek je samo v zadnjem obdobju ubil nekaj milijonov predstavnikov svoje vrte, da o živalih ne govorimo. Z zelo enostavnim in ostrim opazovanjem svoje zunanosti in pomikanjem v notranjost, kmalu ugotovimo, da smo več, da smo to, kar so govorili razsvetljeni, da smo to, kar so govorili Jezus, Budha, Osho,... da smo čista zavest. V svetu smo priča mnogim subjektom in objektom, ki bivajo v času in prostoru. Med njimi smo ljudje, ki se rodimo v ta prostor in s seboj prinašamo različne danosti. Nekateri se v življenju pojavljajo zdravi, polni energije, drugi na invalidskih vozičkih, nekaterim uspeva vse, nekaterim nič. Eni uživajo polno in radostno življenje, mnogi trpijo. Toda nihče nima prednosti, kajti vsi smo prišli sem s svojo nalogo. Kot moraš opraviti v šoli nalogo in

izpit, tako je vsakomur dodeljena drugačna naloga v življenju, ki bi jo kot človek naj izpolnil. Ko jo izpolniš, zapustiš šolo, oziroma planet in zgodi se neizbežen konec. Temu prepričanju danes rečemo smrt, ko propadeta telo in um. Kakor premine človek, preminejo tudi predmeti sveta. Tisto kar je bilo pred 10 000 leti, danes ne obstaja, ali pa je morda še kje kaj. Narava pojavljanja in izginevanja je lastna vsemu, vendar samo tako dolgo, dokler človek ne spregleda, kaj v resnici je. Ciklus uspešnosti oziroma neuspešnosti velja samo tako dolgo, dokler človek živi v prepričanju, da je samo oblika, ne pa jedro in bistvo oblike. Gautama Budha je to postavil za osrednji del svojega nauka. Vse okoliščine in stvari so skrajno nestanovitne in v stalnem pretoku. S čemerkoli imamo opravka v tem življenju, se bo položaj slej ko prej spremenil, nečesa ne bo več, ali pa nas nekaj ne bo več zadovoljevalo. Podobno izjavo je podal Jezus: "Ne nabirajte si zakladov na Zemlji, kjer uničujeta molj in rja, tam kjer tatovi vladajo in kradejo." V polju uma se ljudje enačimo z lastnino, posestjo, družbeno vlogo, z imetjem, z znanjem ali še čem in se obnašamo, kot da bi bili val in ne širno morje. Včasih smo izpolnjeni, zadovoljni, včasih ne. Je čas, ko nam gre dobro in se tako tudi počutimo, in je čas, ko je obratno. Smo kot lutke na vrvici, kot bi se nekdo igral z nami in manipuliral z našim življenjem. Spoznavamo, da smo precej nemočni, dokler ne pričnemo gledati z drugimi očmi. Spoznamo, da sta sreča in nesreča, dobro in slabo, morala in nemorala eno in isto, dve strani istega kovanca, igra našega vladarja uma. Kadar iščemo našo srečo in zadovoljstvo v minljivih rečeh, ne moremo spoznati trajne sreče, notranjega miru in blaženosti, ki pa se skriva v nas samih. Mnogim ljudem se ne posveti, da jih to, kar počnejo, imajo ali si pridobijo,

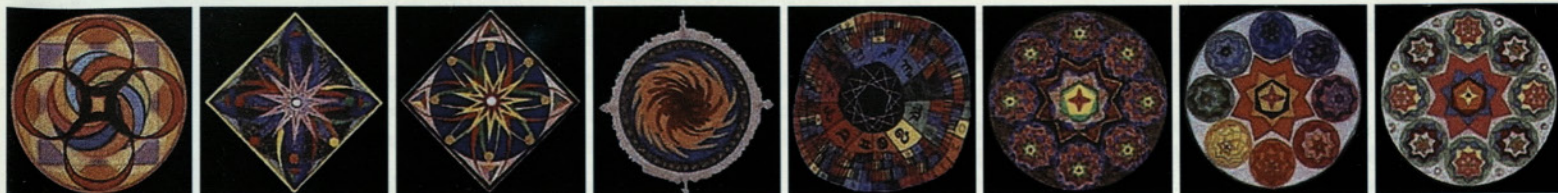
nikoli ne more odrešiti. Tisti pa, ki se tega zavedajo, pogosto postanejo naveličani ali potrti. Če vam nič ne more prinesiti izpolnitve, zakaj bi se še bolj trudili, kakšen smisel ima vse skupaj? Budha je izjavil: "Vse, kar nastane, premine." Če hočemo uživati življenje v njegovi polni radosti, moramo biti sleherni trenutek našega življenja meditativni, pozorni in osredotočeni na sedanji trenutek, brez enačenja z umom, ki biva v času. Človek mora zagotovo narediti obrat za sto osemdeset stopinj in se podati na duhovno pot v svojo notranjost. V zunanem svetu se lahko marsikaj naučimo tako, da prevzamemo znanje, ki je nastalo na osnovi izkušenj prejšnjih generacij. Učitelji nam pokažejo, kako se kaj naredi. Potem delamo, kar pač delamo in prenašamo znanje naprej. Glede notranjosti, duhovne poti, našega zavedanja samega sebe, pa je stvar precej drugačna. Nihče ne more vstopiti v naš notranji svet in nam kazati različnih izkušenj ter opredeliti njihovega pomena. To lahko storimo samo sami zase. Zato pa je potrebna precej velika budnost. V zunanem svetu lahko vidimo, kako človekov ego vedno pleza navzgor in vse kvalitete projecira proti vrhu. Zato ne razume nobene od duhovnih stvarnosti in zgreši bistvo. Človek utečeno razume duhovni razvoj kot izgradnjo, kot pridobivanje zaželenih lastnosti, kot kopičenje spretnosti, znanj in moči, pomembnosti itd. Toda duhovni razvoj, rast v ČLOVEKA, ni prav nič od tega. Duhovni razvoj ne pomeni osvajanja novih oblik, pač pa izgubljanje starih in utesnjujočih. Temu se reče umiranje ega. Vedno pa se zgodi, da je to padanje v brezno brez dna. Samo v tem padanju, ko se iz panike preobrazi v predanost, se zgodi najdenje. Dokler se človek drži znanja, naučenega, ki ga je pridobil v zunanosti, v preteklosti, v času, in se enači s tem ter se istoveti s prihodnostjo v

katero polaga upe in želje, tako dolgo je ujet v pasti sveta. V tej pasti je vse iluzija in lažno, kajti nič nima obstanka, vse mine. Edini čas, ki nam je resnično na voljo, je ta čas zdaj, lahko bi rekli, da niti čas ni, je samo večnost. Biti v polnosti sedaj, v tem trenutku in pozorno opazovati, kaj se dogaja, brez ocenjevanja, brez upiranja, brez morale, sojenja, biti priča vsemu, kar je, je meditacija. To dela človeka neodvisnega in spokojnega.

Vse lepe stvari sveta prej ali slej minejo, cikloni se menjajo, a če nismo več odvisno od njih, se nam tudi izgube ni treba več bati. Tudi izgubiti sebe, smrti, edinega strahu, ki je temeljni strah vsem strahovom, nam ni potrebno več prenašati. Tedaj življenje teče z lahkotnostjo, ne glede, kaj se dogaja, četudi navidezna nesreča. Sreča, ki izvira iz kakšnega drugega vira in ne iz naše notranjosti, ni nikoli prav globoka. Je le bled odsev radosti našega notranjega bitja, tiste žive spokojnosti in miru, ki jo najdemo v sebi, ko prestopimo v stanje neupiranja. Takrat nas življenje popelje onkraj uma, onkraj nasprotnih polov, ki jih ustvarja um, onkraj sreče in nesreče in nas osvobodi odvisnosti od oblike in zunanosti.

Odkrivati svojo edinstvenost, živeti v smislu, da nihče ni višje od nas, nihče nižje od nas, živeti brez primerjave in tekme, nas vodi k svojemu izvoru. Življenje je potrebno samo malo usmeriti iz glave v srce, iz zunanjega in znanstvenega, v notranje in neznano. To je pot v svoje lastno odkritje, v igrivost, nedolžnost in svežino tega trenutka. Biti zavedajoč, ranljiv, prepusten, ne naučen, biti šibek, pomeni trpljenje spreminjati v zavest. Imeti moč nad kom, ali nad svetom, je nič drugega, kot zakrinkana šibkost. Imeti notranje znanje, pomeni živeti v miru s seboj in s svetom. Lahko bi rekli - postati ČLOVEK. ■

Zen AJ

Horoskop za vsa znamenja za MAREC 2003

Dan z veliko notranje volje in poguma. Namenjen intuitivnemu razmišljanju in ustvarjalnosti. Čas za pogovore, tinsko delo, seminarje, konference, družabna in prijateljska srečanja. Ugodno za izmenjavo mnenj in stike z ljudmi. Neugoden za fizične napore.

Lep dan za pustno rajanje. Velja podobno kot za soboto, energije bodo celo boljše. Stvari se bodo odvijale hitro in spontano. Dan dinamičen, nenavaden in izviran. Uspeh viden pri komunikaciji.

Dan "mlaja v ribah", kar pomeni, da je ravno pravi dan za post in delo na sebi-priporočljive so razne oblike meditacije. To je dan, ko se obračamo v preteklost, poudarjena so naša čustva, skrbi in nervoza. Zato se nas lahko polasti malodušje oz. depresija. Bodimo sami s seboj, počivajmo!

Ugodno za vse lepe stvari, romantiko in nežne izpovedi. Labko radikalno spremenite videz, način oblačenja, navade,... Dan bitrih in drznih odločitev. A, previdno! Določite mejo do kam labko.

V ozračju več idealizma, načrtov in iluzij. Izkoristite dan za poslovne načrte, ker se bodo odvijali v bolj "drzni" luči. Ugoden dan za dogovore, pogovore in izmenjavo mnenj. "Kar se bo danes začelo, se bo uspešno nadaljevalo!"

Ponuja se resen, zanesljiv in umirjen dan za opravljanje individualnega dela, kratka in bitra opravila ter dajanja predlogov. V komunikaciji smo lahko zelo klepetavi. Do izraza naj pride vaš pogum!

Dan za dogovore in raznovrstne užitke. Želeli si bomo več ugodja, ležernosti in potrebe po dobri brani. To je dan "uspešne" dogovore. Izkoristite ga!

"Dan žena!" Dan ko moške obdarijo žene z cvetjem. V astrološkem smislu pa je to dan, ki bo deloval zasanjano. Zato se pazimo nespornostim. Toda kljub temu, bo to vesel dan in dobrih odločitev ne bo manjkalo.

Napet dan, ko bomo povedali vse, kar nam leži na duši. V zraku bo veliko nemira. Težko se bomo umirili in zaradi tega svetujem povečano previdnost. Ugoden dan za intelektualne sposobnosti, branje, učenje...

Ugoden dan za nakupe, zato pazite na nepremišljenosti in zapravljanja. To je dan za lepe stvari in harmonijo. Večerne ure pa so lahko tudi stresne, zato pazljivo!

"Dovršil se bo zadnji krajec"! Ta lunina mena prinaša določene nemir in željo po drugačnosti. Zato se stvari ne bodo odvijale tako, kot bi si želeli. Najprej se umirimo in šele nato s premislekom odreagirajmo!

V ozračju bo vladala nežnost, milina, ljubezen in mir. To je dan za vse vrstne aktivnosti. Do izraza bodo prišla čustva in pozornosti. Izkoristite dan za ljubezen!

Dan primeren za druženje z ljudmi in tudi za pogovore. Ustvarjalen dan, poln domislic in nove energije.

Ugoden dan za razne zabave, igre in za obisk kakšne kulturne prireditve. Večini ljudi bo godilo, da jih pobvalimo in izpostavimo njihove talente. Ne skoparite z pobvalami!

Na splošno bo to dan, ko bomo brez pravih ciljev. Druga polovica dneva bo bolj ugodna. V večernih urah pa labko komu, že izpovemo ljubezen.

Neprimeren dan za vsa intelektualna dela. Prav tako bo tudi komunikacija problem. Pojavila se bo želja po kritiki in analizi. Zato je dan primeren le za čiščenje stanovanja in urejanje okolice.

Energija na višku, zato najdemo pravi način, da jo izrazimo! Dogovore, razne sestanke in druge pomembne stvari prestavimo, če se le da. V nasprotnem primeru bodo sledile zamude,... Previdno v prometu!

"Polna Luna" bo sijala z vso močjo in zaradi tega zna spremeniti že začrtane stvari. Previdnost ne bo odveč za Device in Ribe. To bo dan, poln nemira, napetosti in nepotrpežljivosti.

Ugoden dan za denarne zadeve in izpoved ljubezni. "V zraku bo polno iskrice, ki labko preskočijo". Nad vse bodo privlačne ženske rojene v znamenju Dvojčka, Tebtnice in Vodnarja.

Luna v Škorpionu nam bo dala možnost raziskovanja v zadeve, ki so skrite ali mistične. Življenje se bo navidezno umirilo. Večer preživimo v dvoje,...

V ljubezni je vidna resnost. Drugače pa bo to dan, poln nove moči, volje in elana do življenja. Kakšnim nejasnim poslom pa se raje izogibajmo!

Merkur v osrčju Sonca bo vnašal pozitivnovoljo do življenja. Čutiti bo močnovoljo po svobodi. Čas je ugoden za urejanje pomembnih stvari in za razne dogovore.

Srečen in ugoden dan! v zraku bo čutiti močno željo po svobodi in nevezanosti. Načrti in želje se bodo vrstili ena za drugim. Ugoden dan za Ovne in Leve!

Stvari se bodo odvijale spontano. Na splošno pa bo to lep, harmoničen in romantičen dan. Le proti večeru se bo čutila resnost, dolednost in natančnost.

Dovršil se "zadnji krajec", kar pa prinaša umiritev! "Življenje je lepo če ga živiš!" Ugoden dan za izpite, pisanje pisem in prošenj. "Napišite pismo nekemu, ki ga imate radi!"

Prave potrebe po akciji sicer ta dan ne boste čutili. Če pa v sebi najdete malo vztrajnosti, bodo rezultati kljub dnevu, presenetljivi. V zraku bo čutiti povečano resnost, doslednost, odgovornost in tudi malodušje.

Previdnost, to je dan, ko nas labko zanese v kakšno skrajnost. Marsikdo ji labko podleže. Pomembnejše aktivnosti raje preložite na drugič. Živite realno in ne sanjajte!

Dan poln resnosti in umirjenosti. Vse kaže, da bodo posli stekli s polno paro. V ljubezni bo vladala svoboda. Dan, ko se bo govorilo na resen in umirjen način.

Vse bolj ostro, hitro in zbadljivo. V zraku se bodo čutile velike nestrpnosti. Možnosti za uspeh in za rešitev svetlikajo nekje nad obzorjem.

Energičen, in prodoren dan! Potreba po akciji in dokazovanju bo zelo velika. Poskrbite za primerno brano za dušo! Oblecite se v oblačila svetle barve!

Dan, ko ne smemo ostati samo pri besedah! Potrebna bo aktivnost, saj bomo svoje težave tako lažje preusmerili. Čutili bomo povečan nemir in strah. Zato na noge copate in "trk" v naravo!

Za vas sestavila: Astrologinja Špela

NAGRADNA KRIŽANKA

Pravilna rešitev prejšnje križanke se glasi:

PREŠERNO IN VESELO V 2003; SREČNO IN USPEŠNO NOVO LETO; POLNOČNICA.

Za pravilno rešitev križanke v 12 številki Lista, smo izžrebali naslednje nagradence:

Dve vstopnici za gledališko predstavo v Gledališču Celje prejme:
Marija Jevšenak,
Kosovelova 18, 3320 Velenje;

Po dve vstopnici za filmsko predstavo po lastni izbiri v kinu Velenje prejmeta:
Matej Velunšek,
Kersnikova 21, 3320 Velenje in
Milan Grudnik,
Ravne 43 b, 3325 Šoštanj;

Knjižne nagrade prejmejo:
Mirko Sajko,
Jerihova 6, 3320 Velenje;
Andreja Brglez,
Zavodnje 10, 3325 Šoštanj;
Tinkara Srnovršnik,
Šalek 97, 3320 Velenje.

Izmed pravih rešitev KRIŽANKE "Marec 2003" bomo izžrebali sledeče nagrade: par vstopnic za gledališko predstavo po lastni izbiri v Gledališču Celje, dva para vstopnic za obisk filmskih predstav po lastni izbiri v Velenju in tri knjižne nagrade.

SLOVARČEK:

ANVERS
največje belgijsko pristanišče (Antwerpen);
IEPER
belgijsko mesto, znano po iperitu;
KAOLAK
pristanišče v sebegalu;
LOPNOR
jezero v puščavski Aziji;
MONIER
francoski iznajditelj.

Avtor: LoM	ODKLON OD SPLOŠNEGA PRAVILA	HUDODELEC, PRESTOPNIK	ITAL. DRUŽ. IZDELOVALEC. GODAL	ABELOV BRAT	ARABSKI ŽREBEC	FRANCOŠKI IZNAJITELJ JEZERO V PUŠČAVSKI AZIJI	MITOLOŠKI VELIKAN	AMINOKISLINA V BELJAKOVINAH	DRŽAVNI PRORAČUN	EDVARD ZAJEC	REKA V GRUZIJI	GOROVJE V SRBIJI	HRVAŠKA IGRALKA BEGOVIČ
NEKDANJI OTOK NA DONAVI													
VRSTA ZAJEDALCEV (TRIHINA)													
SLOV. PESNIK (JOŽE)													
NEKD. PRISTOJBINA PRI MEST. VRATIH													
ALPSKE REŠEVALNE SANI													
RIMSKA 55													
BELGIJSKO MESTO ZNANO PO IPERITU													
KRATICA BIŠE JUGOSLOV. VOJSKE													
ATMOSFERA NADPRITISKA (KRATICA)													
ZAČETEK AZBUKE													
ŽELEZNIŠKA PROGA													
... PESTNER													

NAGRADNA KRIŽANKA "8. marec"

K U P O N

Gesla križanke:

Ime in priimek:

Naslov:

Neodgovorno klikanje

odgovornega urednika

Ta list je del Lista, ki ga je prvič "proizvedel" Zavod za kulturo Šoštanj. Zavod ima v.d. direktorico v sestopanju, saj bo tekom meseca aprila vodenje te ustanove prevzel g. Kajetan Čop. Ta je bil s svojim predlogom programa delovanja Zavoda za kulturo Šoštanj najbolj pripravljen.

KL IK

Piše v uvodu programa:

"Preden vam predstavim svoj program, bi rad poudaril, da nisem obremenjen niti z dnevno politiko, niti s preteklostjo. Zanimajo me ljudje, delo z ljudmi in kulturno obveščanje ljudi. To lahko počnem preko svojih izkušenj in znanj na področju uprizoritvenih umetnosti, ki so eden temeljev kulture vsakega naroda. Uprizoritvene umetnosti zame ne pomenijo samo gledališče, ampak vse, kar človek naredi za sočloveka, da bi mu polepšal duhovno življenje v prostoru, v katerem živi. Tukaj ne govorim o duši, ampak o duhu človeštva."

KL IK

Piše dalje:

"Moja želja in namen sta, a ne utopija, da postane občina Šoštanj prepoznavna in edinstvena tako v šaleško-savinjski regiji kot v Sloveniji na kulturnem področju. In ne samo to, s pomočjo zavoda lahko postane ta prostor res prostor duhovne svetlobe, torej prostor, kjer je prijetno bivanje, ker tukaj živijo ljudje, ki so tolerantni in odprti, saj kulturni pomeni predvsem tolerantni in sočuten. To pa se lahko doseže s kakovostno in predvsem prepoznavno kulturno politiko."

KL IK

Pravi tudi:

"Društva, ki bodo imela programe s kvalitetno vsebino, bi morala konkurirati na državnih in mednarodnih razpisih. Že zdaj so na območju občine Šoštanj društva, ki imajo kvaliteto in so perspektivna, vendar

potrebujejo "managerja", nekoga, ki jih bo "prodal svetu" oziroma jim svetoval, kako se to dela, kako se pride do denarja, ki je tako potreben za delovanje in razvoj."

KL IK

In še:

"Ker se sam poklicno ukvarjam z gledališčem in poznam veliko številno kvalitetnih, a ne tako dragih ustvarjalcev doma in v tujini, bi ne smel pri izbiri (glede na ceno, populacijo, kvaliteto), imeti pri tem problemov. Mislim, da bi lahko z normalno vstopnino (500 - 1500 SIT), sčasoma pokrili stroške predstave. Če računamo, da je v veliki dvorani 210 sedežev, uspemo pa prodati povprečno 150 - 210 vstopnic; če je vstopnica 500 SIT, to pomeni 75.000 - 105.000 SIT; ali v priemeru, da je vstopnica 1500 SIT, pomeni 225.000 - 315.000 SIT. Za takšne vsote pa je že mogoče dobiti kvalitetne predstave."

KL IK

O založništvu piše:

"Na področju izdajanja knjig, časopisov, revij in periodike, posnetih nosilcev zvoka ter drugega založništva, sem štejem tudi List, bi poskušal pridobiti sredstva najprej preko programskih (knjige, revije) in projektnih (knjige) razpisov ministrstva za kulturo, na področju založništva. Seveda je pred prijavo nujno imeti vsebino. Vsebina se lahko določi namensko za potrebe zavoda ali ustanovitelja, oziroma če je vsebina, ki jo predloži nekdo s strani zainteresirane javnosti, zavod pa v njej spozna vsebinske kvalitete in pristopi kot predlagatelj za razpis, ali pa izda v samozaložbi."

KL IK

O Mladinskem centru pa:

"Ker bo ob izgradnji nove šole zgrajen tudi mladinski center, je potrebno že zdaj začeti z aktivno pripravo na delovanje v njem. Že sedaj bi bilo potrebno najti neke zasilne prostore (mogoče v Mayerjevi vili.)"

KL IK

Predlog programa na desetih straneh je K. Čop zaključil takole:

"Seveda sem si za konec pustil dejavnost, ki jo sam opravljam. Lutkovno gledališče. Lutke so simbioza vizualnih in uprizoritvenih umetnosti. Šoštanj bi z mano dobil tudi strokovnjaka na področju vizualnih in uprizoritvenih umetnosti, kar lahko v prihodnosti pomeni lastno produkcijo, ki bi jo lahko tržili po celi Sloveniji."

. . . odgovornega urednika

PLANET, KI SE BO UTOPIL V NAFTAI.

Da bi razumeli, zakaj želi Bush jr. ponovno napasti Irak, moramo vedeti, da so ZDA v sporu s svojimi največjimi dobavitelji nafte na Bližnjem vzhodu, Saudsko Arabijo.

Za Bushevo administracijo se je tako ustvaril prioriteten cilj, najti nadomestne naftne vire na Bližnjem vzhodu.

Vsekakor je vojna v Iraku najlažji način za dosego začrtanih ciljev. In tako postaviti marionetni režim, ki bo neposredno odvisen od ZDA. Samo po sebi se postavlja vprašanje: Zakaj Irak? Zaradi treh enostavnih razlogov:

Nima možnosti obrambe (revščina, do katere so privedle sankcije povzroča smrt od lakote 300.000 otrok letno).

Irak nudi dober izgovor (prisotnost fantomskega orožja za množično uničevanje, ki se ga sicer lahko izdelala samo s pomočjo visoke tehnologije in z veliko kapitala - kar Irak ne poseduje) kot

opravičilo napada pred javnim mnenjem, ki ne pozna pravih razlogov za vojno (bitke za upravljanje z nafto).

Trenutno Irak ne brani nobena močnejša država, ki bi se lahko odločno zoperstavila ameriškemu napadu.

(Vir: Politecnico di Milano)

Kaj storiti?

V prvi vrsti predstaviti ljudem resnične vzroke vojne.

Nevedni so lahko vodljivi. Če pa začnejo razmišljati s svojo lastno glavo so se sposobni upreti nehumanim in absurdnim izbiram, ki jih vsiljuje ekonomski interes.

Podpreti tiste, ki se borijo proti tej novi vojni. Dovolj je mala simbolna gesta.

Bela zastava na oknu.

Zastava ...

ZA MIR!

Velenje
SP Do 35
LIST
2003
352(497.4 Šoštanj)

9002279.1/2

COBISS 0

KNJIŽNICA KULT. CENTRA
I. NARODNIK VELENJE

POMLAD JE TU

in List z Vami

moj
radio
107 MHz FM

KRS z.o.o.
Zadruga Šoštanj

ZA VSE OKUSE